

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
raz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

Dziś: Tomasz Apost.
Wtorek: Zenona.
Środa: Wiktorii P.
Czwartek: Wigilja. Irminy.

Wschód słońca o godzinie 8-jej minut —.
Zachód " 3-jej " 46.
Długość dnia godzin " 7 " 46.
Ubyło " 8 " 57.

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 29 w.
Zachód " 12 " 58 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 5.
Dziś o godzinie 2-jej po poł. zimna 9° R.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garmentowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop. każdy na-
stępny raz kop. 21.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitiwy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz
garmentowy rs. 1.
Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Freudlera, ulica, Senatorska.

Piątek: Nar. Chrystusa Pana.
Sobota: Szczepana Męcz.
Niedziela: Jana Apostoła.
Poniedział. Młodzianków.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

W piątek, d. 18-go grudnia, w dniu Imienin Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza Następcy Tronu Wielkiego Księcia Mikołaja Aleksandrowicza, w soborze katedralnym warszawskim przewiełbny Flawjan, biskup lubelski, w asystencji duchowień-
stwa sobornego odprawił świętą liturgję, oraz mo-
dlitwy za zdrowie i pomyślność Jego Cesarskiej Wy-
sokości. Na nabożeństwie był obecny JE. Główny
Naczelnik kraju, generał-adjutant Gurko, wyżsi do-
stojnicy wojskowi i cywilni i mnóstwo ludu. Uro-
czyście modlitwy również odprawione były w pozo-
stałych cerkwiach prawosławnych oraz w świąty-
niach innych wyznań. Miasto było ozdobione flaga-
mi, a wieczorem iluminowane.

(Warsz. Dniwn.)

W piątek, z powodu uroczystości Imienin Jego
Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza Następcy Tronu,
w lokalu klubu Russkiego odbył się bal, który
obecnością swoją zaszczylił J. E. Główny Naczelnik
kraju, generał-adjutant J. W. Gurko.

(Warsz. Dniwn.)

Najwyżej zatwierdzona d. 18 (30) listopada r. b. Lo-
terja Dobroczynna na korzyść ludności, zamieszkałej
w miejscowościach, dotkniętych nieurodzajem.

Dochód z tej loterii, zgodnie ze wskazówkami
Najjaśniejszego Pana, obróconym być ma za pośre-
dnictwem zakładów dobroczynnych wyłącznie tylko
na cele dobroczynne dla ludności, zamieszkałej
w miejscowościach Cesarstwa ruskiego, dotkniętych
kleską nieurodzaju.

Emisja biletów tej loterii odbywać się będzie na
zasadzie Najwyżej w d. 18 (30) listopada 1891-go r.
zatwierdzonego programu o Loterii Dobroczynnej.

Wszystkich biletów w wypuszczonych będzie 1,200,000
serjami po 100 biletów każda, czyli 12,000 serj od
nr. 1 do nr. 12,000. Każdy bilet rozdzielony będzie
na pięć oddzielnych części, czyli kuponów.

Cena biletu oznaczona została na rs. 5, kupon zaś
na rs. 1. Właściciel biletu, na który padnie wygra-
na, otrzyma całą sumę wygraną; właściciel kuponu
od biletu, na który padnie wygrana, otrzyma jedną
piątą (1/5) część wygranej.

Liczba wygranych wynosi 2,928 na ogólną sumę
rs. 1,200,000, a mianowicie:

1	wygrana	100,000	rs.	100,000	rs.
1	"	50,000	"	50,000	"
1	"	25,000	"	25,000	"
10	wygranych po	10,000	"	100,000	"
15	"	5,000	"	75,000	"
100	"	1,000	"	100,000	"
200	"	500	"	100,000	"
2,600	"	250	"	650,000	"

razem 2,928 wygranych na ogólną sumę . . . 1,200,000

O terminie mającego się odbyć losowania we
właściwym czasie zrobione będą ogłoszenia.

Sprzedaż biletów i oddzielnych kuponów od-
bywać się będzie w Banku państwa, jego oddzia-
łach i filjach, w oddziałach kasy oszczędności Ban-
ku w Petersburgu i Moskwie, w biurach zarządu
pocztowo-telegraficznego i Czerwonego Krzyża, w ka-
sach stacyj dróg żelaznych, w bankach prywatnych,
w domach bankierskich itd.

O dniu otwarcia sprzedaży biletów w każdym mie-
ście ogłoszone będzie oddzielnie, łącznie z wymie-
nieniem tych zakładów, w jakich rzeczonej sprzedaż
odbywać się będzie.

Komitet Loterii Dobroczynnej.

Petersburg
w listopadzie 1891.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Tomisława; Jutro Dragomira.
Zgromadzenia: Ogólne zebranie członków Towarzystwa kre-
dytowego m. Warszawy. Gmach Towarzystwa przy ulicy
Włodzimierskiej—6 wieczorem.—Posiedzenie członków budo-
wy kanalizacji i wodociągów. (Biuro zarządu kanalizacji
Królewska—7½ wieczorem.)
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Kra-

kowskie-Przedmieście № 15—od godz. 10-jej rano do 5-jej po
południu.) — Wystawa obrazów Krywulita. (Hotel Europej-
ski—od 10-jej rano do 8-jej wieczorem.) — Wystawa obrazów
spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-jej ra-
no do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu
fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu
i rolnictwa na Krakowsk-Przedm. № 66—od 10-jej rano do 4-jej
po południu. Wejście bezpłatne.)

Koncerty: Koncert na dochód schronienia dla nauczycielek.
(Resu sa obywatelska—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Symplejusz”, oraz „Wieszczka la-
lek”; jutro „Aida” (z udziałem panny Russel i p. Gambarelli).
— **Rozmaitości:** dziś „Oj, mężczyźni, mężczyźni!”, jutro
„Czyja wina” oraz „Oj, młody, młody”. — **Mały:** dziś przed-
stawienie zawieszono, jutro „Pani kapitanowa” oraz „Lekka
kawalerja”. (7½ wieczorem.)

W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w ka-
plicy Matki Bożej Częstochowskiej w kościele św. Du-
cha (po-paulińskim) odprawiona zostanie ku Jej czci u-
roczysta wotywa.

Jutro, o godz. 10-jej rano, w kościele św. Franci-
szka Serafickiego (po-franciszkańskim) odprawiona zo-
stanie uroczysta wotywa z wystawieniem N. Sakramentu
i procesją ku czci św. Antoniego Padeńskiego.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

W dzień czwartkowy znalazła się *Neue freie Presse*
w upragnionej od lat dwunastu, a usprawiedliwionej
od lat dwóch możliwości zwiastowania swojemu stron-
nictwu radosnej nowiny, że hr. Taaffe, „celem wyja-
śnienia sytuacji”, wszedł w rokowania z przewodź-
cami zjednoczonej lewicy: dr. Plenerem i baronem
Chlumeckim i oświadczył im w ciągu konferencji, że
postanowił zalecić cesarzowi zamianowanie ministra
bez teki z łona rzeczonej, dotąd wytrwale opozycyj-
nej lewicy.

Jest to naturalne, aczkolwiek długo zapoznowano
następstwo zaprojektowanej przed dwoma laty ugo-
dy czesko-niemieckiej, której dojście do skutku rząd
moralnie poręczył. Ponieważ z rozwojem sytuacji

i wód. Wszakże oddawna zwa go Wenecją pół-
nocy.

Ulice tu po większej części wykute w skałę; domy
i cmentarze na tej skalistej wzniesiono powierzchni.
Wszędzie, gdzie się obrócić, rodzimy szwedzki
granit.

W chwili, gdy to piszę, przekopują tu nową ulicę,
a mówiąc właściwiej wysadzają materiałami eks-
plodującymi w powietrze odpowiednią przestrzeń
skały, ażeby w tem miejscu ulicę wytworzyć.

A kiedy się patrzy na tych robotników, wyglądają-
cych jak mrówki wobec imponującego głazów ogro-
mu, wierzyć się nie chce, że za rok, za dwa wznosić
się tu będą gmachy podobne do tych, jakie na są-
siednich spotykamy ulicach.

Taką drogą powstał Stockholm i tego powsta-
wania po dziś dzień nosi charakterystyczne zna-
miona.

Wszystkie niemal ulice są tu wąskie, kręte, fanta-
stycznie z dołu w górę, lub z góry na dół idące, nie-
raz półokrągłe, zamknięte schodami kamiennymi lub
drewnianymi. Na każdym kroku widnie-e tu zażarta
walka człowieka z przyrodą, i niejako wysledzić
można zwycięztwa człowieka, ustępstwa, które on
zmuszony był czynić przyrodzie i wyrozumieć dumę,
z którą szwed, mówiąc o Stockholmie, powiada, iż
zasiał on:

... w zachodniej słońca koronie,
Na kamiennym swym tronie.

Łatwo sobie wyobrazić, że w mieście, w ten spo-
sób zbudowanem, przeprowadzenie europejskich ko-
munikacyj nastroczało wiele trudności. Co chwila
też tu widzimy doprzagane koni do tramwajów i
omnibusów, a w wielu miejscach linje tramwajowe
zupełnie przerwane, drogę od jednej linji do dru-
giej trzeba przebywać piechotą. Najniewygodniej-

sze przejazdy pod górę przebywa się tramwajem
parowym. W części miasta najbardziej górzystej
na Södersmal czynne są elewatory z mostami żela-
znymi, ułatwiające ruch przechoźnikom. W pół minu-
ty za 5 órów wznoszą nas one na pięćdziesiąt me-
trów. Bardzo też często wypada przebywać w środ-
ku miasta schody, a również w środku miasta znaj-
duje się kilka długich tuneli.

Ruch powozowy niesłychanie mały. Jego szcze-
płość tłumaczy się tem, że powozem objeżdżać trze-
ba niekiedy ogromne przestrzenie, które idąc pieszo
skracamy przy pomocy schodów i elewatorów.

Tramwaje, bardzo zbliżone do naszych, z tą je-
dynie różnicą, że niema tu dwóch klas; wszyscy ui-
szczają jednakową opłatę 10 órów. Konduktorów,
a tembardziej kontrolerów niema zupełnie. We-
wnątrz tramwaju znajduje się puszka z napisem, że
do niej wrzucać trzeba należność, za przejazd przy-
padającą. Jeśli ktoś nie ma przy sobie drobnych,
dzwoni, raz, dwa lub trzy, i stosownie do ilości sy-
gnałów stanęty przez odpowiednio urządzone okien-
ka podaje 25 órów, 50 órów lub całą koronę. A kie-
dy się widzi, że pomimo zupełnego nieistnienia dozo-
ru i kontroli nad pasażerami, wszyscy sumiennie
płacą, to się jest mimowolnie przejętym szacunkiem
dla uczciwości tego społeczeństwa i jednocześnie
robi się w myśli rachunek—jak to uczciwość mie-
szkańców może oddziaływać na zmniejszenie ko-
szków produkcji przewozowej.

Korzystając z dnia niedzielnego i pięknej pogody,
pośpieszyłam do Djurgardenu. Park to najrozle-
glejszy, najdzikszy i zarazem najwspanialszy ze
wszystkich, jakie się znajdują w stolicach europej-
skich. Położony on jest tak blisko miasta, że tem
samem nietylko publiczność powozowa, ale również
i piesza korzystać zeń może. W lecie ma tu być peł-

KARTKI STOCKHOLMSKIE.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego).

II.

Stockholm, d. 8-go listopada.

Podczas gdy ze wszystkich stron dochodzą wieści
o mrozach i śniegach, my tu cieszymy się najpię-
kniejszą pogodą. Rankami bywa dwa do trzech
stopni mrozu, w południe dziesięć do dwunastu sto-
pni ciepła, a że niema wiatru zupełnie, więc mamy
tu najprzyjemniejsze powietrze jesienne, jakie sobie
tylko wyobrazić można.

Korzystam z pięknej pogody, aby zwiedzić miasto,
a im więcej się w niem rozpatruję, tem ono oryginal-
niejsze i piękniejsze mi się wydaje.

Stockholm powstał niegdyś wśród ciemnych bo-
rów iglastych, skał z granitu i błękitu wód, na
wszystkie strony go otaczających. Z tych materia-
łów silna i rozumna dłoń ludzka umiała wytworzyć
całość przepiękną, techną życia, cywilizacją i po-
stępem, nie zacierając zgoła cech pierwotnej oryginal-
ności. Bo czy spojrzawszy na miasto z najwyż-
szego jego punktu, t. j. z wieży Belwederu, położonej
wśród Jurgardenu (zwierzyńca) i wznoszącej się na
77 metrów nad poziom morza, czy z elewatora św.
Katarzyny, czy też z uroczego Kastellhornu, wysepki,
będącej strażnicą miasta, uzbrojonej szeregiem ar-
mat i ślicznym zameczkiem upiększonej, ze wszyst-
kich tych punktów zobaczymy wokoło siebie ciemne
lasy i niebotyczne skały, a u ich stóp niebieską
węgieć Saltsjönu i zwierciadlane zatoki tafle.

W Stockholmie wszakże nie potrzeba oka zwracać
w dalekie przestrzenie, ażeby się widzieć wśród skał

ugodowej ukazały się trudności, wynikłe z pierwotnego grzechu niedopuszczenia do konferencji wieńskich przedstawicieli stronnictwa młodocześnie-go, ponieważ agitacja młodocześnie przeciw ugodzie wzięła ostatecznie górę w kraju i obaliła ugodowe stronnictwo staroczeskie, rząd ujrzał się w konieczności zbliżenia do tych czynników, które—aczkolwiek nie z idealizmu pojęć, lecz z interesu—pozostały wiernymi ugodzie, czyli „danemu słowu”. Szlachta czeska i stronnictwo riegerowskie nie sprzeniewierzyły się owemu „słowu”, ale utraciły we własnym społeczeństwie grunt pod nogami, nie mogą być przeto brane w rachubę, tak długo przynajmniej, dopóki młodociesi nie pozbawią tych ostatnich wszelkiego wpływu na politykę aktualną państwa i nie powołają napowrót do steru sprawy narodowej pp. Riegera i Matusza.

Pozostała hr. Taafema do oparcia się w dalszych ewolucjach programu ugodowego tylko zjednoczona lewica niemiecka, która tak samo, jak rząd, trwa przy ugodzie. Jako symbol programowy tego zbliżenia niesie hr. Taafe w upominku swoim dwunastoletnim antagonistom tekę ministerjalną, co prawda, na razie dotąd problematyczną, w swej istocie i treści, bo tekę—bez teki. Hr. Taafe nie ofiaruje lewicy na razie żadnego działu administracji państwowej, żadnego departamentu z ściśle określonym zakresem władzy urzędowej, darzy ją wszakże prawem wstępu do rady korony, miejscem w łonie tej rady, możliwością obrony programu lewicy u samego źródła władzy.

Program ten nie znienia ducha systemu panującego a opartego na zasadzie samorządu i równouprawnienia narodowości przedlitawskich, ale nabiera uprawnienia w rządzie czynników, decydujących o systemie. Hr. Taafe nie zrzeka się niczego, ale zamyka się hermetycznie przed ideami, które stanowią polityczną rację bytu potężnego stronnictwa niemieckiego w Austrii. Otwarta droga do kompromisu: jeszcze go niema, ale powołany do gabinetu przedstawiciel ministerjalny stronnictwa ma utworzyć mu drogę. Być może, że zarysowną się w ten sposób kontury nowej ery w rozwoju polityki wewnętrznej Austro-Węgier. *Politik* ma rację ubolewania nad nieopatrzonym szowinizmem p. Edwar-da Gregora, który przyspieszył sojusz rządu z niemcami.

Pytanie teraz, kto będzie ministrem? Na pierwszą pogłoskę o zmianie frontu przez hr. Taafego odpowiedziano pobopnem przypuszczeniem, iż jeden z obu zasłużonych i posiwiałych w energicznej służbie stronnictwa przewodzców jego: Plener albo Chlumcey. Zrozumiano wszakże niebawem, że przewodzczy powinni zostać na swoim posterunku parlamentarnym w nieprzerwanym zetknięciu moralnem z frakcją, w imieniu której szermierzą, że wreszcie przez lat kilkanaście walcząc z rządem i systemem hr. Taafego, za wyraźne nacechowali swój charakter opozycyjny, aby mogli wejść do nie-

zmienionego zresztą gabinetu w charakterze jego solidarnych członków. Szukają więc osobistości mniej jaskrawo zarysowanych; wymieniono dotąd nazwiska hr. Wurmbranda i barona Widmana, z których pierwszy zwłaszcza jest w łonie stronnictwa niemiecko-liberalnego niemną powagą.

Izba francuska przyjęła na posiedzeniu czwartkowym projekt ustawy o utworzeniu armji kolonialnej. Ustawa, złożona z pięciu artykułów, opiera się na zasadach następujących: armja kolonialna podlega ministrowi wojny i ma swój własny budżet; po 25 latach służby oficerowie mają prawo do emerytury; teraźniejsze kontyngensy kolonialne wcielone będą do organizującej się armji, przez co prawo o poborze z r. 1889-go ulega zmianie. *Temps* obiecuje sobie bardzo wiele dobrego z tej nowej organizacji. W przyszłości nie będą posyłani za morze młodzi, niedoświadczeni rekruci, lecz ochotnicy, którzy wysłużyli już swoje lata w czynnej armji europejskiej. Dotąd wojska kolonialne podlegały ministerjum marynarki, dla którego stanowiłyby one w razie mobilizacji ciężar nad siły.

Sędziwy Gladstone, stojący u progu ośmdziesiątego czwartego roku życia, wyjechał w ubiegły wtorek wraz ze swym politycznym *alter ego*, Johnem Morleyem, na kilkotygodniowy wypoczynek do Biarritz. Ma on zaczerpnąć tam sił do wielkiej kampanji parlamentarnej, która rozpocznie się w lutym i toczyć będzie pod sztandarem irlandzkiego *home rule*u, któremu rząd zamierza przeciwstawić skromniejszy sztandar biu o samorządzie irlandzkim.

Br. Z.

Wizyta u Kruppa.

Do głośniejszych fabryk broni należą dziś niemieckie; pomiędzy niemi zaś pierwsze miejsce zajmuje znana w całym świecie fabryka Kruppa, którego zakłady na obu półkulach szczytują się szeroką klijentelą.

Nie też dziwnego, że przedstawiciele kolei, zebrani na ostatnim zjeździe w Düsseldorfie, skorzystali skwapliwie z zaproszenia reprezentanta tej rozgłoszonej firmy i podążyli gremjalnie do jego wspaniałej rezydencji w Hügél pod Essen, ażeby własnymi oczyma spojrzeć na wytwory geniusza zniszczenia, rozczarującego tu wszechpotężne panowanie.

Przystęp do tych wrot, zamkniętych dla zwykłych śmiertelników, nie jest bynajmniej łatwym. Roztwierały się one dotąd prawie wyłącznie przed monarszą purpurą, lub przynajmniej siłą złotego kruszcu, składanego Marsowi w ofierze. W tym wypadku roztworzyły się one wyjątkowo i przed synami Merkurego, bo dziwne zetknięcie dwóch krańców cywilizacji, dążącej z jednej strony do utrzymania życia każdej jednostki, a z drugiej udoskonalającej narzędzia ku jego zagładzie, wstęp do nich ułatwiły.

Krupp nietylko jest najpierwszym w świecie fabrykantem dział i pocisków daleko-nośnych, lecz za-

razem producentem szyn i lokomotyw kolejowych. Nie wierząc żadnemu z bogów wyłącznie, służy obydwom zarazem: jeżeli niszczy, chce i budować, a że oba zadania spełnia równie dobrze, więc i klijentów z obu obozów z miłością do łona przyciska.

Stu kilkudziesięciu uczestników zgromadziło się na tę niezwykłą wycieczkę, stanowiącą niezawodnie najciekawszy epilog obrad zjazdu. Delegaci niemieccy i francuscy, russcy i włoscy, szwedzcy i belgijscy przyjęli w niej równy udział, a wśród tego szerokiego koła znalazło się i dwóch reprezentantów z nad szarej Wisły, którzy w tyle za innymi pozostać nie chcieli.

Program wycieczki objął dwie części: zwiedzenie fabryk i zwiedzenie rezydencji Kruppa. Wypełnienie ich zajęło delegatom dzień, a cały czas ten naturalnie nie był jeszcze dostatecznym, ażeby obejrzeć to wszystko, co do widzenia było.

Rozpoczęto od zwiedzania zakładów oddalonych o 25 minut drogi od samej rezydencji. Trwało to od godz. 9-ej rano do 4-ej po południu.

Zakłady Kruppa zatrudniają 30,000 pracowników; głównejsze ich części stanowią: heblarnie wraz z falcownią, blacharnia z maszynami hydraulicznymi i wreszcie odlewnia, przeznaczona również do odlewu dział, jak i wyrobu szyn kolejowych.

Gościom przedstawiono proces dwóch tych czynności w całkowitym przebiegu. Przed ich oczyma ogromne, a niekształtne bryły przybierały coraz wyraźniejsze formy; bryły te w ich oczach ujęte w potężne ramiona prasy hydraulicznej topniały jak góry śniegowe, z którymi igrają promienie słoneczne; w ich oczach wreszcie wyraźnym już kształtem olbrzymiego działu nadawano ostateczną ogładę i wykończenie: gwintowano jego wnętrze, przebijano otwory, przeprowadzono wygłębienia, polerowano je i szlifowano.

To samo działo się z wielkimi płytami, przeznaczonemi do opancerzania okrętów; to samo z kuciem szyn kolejowych. Dla dyktantów był to widok, wprowadzający z podziwienia w podziwienie. Wszystko robiło się w jednym mgnieniu oka, jakby na słowa czarodziejskiego zaklęcia.

Ze Krupp mieszka po książęcemu, a po królewsku podejmuje, o tem i mówić nie potrzeba.

Pałac jego, położony tuż obok stacji kolejowej, na stoku wzgórza, pokrytego najwytworniejszymi tarasami, misternymi balustradami, posagami, gajami krzewów i kwiatów, wystaje na zewnątrz trzema wspaniałymi gankami, z których środkowy, najwspanialszy, otwiera się tylko dla przyjęcia monarchów, i z tad też nosi nazwę monarszego.

Przez olbrzymi vestibul goście wprowadzeni zostali do wielkiej biblioteki, gdzie przyjęła ich pani domu wraz z dwoma siostrami.

Niezwłocznie udano się do sali jadalnej. Uczta przy dźwiękach orkiestry przeciągnęła się godziną parą. Odpowiadała ona całemu, występującemu na każdym kroku, przepychowi.

Przy wetach wszakże zdziwienie biesiadników do-

no i gwarno. Obecnie spokój wszechwładnie panuje. Kawiarnie, teatrzyki, rozliczne w szwajcarskim i skandynawskim stylu domki, będące przybytkiem widowisk—wszystko pozamykane.

Djurgarden mieści w sobie jedyną może w swoim rodzaju rzecz, świeżą bardzo, bo parę miesięcy temu założoną: *Skansen*. Jest to ogród, który nazwałby można etnograficznym, stworzony przez niezmordowanego pracownika, dra Hazelinsa, twórcę Muzeum północnego (*Nordiska Museum*). *Skansen* jest niejako dalszem rozwinięciem celu tego muzeum, a ten cel to dokładne zapoznanie szwedów z całym ich krajem, z mieszkańcami różnych okolic, ich domami, ubraniem, nawet obyczajami, wyrobami, jednym słowem z tem, co kraj posiadał i posiada i co wytwarza.

Mnóstwo już okazów nagromadził dr. Hazelius, ale niema jeszcze odpowiedniego dla nich gmachu. Dla zebrania funduszy na ten cel, osobne zawiązało się towarzystwo. Obecnie mieszczą się one w kilku budynkach. Dwa pawilony w Djurgardzie, dwa mieszkania najęte w mieście. Szczegół ten wymownie świadczy, że i w Szwecji nie tak łatwo stworzyć pomnikowe dzieło, ale wytrwałość i pracowitość zwalcza wszelkie trudności, jak zwałczyły granity.

Postać dr. Hazeliusa przypomina mi świeżo zgasłego a tak zasłużonego dr. Adrijana Baranieckiego. To samo umiłowanie idei, to samo oddanie się jej z zupełnem poświęceniem czasu swego i mienia, tylko tamten miał jeszcze cięższe warunki dla stworzenia swego Muzeum techniczno-przemysłowego.

W *Skansen* widzimy rzeczywisty namiot, czyli chatę lapońską, a nawet dwie, tak urządzone, jak gdyby w tej chwili mieszkańcy z nich wyszli. Pośrodku namiotu wygasły ogień, nad nim zawieszony miedziany kociołek; wokół skóry reniferowe, tu i owdzie rozrzucone proste, najbardziej pierwotnego kształtu naczynia domowe, przybory myśliwskie i do

rybołówstwa potrzebne. Ale oto przy drzwiach siedzi laponka i herbatę z grubej porcelanowej filiżanki dopija. Złudzenie jest zupełne. Nietylko, że figura ta jest naturalnej wielkości, ale doskonale zrobiona i niezmiernie wyrazista. Przymioty te posiadają wszystkie figury, znajdujące się w *Skansen* i w *Nordiska Museum*. Zabawienie skóry, wszelkie zmarszczki, zgrubienia, doskonale uwydatnione, ubranie zaś do najdrobniejszych szczegółów zachowane.

Laponka w namiocie—niemłoda już; z pod chustki, niedbale w tył głowy związanej, kosmyki krótkich twardych włosów spadają na skronie, ciemna opończ, przywiązana czerwoną taśmą, okrywa ją, na nogach trzewiki ze skóry reniferowej. A za chatą młoda para lapończyków. On wraca z sieciami, strzelbą, z torbą wypchaną, ona wyszła naprzeciw niego z dzieckiem małym na plecach, jakby zaszytem w worku skórzanym.

W stroju obojga znać dbałość o piękno, mnóstwo wyszyci jaskrawych i na ciemnych opończach i na trzewikach, raczej ciżmach z reniferowej skóry, użytej włosem na wierzch. Zdobią je paski z gładkiej skóry, wyszyciej żółtą, zieloną, czerwoną wełną. Wzrost lapończyków mały, słabo rozrośnięci, pleć ciemna, włos rzadki i krótki, ale wyraz twarzy przyjemny. Oboje trzymają krótkie fajeczki w ustach, jedyna to rozrywka i nieodstępna towarzyska tych wydziedziczonych mieszkańców ziemi. Lecz nie, myślę się. Przed namiotem zawzięcie ujada mały, czarny, kudłaty piesek z włosem gęstym, nastrępiouym; gniewa go pudel, który przybiegł za swym państwem, to wierny stróż lapończyka, a dalej trochę, na sztucznie utworzonej skale, obłożonej białym mchem, pasą się renifery: trzy samice i samiec o pięknych podwójnych rogach, to jego towarzysze, przyjaciele, dobroczyńcy. Pod szopą widać rzeczy-

wiste sanie lapońskie, które wziąć można śmiało za łódki, to znów sieć wielką na żerdziach rozpiętą, wreszcie słup wysoki, a na słupie, niby gołębnik, spłaznia lapończyka.

W ten sposób ochrania on zapasy swoje od zarłożności zwierząt, bo inne schówki, skrzynie lub zamknięcia są mu nieznane. Trochę dalej rozwieszony cały szereg chust z grubego płótna, na nich najstraszniejsze, jakie sobie można wyobrazić potwory malowane czarną i czerwoną farbą. Przedstawiają one bóstwa czczone jeszcze przez niektóre plemiona lapońskie, a bardziej przez samojedów.

Smutnie się jeszcze przedstawia domek północnego mieszkańca Skandynawji: ściany jego granitowe, wewnątrz ciemno, naczynia bardzo proste; mech służy za posłanie, ledwie znać, że zbliżamy się do ludzi ucywilizowanych. Dwie budki węglarzy rozweselają już oko, czyste, schludne, woniejące od igieł świerkowych, które służą mieszkańcom za posłanie, a tuż opodal chata z Dalekarliji. Dalekarlija, może najbardziej znana prowincja Szwecji z małowności stroju mieszkańców, ich pracowitości, skrzętności, a zarazem z pięknych, dzikich swych widoków i ziemi bogatszej wewnątrz niż na zewnątrz. O Dalekarliji i dalekarlejszych wiele by można powiedzieć, zainteresowanych odsyłam do ślicznego opisu Szwecji pod tytułem: „Obrazki ze Szwecji” barona Engeströma, a sama piszę tylko o tem, com widziałam.

Chata dalekarlejszka zachwyca porządkiem, czystością, zamożnością i wygodą. Jest ona obszerna, pomieścić może 10 osób. Przy ścianach łóżka, niby dwie półki w szafach, szerokie, wygodne, stolarską robotą przyozdobione, przykryte kilimkiem i zasłonięte tegoż rodzaju frankami. Pod oknem stół dla gości, w kacie półka, na której wszelkie naczynia gośpodarskie w największym porządku poustawiane, na stole tłuczka do masła, skopek ozdobiony wy-

szło do ostatecznego punktu, gdy ujrzeli wnoszony na olbrzymich paterach cały miniaturowy arsenał wraz z różnymi innymi emblematami utensyliów kolejowych. Działa obelężnicze, forteczne, moździerz, działa polowe, torpedówki, bomby, granaty, wszystko, co tylko wchodzi w skład potężnego uzbrojenia dzisiejszego, znalazło tu dla siebie miejsce odpowiednie; wszystko było zresztą wyrobione z kruszu właściwego i służące za pokrycie dla właściwych części deseru, pozostać miało jako dar pamiątkowy w ręku gościa.

W dniu tym potęga lądowa Europy zwiększyła się o poważną ilość dział i pocisków. Arseniał ten wszakże odlany został na wyłączną chwałę Kruppa.

I. C.

Ceny bieżące.

(Korespondencje własne Kurjera warszawskiego.)

Aleksandrów pogr. 15-go grudnia.

Z powodu zbliżających się świąt, niektóre produkty znacznie zdrożały, obecnie płacimy za kopę jaj rs. 1.80, funt masła 30—36 k., funt mięsa wołowego 9—10 kop., wieprzowego 11—12 kop., cielęciny 7—10, baraniny 10 kop., pud maki pszennej pośledniej rs. 2, lepszej rs. 2.25, żytniej 2.25.

Dziś w Służewie płacono za korzec: pszenicy rs. 8, żyta 7.75, jęczmienia 5.30—5.50, owsa 3.30—3.50, kartofle białe po 2.40—2.70, czerwone 2.70 do rs. 3; bezprzykładnie niska cena na świnie, krowy, szczególnie na pierwsze—nie zważając na co, panowie rzeźnicy zapowiadają, iż na święta podniosą ceny do 13 kop. za funt, wtedy, gdy cena żywego mięsa wieprzowego nie wynosi obecnie więcej nad 5 kop. funt.

Do Aleksandrowa dowóz produktów (prócz mięsa, którego za dużo) nadzwyczaj mały.

I w Włocławku obecnie ceny daleko są wyższe, niż lat poprzednich, pomimo, iż komunikacja z prawym brzegiem Wisły nie jest przerwana.

Prócz tego zdrożały w Aleksandrowie: nafta, za którą płacimy obecnie 8 kop. za kwartę i olej, którego kwarta kosztuje 44 kop.

W Włocławku płacono mięso wołowe 9½ kop., wieprzowe 10, cielęce i baranie 7½, masła funt 30—33 kop., kopa jaj rs. 1.60, pud maki pszennej 1.80 do rs. 2, kaszy jęczmiennej 1.60, tyleż jagłana gryczana rs. 2, tyleż perłowa, korzec pszenicy rs. 8, żyto cokolwiek taniej, jęczmień i owies w tejże cenie, co i w Służewie; kartofle rs. 2.40—2.70, funt chleba żytniego 4½ kop., razowego 3½, wielki brak słomy i wogóle paszy.

J.

Piotrków 18-go grudnia.

Na targu tutejszym w chwili obecnej są następujące ceny zboża, chleba i innych produktów rolnych:

Korzec żyta kosztuje: rs. 7.50, jęczmienia 4.65, gryki rs. 6.30, prosa 5.40, pszenicy rs. 8, grochu rs. 9, owsa rs. 8, kartoflirs. 2 kop. 75.

rzynianiami, zdaje się, jak gdyby skrzętna gospoia przed chwilą go tu postawiła. Izba bardzo duża, mimo obszernego komina, na przymurku którego widzimy znowu naczynia żelazne, na półce talerze cynowe i drewniane. Jest też miejsce na tokarnię ojca rodziny, bo Dalekarlja nie jest w stanie wyżyć swych dzieci wyłącznie rolnictwem, więc tam każdy jest rzemieślnikiem i niejeden odznacza się niezwykłą zręcznością w swoim fachu. Obok alkierz z przyodziewkiem; na sznurach wiszą spódnice: czarne, granatowe, z grubego materiału, suto fałdowane; barwiste fartuchy w pasy, chusteczki kolorowe, koszule haftowane, spencery i sukmany męskie, wreszcie trzewiki na wysokich korkach, bez pięt prawie, z szerokimi nosami, na bardzo grubej podszewie. W sieniach przeróżne narzędzia, w gospodarstwie używane, a przed chatą dwie kumoszki, zajęte ożywioną rozmową. Starsza czepeczek białą ma na głowie, a na plecach, niby w dużej chuście skórzanej, ze skóry żółtej, ładnie wyprawionej, umieszczony dzieciak, który główkę, strojną w czerwony czepeczek, ciekawie z niej wysuwa. Młodsza chusteczkę białą na głowę zarzuciła, bo jeszcze niezamężna, i pokazuje starszej delikatną robotę z włosów: bransoletkę i łańcuszek, jest to bowiem jedna z gałęzi przemysłu kobiet tamtejszych. Tam znowu para młodych, wdzięcznie się do siebie uśmiechających. On w białej sukmanie, w fartuchu skórzanym, sięgającym od szyi do kolan, w pończochach białych, w trzewikach z wielkimi klamrami i w kapełuszu, przypominającym naszych górali; ona—strojna, jak dalekarljanka. Z boku siedzi stary ojciec i trzyma w ręku zegar drewniany (kilka wsi w Dalekarli znanych jest z zegarmistrzowskich swych wyrobów). Starzec ten przygląda się córce i przyszedłemu zapewne zięciowi.

Żywe dalekarljanki, bo te, co opisywałam, to były tylko figury (sądzę, iż z papier maché) oprowadzają

Pud maki żytniej zwyczajnej kosztuje: rs. 2.20, pszennej 2.20, kaszy pszennej 2.50.

Kaszy gryczanej garniec 30—32 kop., centnar siana 85 kop., słomy żytniej 50 k., kwarta masła 75 k.

Funt mięsa wołowego nie stepowego 11 kop., cielęcego 9, wieprzowego 12, baraniny 9, słoniny 18 kop.

Funt chleba żytniego 4½ kop., razowego 3, pszennego 5 kop.

Robotnikowi pieszemu dziennie płaci się 30 kop.; z wozem jednokonnym, na który można zabrać 15 pud. ciężaru rs. 1.75, z wozem dwukonnym, na którym mieści się 25 pudów, rs. 2.50.

W ostatnich dniach na rynku tutejszym zjawił się nowy produkt handlu, mianowicie mąka z kukurydzy, która znajduje mnóstwo nabywców pośród biedniejszej ludności miejskiej i wiejskiej. Włóścianie zakupują ją w znacznych ilościach.

Mąka ta dzieli się na dwa gatunki, z których gorszy sprzedają po 4 kop. funt, a lepszy 5 kop., produkt ten, wedle zdania kupców, może liczyć jeszcze na większy pokup wobec przewidywanego podrożenia żyta, które już idzie w górę.

*

Częstochowa 15-go grudnia.

Wobec zbliżających się świąt, dowóz wszelkich artykułów spożywczych na targ dzisiejszy był bardzo obfity.

Ceny jednakże utrzymały się bardzo wysokie, gdyż wiele osób z Sosnowca, Granicy i Będzina już w dniu wczorajszym przybyło do Częstochowy, aby od wczesnego poranku czynić zakupy przedświąteczne.

Płacono ceny następujące:

żyto	8.00 — 8.50	korzec
jęczmień	5.00 — 6.00	"
owies	3.15 — 3.30	"
groch	7.50 — 8.00	"
lubin	3.15	"

Pszenicy nie dostarczono wcale. Piekarze tutejsi sprządzają przeważnie żyto i pszenicę całymi wagonami z Rosji.

Kartofle sprzedawano po rs. 2.40 do 2.55, a za wyborowe osiągnęto do rs. 3.

Ceny maki i kaszy wszelkiej pozostały bez zmiany, pieczywa—również.

Bydła i trzody chlewnej przypędzono bardzo wiele.

wół chłopski	rs. 38—45
krowa	" 25—35
prosięta odebrowane	" 4
żebrę roczne	" 20
koń roboczy	" 15—40

Cielęta bardzo drogie: sprzedawano sztuki tłuste po rs. 10—12.

gęś chuda	75 k.—1.05
" tuczona	2.00

Ceny mięsa są następujące:

mięsa wołowego	8—12 k. funt
" baraniego	9—10 k. "
" wieprzowego	12—13 k. "
" cielęcego	10 k. "

Nabiał i jaja drożeją z każdym dniem.

masła	60—66 k. kwarta
mleka	5—7 k. "

gości i dają objaśnienia. Mnóstwo ich w Stockholmie; usługują tak po domach prywatnych, jak i po sklepach. Bywają one poszukiwane, bo są niezmiernie rozropne, uczciwe, jak tu zresztą wszyscy prawie mieszkańcy Szwecji; hoże, przystojne i ślicznie ubrane. Przy grubej, ciemnej spódnicy, koszula biała, wysoki bardzo pas kolorowy, chusteczka czerwona, na piersiach skrzyżowana i spięta błyszczącą, dużą broszką stalową. Na głowie oryginalny, czarny kapurek spiczasty, z pod którego po bokach białe walczyki wyglądają. Inne znów mają czepeczki czerwone i jak maki polne widnieją na szarem tle ulic i domów stockholmskich.

Pozostaje nam jeszcze do obejrzenia chata ze Scanji, prowincji najbogatszej, najbardziej na południe wysuniętej. To już nie chata, ale pałac wiejski; już zewnątrz ładnie się przedstawia. Dwa skrzydła po bokach wyższe, środek niższy. W lewym skrzydle duża izba, cała wyklejona jakimś obrazami miejscowego artysty samouczka, łóżka tego samego systemu, co w Dalekarli, tylko ozdobniejsze i cały szereg pysznych i wielkich skrzyń, które muszą zawierać bogactwa całej rodziny. To zapewne alkierz letni, bo pieca w nim niema.

Izba środkowa z piecem, kominem, ławkami wzdłuż ścian, przykrytymi kilimkami wzorzystymi, a na półkach, na stołach, nawet na ścianach wielkie bogactwo miedzi, cyny i porcelany nawet, roztruchany cynowe, świecące kociołki miedziane itd.

Ale nie godziłoby się nie zwrócić uwagi na naczynia drewniane, tak bardzo charakterystyczne i które tak bardzo są naśladowane teraz w wyrobach artystycznych. Są to wielkie pułhary malowane, ozdobione napisami świadczącymi o gościnności szwedzkiej lub o mądrości ludu, zawartej w przysłowia. Niektóre mają wysokie pałaki, bogato malowane, jakby koszyki, w których się zwykle artystkom

śmietany	20—24 k. kwarta
jaja	rs. 1.50—1.80 kopa
a więc jaja droższe, niż w Warszawie.	
nafta	32 k. garniec
węgiel	65 k. korzec
sól	60 k. pud

*

Kielce 17-go grudnia.

Na ostatnich dwóch targach ceny artykułów spożywczych nie uległy ważniejszym wahaniom. Dopiero zaznaczyć wypada obniżenie ceny kartofli na wtorkowym targu w dniu 15-ym grudnia. Za korzec płacono rs. 2 do rs. 2 kop. 30.

Masło i jaja z powodu blizkich świąt zdrożały: za kwartę masła płacono od 60—75 kop., jaja po 2½ kóp. sztuka.

W handlu tutejszym pojawiła się nareszcie mąka kukurydzowa, w rodzaju próby. Produkt ten dość chętnie nabywany jest przez uboższą ludność, dotąd jednak szerszego zastosowania nie znalazł. Sądzymy, że bardzo pożądaną byłoby rzeczą, aby do publicznej wiadomości podany został sposób przyrządzania z kukurydzowej maki, rumuńskiej potrawy mamaligi, która ma być bardzo posiłną i smaczną, i zapewne znalazłaby zastosowanie między ubogą ludnością.

M. A. K.

*

Miechów 15-go grudnia.

Oziminy w okolicach tutejszych zapowiadają się dobrze i byle śnieg upadł na zmarzniętą ziemię, nadzieje urodzaju na r. p. przedstawiają się obiecujące.

Mimo tych nadziei, ceny zboża i produktów rolnych na tygodniowym targu trzymają się wysoko. Płacono bowiem:

żyto	7.40 — 7.80	korzec
pszenicę	8.00 — 8.30	"
owies	2.80 — 3.20	"
jęczmień	5.00 — 5.20	"
groch polny	7.00 — 7.50	"
kartofle	2.25 — 2.50	"
kaszkę krak. drobną	15.50	"
" średnią	14.00	"
mąkę żytnią zwyczajną	2.00	"
" pszenną	2.30	pud
masło	50—60 k. kwarta	
jaja	1.50 — 1.80	kopa
chleb żytni	4½ k. funt	
" razowy	3½ k. "	
mięso wołowe	9 k. funt	
" cielęce i baranie	8 k. "	
" wieprzowe	10 k. "	
słomę i siano	90 k. centn.	

Przed dwoma tygodniami ceny zboża były nieco niższe; ceny więc podskoczyły mniej więcej w stosunku 5%.

N.

*

Będzin 16-go grudnia.

Na targu dzisiejszym dowóz zboża i produktów rolnych był bardzo obfity, chociaż ceny znacznie się podniosły, sprzedawano bowiem:

pszenicę	— 9 00	korzec
żyto	8.00 — 8.50	"
jęczmień	6.00 — 6.50	"
groch polny	7.50	"

kwiaty ofiarowują. Takimi kielichami w dniu uroczystym wznoszą się toasty.

Trzecia wreszcie izba, to pracownia. Kilka łóżek w ścianach, warsztat tkacki, motowidło ozdobnie pomalowane, kołowrotki, wrzeciona. Tu zapewne rodzina się zbiera i każdy, stosownie do swej umiejętności, przykłada się do dobrobytu domu.

Po schodach idzie się do spiżarni, znajduje się tam w porządku zasiekach zboże zsypane; nie słomiane przygotowane na lato, narzędzia rolnicze. Powyżej—strych na bieliznę i rozmaite rupiecie domowe. Ładna i zgrabna córka Scanji, w różowej spódnicy i czarnym aksamitnym gorseciku służy nam za przewodnika.

Gdy przypomnimy sobie, że chłop skandynawski, to najoświecieńszy ze wszystkich chłopów Europy, że od wielu lat zabiera on głos w robotach prawodawczych i w ten sposób w sprawach dlań żywo-nych sam stanowi, to się dziwić przestaniemy, że jest on zdolny stworzyć sobie otoczenie, odpowiednie do stopnia swego umysłowego rozwinięcia.

Zapytywałam, czy nie ujawnia się tam wśród ludu dążność do zamienienia miejscowego stroju włościańskiego na kosmopolityczny, miejski, jako bezwarunkowo tańszy i łatwiejszy do otrzymania. Odpowiedziano mi, że tak dzieje się zwłaszcza z tymi, którzy się w mieście osiedlają. Inteligencja wszelkich staraj dokłada, aby podtrzymać strój danej miejscowości. Z kobietami udaje się to, gdyż kocietja staje się dzielnym sprzymierzeńcem tych usiłowań, mężczyźni jednak białe swe sukmany, pończochy i trzewiki bezwarunkowo zrzucają, gdy się do stolicy przenoszą.

Na powyższem ogranicza się Skansen, ale profesor Hazelius chciałby w niej całą Szwecję zawrzeć i zapewne niedługo trzeba będzie na to czekać, boć to przecież od lipca dopiero istnieje, a tyle już jest do widzenia.

Helena Kuczańska.

owies	4.00 — 4.20	korzec
kartofle	3.50 — 3.80	"
masło	70	k. kwarta
mleko	6	k. "
mięso wołowe	12 1/2	k. "
baranie i cielęce	9	k. "
wieprzowe	12 1/2	k. "
świniny	20	k. "

Uderzająco wysoką jest cena wieprzowiny, podczas gdy na targu znajdowało się paręset sztuk karmnej trzody chlewniej, której sztukę od 10—50 rs. nabyć było można.

Placono:

chleba pyłowego	6	k. funt
" razowego	4 1/2	k. "
siana	rs. 1.50	centnar
śłomy	1.80	"

Z powodu wysokich cen jęczmienia po rs. 6—6.50 za korzec, okoliczne browary ograniczają zwykłą swą produkcję do możliwie niewielkich rozmiarów, spodziewana bowiem jest zwyżka ceny tego ziarna.

Nowy organ.

Wojnę wojnie wypowiada i to w samym gnieździe militarysty, bo w Berlinie, wkrótce wychodzić mające pismo: „Złożyć broń”.

Znana z wielokrotnych występów pisarskich i z zapалу pełnej szermierki w imię pokoju, baronowa Berta Suttner objąć ma redakcję nowego organu, miesięcznika, nazwanego od tytułu tendencyjnej a poczytnej wielce powieści jej.

Cel pisma określają następujące słowa prospektu: „choć więc o stworzenie środka agitacyjnego, środka, przy pomocy którego z miasta do miasta, z kraju do kraju rozszerzałyby się mogły zapatrywania ligi pokoju, myśli o nim zakorzenić w sercach ludzkich, o dostarczenie forum dla ogólnej wymiany zdań i miary pozwalającej uświadomienie postępu na tej drodze.”

Na kongresie pokoju w Rzymie baronowa Suttner odczytała szereg nadesłanych jej przez osobistości wybitne zdań i opinii o sprawie, w odpowiedzi na rodzaj kwestionariusza.

Niektóre z nich podajemy poniżej.

Jena d. 31-go października.

„...Prawdopodobnie list ten zastanie panią jeszcze w Wiedniu, list wraz z upewnieniem, że najzupełniej uznaję cele tak ligi pokoju, jak i zasady sądów rozjemczych, i każdej chwili gotów jestem przystąpić do stowarzyszenia; jakkolwiek wraz z Heraklitem wyznaję, iż „walka jest rodzicem wszelkiej rzeczy”, mam przecie nadzieję i ufam całą duszą, iż szlachetne usiłowania ku wytworzeniu wyższej kultury ducha surową walkę ras i krwawe wojny ludów pogłębia, wojny, które dziś jeszcze, wzorem wieków średnich, najstraszniejsze klęski na „wysocy ucywilizowane” sprowadzają narody.

Ernest Haecel.”

Wiesbaden d. 30-go października.

„Zgromadzonim przyjaciółom pokoju przesyła wyrazy serdecznej sympatii

Fryderyk Bodenstedt.”

Berlin d. 1-go listopada.

„Że wojna okropną jest plagą, plagą jednak dającą się unikać; że w stosunkach narodów cywilizowanych prawo zastąpić winno objawy gwałtu—oto dwa zdania, na które najchętniej się piszę.

Herman Heiberg.”

Brunnwald d. 25-go października.

„Szczerze pragnę wcielenia się ideału i ogólnego rozbrojenia i nieprzerwanego wśród ludów pokoju. (Tu następuje wymienienie środków i dróg, jakie zdaniem niżej podpisanego winno być winno do celu, a więc zmiana systemu wychowawczego i zużycie miliardów obracanych na uzbrojenie, na rzecz kolonizacji i t. p.). Kończę list ten życzeniem powodzenia i wyrazami uznania dla usiłowań apostołów pokoju.

Książę Stahrenberg.”

Berlin d. 30-go października.

„Nie przypuszczam, aby mógł istnieć człowiek z głową i sercem, któryby w duchu bodaj nie był zwolennikiem ligi pokoju; gdyby wszakże społeczeństwa nasze, nietylko na papierze, ale w ścisłym znaczeniu tego słowa „chrześcijańskimi” były, obeszłoby się bez wszelkich lig pokojowych.

Fryderyk Spielhagen.”

Graz d. 20-go października.

„Gdyby ludzkość szczerze chciała pokoju, toby go przecie mieć mogła. W szczytniejszym otoczeniu, jak wśród przyjaciół pokoju, nazwiska mojego nie mógłbym zapisać.

T. K. Rossegger.”

Darmstadt d. 29-go października.

„Godzę się na wszystko i wszystko podpisem moim z góry stwierdzam, co tylko pani w sprawie pokoju czy to ogłosi, czy zdiata.

Prof. Ludwik Büchner.”

Berlin d. 29-go października.

„...Serdeczne składam pani dzięki za sposobność, jaką

mi nastręczyłaś, z całego przemówić serca za wspaniałem, szlachetnem dziełem. Z radością jednoczę się z bojownikami ligi pokojowej i rozjemczej; że cel jej możliwym jest do osiągnięcia i że osiągniętym będzie, wierzę w to tak, jak w postęp ludzkości wierzę. Nie znam szczytniejszej dla człowieka walki, jak właśnie walkę w imię zasady pokoju. Jeżeli w walce tej, pań, przydać ci się na coś może osoba moja, oddaję ci ją bezwzględnie; na każde wezwanie znajdziesz mnie przygotowanym i uzbrojonym. Nie przestanę nigdy tak publicznie, jak prywatnie starać się o to, aby wojnę przedstawiać, jak na nią zasługuje, t. j. jako najniegodniejszy zwrot ku barbarzyństwu i ciężką dla ludzkości krzywdę.

Ludwik Fulda.”

(=)

Od administracji

Z powodu kończącego się kwartału i roku, uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wcześnie odnowienie przedpłaty na rok przyszedły 1892-gi, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Mosk. wiad. otrzymują wiadomość z Berlina, iż podobno dotychczasowy poseł niemiecki w Petersburgu, generał Schweinitz, niebawem porzuci swe stanowisko i osiadzie na stałe w Kassel.

— Departament lekarski wydał rozporządzenie, na mocy którego anodyny (eter siarczany z domieszką spirytusu) zaliczone zostały do środków lekarskich, wydawanych na miasto wyłącznie za receptą.

— Ostateczne rezultaty tegorocznego poboru wojskowego z Warszawy są następujące: łącznie z popisowymi, posiadającymi odroczenia z lat zeszłych, podlegało ogółem powinności wojskowej osób 3,520 (chrześcijan 1,858 i żydów 1,662). Z tej liczby losowało 2,546 (chrześcijan 1,231 i żydów 1,315), wzięto do wojska 689 (chrześcijan 349 i żydów 340), zaliczono do pospolitego ruszenia I-ej kategorii 175 (chrześcijan 47 i żydów 128), II-ej kategorii 1,364 (chrześcijan 778 i żydów 586), odesłano do szpitala 219-tu chrześcijan 47 i żydów 172), zaliczono do zapasu armii lekarzy i nauczycieli 24-ch (chrześcijan 18 i żydów 6), udzielono odroczeń do lat następnych 886 (chrześcijanom 507-iu i żydom 379-iu), uwolniono z powodu wyciągnięcia wysokich numerów 116-tu (chrześcijan 61 i żydów 55-iu), uwolniono dla braku kwalifikacji do noszenia broni 17-tu (chrześcijan 2-ch, żydów 15-tu), nie stawilo się 147-iu (chrześcijan 67 i żydów 80), nie stawilo się popisowych, zaliczonych do pospolitego ruszenia, po ostatecznem zaliczeniu 18-tu (chrześcijan 5 i żydów 13-tu), oszacowano wiek popisowych z ich powierzchności 444 (samych żydów), żonatych wzięto do wojska 42 (chrześcijan 9 i żydów 33), podsądnych stawało 16-tu (chrześcijan 8 i żydów 8), zabrakło zaś zupełnie 34-ch popisowych, zdolnych do noszenia broni tylko w rewirze poborowym czwartym, złożonym z cyrkulów: prazkiego, jerozolimskiego i nowoswieckiego. Wedle najświeższego rozporządzenia władz, w r. p. podział Warszawy na rewiry poborowe zostanie zniesiony, przepisana liczba nowozaciecznych kompletowana będzie nie z oddzielnych, jak dotąd, rewirów, lecz z całego miasta wogóle.

— Na tegorocznej liście poborowej powiatu warszawskiego wraz z popisowymi, posiadającymi odroczenia z lat zeszłych, figurowało ogółem osób 997, z których losowało 908 (chrześcijan 771 i żydów 137), przyjęto do wojska 275 (chrześcijan 231 i żydów 44), zaliczono do pospolitego ruszenia I-ej kategorii 239-iu (chrześcijan 218 i żydów 12), II-ej kategorii 248 (chrześcijan 227 i żydów 21), odesłano do szpitala 21 (chrześcijan 14 i żydów 7), do zapasu armji zaliczono 2 nauczycieli chrześcijan, udzielono odroczeń 84 chrześcijanom 69 i żydom 15), uwolniono z powodu wylosowania wysokich numerów 24 (chrześcijan 18 i żydów 6), uwolniono zupełnie 12-tu (chrześcijan 11 i żyda 1-go) nie stawilo się 42 (chrześcijan 30 i żydów 12-tu), nie stawilo się zaliczonych do pospolitego ruszenia po świadectwa 54 (chrześcijan 31 i żydów 23 ch), oszacowano wiek popisowych z ich wyglądu zewnętrznego 50 (chrześcijan 38 i żydów 12-tu), żonatych zaś wzięto do wojska 25-iu (chrześcijan 13 i żydów 12-tu).

— W r. 1890-ym znajdowała się w Warszawie następująca liczba instytucji kupieckich, handlowych i przemysłowych: urząd starszych zgromadzenia kupców, warszawski komitet giełdowy z 14 agentami przysięgłymi, Towarzystwo przemysłu i handlu (oddział warszawski), warszawski kantor Banku państwa z komitetem dyskontowym i urzędem loterii, warszawski oddział Banku włościań-

skiego, Bank handlowy, Bank dyskontowy, warszawskie Towarzystwo wzajemnego kredytu, filja azowsko-dońskiego Banku handlowego, Towarzystwo kredytowe ziemskie z dyrekcją szczegółową warszawską, Towarzystwo kredytowe miasta Warszawy, kasa pożyczkowa przemysłowców warszawskich, warszawskie Towarzystwo ubezpieczeń od ognia, Towarzystwo ubezpieczeń na życie „Przeorność”, 19 reprezentacji russkich Towarzystw ubezpieczeń, 3 reprezentacje zagranicznych towarzystw ubezpieczeń, 43 zarządy fabryk cukru i rafinerji w Królestwie Polskiem i gubernjach południowo-zachodnich, 68 zarządów i reprezentacji towarzystw akcyjnych i udziałowych przemysłowo-handlowych, 20 domów bankierskich, 11 kantorów interesów bankierskich, należących do kupców 1-ej gildji, 24 kantory wekslu, należących do kupców 2-ej gildji, 64 domów handlowych, agenturowych, komisowych i ekspedycyjnych, należących do kupców 1-ej gildji, 92 takie instytucje, należące do kupców 2-ej gildji, 85 kantorów agenturowych, agentów i dyskontjerów, 64 składy, magazyny, sklepy, księgarnie, biura techniczne itp. firmy handlowe, oraz fabryki i zakłady przemysłowe, z wyjątkiem akcyjnych i udziałowych, należące do kupców 1-ej gildji, 2,001 należących do kupców 2-ej gildji, 15 antrepreneurów i liwerantów, kupców 1-ej gildji, 25 kupców 2-ej gildji, 43 kantory komisowe, informacyjne, inkasowe, przewozowe, należące do kupców 2-ej gildji, 29 kas pożyczkowych, czyli lombardów prywatnych, należących do kupców 2-ej gildji, 14 hoteli pierwszorzędnych i 18 drugorzędnych i zajezdnych. Na prowincji znajduje się: w Łodzi oddział towarzystwa przemysłu i handlu, oddział Banku państwa, Bank handlowy, agentura azowsko-dońskiego Banku handlowego, Towarzystwo kredytowe miejskie, kasa przemysłowców i 6 domów bankierskich; w Lublinie oddział Banku państwa, oddział Banku włościańskiego, dyrekcja szczegółowa Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Towarzystwo kredytowe miejskie, kasa przemysłowców i 2 domy bankierskie, zresztą znajduje się jeszcze na prowincji 6 oddziałów Banku państwa, 2 Banku włościańskiego, 8 dyrekcji szczegółowych Towarzystwa kredytowego ziemskiego, 4 kasy przemysłowców, 4 Towarzystwa zaliczkowe i 14 domów bankierskich.

— Podług wykazu, sporządzonego przez urząd lekarski, w ciągu miesiąca od d. 13-go października do 13-go listopada, jak donosi Gaz. polic., na choroby zakaźne zapadło 600 osób, a głównie: na odrę 180, na błonicę (dyfteryt) 169, na tyfus 67 i na szkarlatynę 66. Z powyższej liczby chorujących zmarło 201; najwięcej na błonicę, bo 97. Choroby zakaźne najbardziej grasowały: tyfus: na Franciszkańskiej, Nowolipiu oraz w koszarach pułku grodzieńskiego (8 wypadków śmierci), ospa na Piwnej, odra na Dzikiej, Długiej, Brackiej, Chmielnej, Rybakach, Chłodnej, Freta, Fabrycznej i na Lesznie, szkarlatyna na Twardej i placu Wareckim, wreszcie błonica: na Krochmalnej, Smoczej, Ogrodowej, Brackiej i Twardej.

— Po wykończeniu w r. z. kolektora, prowadzącego ścieki z dzielnicy staromiejskiej do kolektora głównego na Bielanych, okazała się w dalszym ciągu potrzeba przeprowadzenia prawidłowej sieci kanarów wewnątrz cytadeli. Projekt całkowity, z obliczeniem kosztu na sumę około 50,000 rs., inżynier główny kanalizacji, p. Lindley, przedstawił w tych dniach władzy wyższej do decyzji. Dopiero po uskutecznieniu tych robót możliwym będzie połączenie domów mieszkalnych i koszar w twierdzy z kanałami. Wszelkie roboty zostaną wykonane sposobem gospodarczym we własnym zarządzie.

— Na odbytych w dniu onegdajszym na kolonji miejskiej w Górcach, w obecności delegatów urzędu lekarskiego, p. Kowczagowa, asesora weterynaryjnego i dwóch członków Towarzystwa opieki nad zwierzętami, próbach oficjalnych zabijania uprzątniętych z miasta psów za pomocą duszenia gazem węglowym w nowourządzonej kamerze asfikcyjnej, okazało się, że kamera rzeczona nie funkcjonuje należycie. Według relacji delegatów, do uduszenia potrzeba od 20—22 minut, do czasu więc uduszenia kamery, dalsze zabijanie psów nowym sposobem zostało wstrzymane.

— Z procentu od funduszu wieczystego imienia dra Józefa Chwieńkowskiego wakują następujące zapomogi dla kandydatów pochodzenia krajowego, z pierwszeństwem dla krewnych spadkodawcy: 1) na dalsze kształcenie się fachowe dla młodzieży obojej płci, którzy w czasie terminowania u techników, rzemieślników lub w niższych szkołach okazali zdolności wyższe do przemysłu technicznego lub rzemieślniczego; 2) na premja i wydawnictwa dzieł popularnych przyrodniczych; 3) na stypendja dla studentów wydziału lekarskiego uniwersytetu warszawskiego. Kandydaci zgłaszać się winni do jednego z wykonawców testamentu: dra Konrada Chmielewskie-

go w Nałęczowie, profesora dra Włodzimierza Brodowskiego lub adwokata Alfonsa Preissa.

== Zwyczajem dawnym, urządzone corocznie w zakładzie sierot w gmachu po-dominikańskim przy ulicy Freta t. zw. „Jasiełka”, rozpoczyna się w d. 26-ym b. m., tj. w drugie święto Bożego Narodzenia.

== W radzie gubernjalnej warszawskiej dobroczynności publicznej podniesiony został ponownie projekt utworzenia w obrębie gubernji domu przytulku dla 50 niemowląt, porzuconych przez matki.

== Poczynając od jutra, latarnie miejskie winny być zapalane o godz. 4-ej po południu, gaszone zaś o godzinie 7-ej min. 15 rano.

== Wczoraj odbył się akt uroczysty zamknięcia roku w szkole niedzielno-handlowej. Na uroczystości obecni byli: członkowie komitetu szkoły i ciała pedagogicznego. Inspektor w odczytaniu akcie podniósł zasługi Stanisława Bruna, podstarszego zgromadzenia kupców, któremu szkoła zawdzięcza kilka ważnych ulepszeń, jak otwarcie 13-tu oddziałów równoległych, wieczorne kursy nauk dla klasy drugiej i podwyżka pensji dla nauczycieli. Ulepszenia te zastępują tem więcej na odznaczenie, że szkoła z powodu niewielkiej liczby członków zgromadzenia, rozporządza bardzo szczupłymi funduszami. W końcu aktu rozdano nagrody celującym uczniom i patenty kończącym kurs nauk. Nagrody w książkach otrzymali uczniowie: Ludwik Michalski, Jan Dan, Julian Konrad, Szmul Milner, Mieczysław Mojde i Hersz Cejtling. Otrzymali patenty z ukończenia całkowitego kursu nauk: Karol Birkchan, Dawid Wasag, Hilel Wejs, Luejan Wędrychowski, Szaja Wichtel, Dawid Halpern, Marjan Wędrychowski, Jan Held, Henryk Gościnnny, Abraham Grunbender, Emil Gutekunst, Mendel Gutmejer, Stefan Duszyński, Gustaw Sommer, z nagrodą w książce Izrael Kommelgart, z nagrodą w książce Samuel Kapfer, Pinkus Klejnerman, Karol Kowalski, Luzer Koral, Bronisław Krug, Stanisław Moranowicz, Józef Nejdling, Leon Kryński, Stanisław Nejdling, Władysław Nowierski, z nagrodą w książce Mordech Arturski, Bronisław Pajewski, Kazimierz Przecieczkowski, Stefan Przybitniewski, Henryk Rejdej, Józef Rotlewi, Józef Rykaczewski, Moszek Tursz, Szlama Tylko, Izaak Fejnhand, Mosiek Fogielzak, Stanisław Fok, Henryk Ciepliński, Józef Szenberg, Zygmunt Sztaber, Natan Szejnkalk, Julian Jankowski, Bronisław Kamiński, Jan Baranowski i Dawid Biderman.

== Portret s. p. Królikowskiego, wykonany przed kilku laty przez artystę-malarza, p. Biedronskiego, na zamówienie wielbicieli talentu zmarłego tragika, odebrano w tych dniach z pracowni pana B., i zawieszono tymczasowo w kancelarii prezesa teatrów warszawskich.

== Z Petersburga piszą do nas: „We środę, jako w rocznicę śmierci s. p. Władysława Laskiego, odbyło się w kościele św. Katarzyny nabożeństwo za spójność jego duszy. Mszę św. i egzekwie odprawił ks. Lagrange. Liczny udział obecnych na tych uroczystościach był ponownym dowodem, jak szczerzy żal pozostawił s. p. Władysław Laski w sercach tych, którzy na działalność jego tutaj patrzyli i z jaką wdzięcznością imię jego wspominają ci wszyscy, którym wielką swą uczynnością przychodził z pomocą, lub szczerą ręką zaopatrywał potrzeby dotkliwej nędzy.”

== W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: marszałek szlachty gubernji wołyńskiej hr. Uwarow z Żytomierza, r. t. Siemionow z Wiednia, rewizor celny rz. r. st. Rogal-Kaczura z Petersburga, profesor uniwersytetu rz. r. st. Sonin i ochmistrz rz. r. st. Pęcherzewski z Odessy; wyjechali: marszałek szlachty gubernji grodzieńskiej rz. r. st. Ursyn Niemcewicz do Wilna i wice-gubernator rz. r. st. Zauszkiewicz do Suwałk.

== Z literatury.

* Znakomita powieść Elizy Orzeszkowej „Cham” doczekała się już trzeciego w języku russkim przekładu, poprzedzonego przedmową Lwa Tolstoja.

Dowiadujemy się też, że autorka do tej pory ulega przykrym następstwom influenzy.

Silne osłabienie nie pozwala jej jeszcze opuścić mieszkania.

* W ostatnim zeszycie tygodnika *Splitter* znajdujemy przekład niemiecki nowelli Cz. Jankowskiego p. t. „Pod parasolem”; tłumaczył Albert Weiss.

* Zeszty listopadowy *Przeglądu technicznego* zawiera: dokonanie pracy Lisieckiego o skraplaniu, Schram'a artykuł o hamulcach Soulerina, Ritter'a o przenoszeniu nateżeń w ciałach sprężystych, następnie idzie wzmianka o wyrobie mydeł toaletowych według braci Cressonières.

W dziale krytyki znajdujemy bardzo zajmującą

ocenę dzieła prof. Pawlowskiego ze Lwowa o nafcie i wosku ziemnym przez Wł. Kolendo.

Sprawozdania z posiedzeń towarzystw technicznych, kronika bieżąca, sprawozdanie z pism i literatury technicznej, jak również dodatek cukrowniczy.

== U Keniga.

Bardzo liczne grono osób ze wszystkich warstw społecznych: ziemianie, obywatele miasta, redaktorowie, wydawcy, dziennikarze, artyści, pracownicy drukarni i t. d. Zebrali się wczoraj w godzinach po-ludniowych u Józefa Keniga, aby mu złożyć życzenia z powodu kończącego się w r. b. pięćdziesięciolecia dziennikarskiej i publicystycznej pracy.

Imieniem zgromadzonych szan. p. Ludwik Górski winał w serdecznych wyrazach jubilatowi i życzył, aby w najdłuższe lata mógł tak dzielnie, jak dotąd, pracować i młodszemu pokoleniu przewodniczyć, a p. Artur Szczuka wręczył mu cenny upominek zbiorowy, w formie teki pisarskiej.

O godz. 4-ej ściślejsze grono współpracowników pism warszawskich podejmowało jubilata obiadem, podczas którego otrzymał Kenig od zebranych kolegów adres, bardzo pięknie wykonany w kształcie starego dyplomu pergaminowego.

W ciągu dnia nadechodzili do mieszkania jubilata liczne telegramy, kwiaty i bukiety.

== Z teatru.

* Dzisiaj w teatrze Wielkim operetka Straussa „Symplejusz” i balet „Wieszczka lalek”, a w Rozmaitości świeżo wznowiona z powodzeniem komedia Zalewskiego „Oj mężczyźni, mężczyźni”.

* Repertuar teatru Wielkiego zapowiada na jutro „Aida”, z gościnnym udziałem panny Russel i p. Gambarelli.

* Teatr Rozmaitości daje jutro komedje: „Czyja wina” i „Oj młody, młody”.

* W teatrze Małym jutro operetka Suppe'go „Lekka kawalerja”.

Widowisko rozpocznie krotoczwila „Pani kapitałowa”.

* Na scenie teatru Rozmaitości odbyła się dzisiaj próba czytana z trzyaktowej komedji pp. Abrahamowicza i Zielińskiego „Dobry numer”.

W obsadzie figurują panie: Borkowska, Czakówna, Niewiarowska, Ostrowska i Trapszówna; pp.: Frenkiel, Grzywiński, Ostrowski, Prażmowski, Rapacki, Szymanowski, Trapszo, Waliszewski, Wolski i Wojdałowicz.

* Artystom teatru Małego rozdano do nauki trzyaktową krotoczwilę St. Graybnera „Słodka trucizna”.

Nowość tę zaprezentują panie: Baumanowa, Holtzmanowa, Micińska i Zimajerówna; pp.: Grubiński, Jagielski, Kulesza, Morozowicz, Rzecznik, Sikorski i Sliwiński.

* Sprzedaż biletów na setne przedstawienie „Ptasznika z Tyrolu”, które odbędzie się w nadchodzącą niedzielę w teatrze Wielkim, rozpocznie się jutro w kasie zamówień.

Od godziny 4-ej do 6-ej po południu sprzedają zajmą się artyści.

* W koncercie, jaki odbędzie się w dniu 27-ym grudnia r. b., o godz. 1-ej z południa, w sali ratuszowej na rzecz wdów i sierot, pozostałych po członkach Towarzystwa subjektów m. Warszawy, przyjmą laskawy współudział: panie: Helena Hohedlingowa, uczennica p. Michałowskiego (fortepjan), Helena Fedocka (śpiew), panowie: St. Barcewicz (skrzypce) oraz Horbowski i Czernicki (śpiew.)

* Onegdajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 409, Rozmaitości 512, Małym 231, w cyrku 357; na „Gwiazdce” w salach resursy obywatelskiej 1,425; wczorajszego wieczora: w Wielkim 589, Rozmaitości 450, Małym 345, cyrku 875; na koncercie studenckim w salach reductowych 1,315 i na „Gwiazdce” w resursy obywatelskiej 3,194.

== Ze sztuki.

* W salonie artystycznym spółki artystów na Nowym-Swiecie świeżo otwarta została specjalna wystawa obrazu djoramicznego, wykonanego według rysunków Kazimierza Mireckiego, przez artystę-dekoratora p. Klopfera.

Obraz ten wyobraża „Uroczystość wianków na Wiśle w wigilję św. Jana” i przedstawia nam chwilę, gdy przy blasku księżyca i rozpalonych pochodni, po zwierciadlanej powierzchni Wisłki, mkną łodzie napelnione ubiegającymi się za chwytem świętojańskich upominków.

Obraz przedstawia się pięknie i ujmująco.

* Prosimy jesteście o zaznaczenie, iż z d. 30-ym b. m. upływa ostateczny termin do wnoszenia opłat składkowych w Towarzystwie sztuk pięknych.

Losowanie dzieł, przeznaczonych dla członków Towarzystwa, rozpocznie się o godz. 10-ej zrana dnia następnego.

Członkowie, którzy do powyżej wymienionego ter-

minu opłaty nie wniosą, uczestniczyć w losowaniu nie będą.

== Gwiazdka.

Przeszło 3,000 osób odwiedziło wczoraj dobroczynną „Gwiazdkę”, która czterodniowy swój żywot z pomyślnym rezultatem zakończyła.

Około godziny 5-ej po południu raczyli przybyć J. E. Główny Naczelnik Kraju jenerał-adjutant Gurko wraz z Małżonką i oprowadzani przez hr. Ronikiera, pozostawili w wielu sklepach hojne datki.

Ponieważ projekt przedłużenia zabawy o jeden dzień upadł, więc we wszystkich namiotach rozwinięto cały arsenał przynęt handlowych, aby o ile możliwości towar wyprzedać.

Jak zwykle nr. 7 (Kaczanowska) w ruchu tym przodował i znaczną część galanterji oraz zabawek sprzedano, reszta zaś za pośrednictwem kosza szczęścia została rozbrana.

Wyciągano rozmaite drobiazgi w nadziei wyciągnięcia tęczówki.

Dość długo to trwało i niedowierzający mniemali, że „sturubłówka” jest mytem.

Nareszcie pan T., próbujący szczęścia wielokrotnie, wydobywa paczkę, a po odsłonięciu obwoluty ukazuje się tęczowy banknot.

Wybraniec fortuny znaczną część wygranych pieniędzy poświęcił na zakup towarów.

Ze sklepów sporo wczoraj targujących należy wymienić jeszcze: księgarnię Paprockiego, kwiaty sztuczne, gdzie pani Bronisława Kucłowa wyprzedała wszystek towar, sklep nr. 5, w którym zasiadały panie: hr. Mikorska z siostrzenicą i Zembrzaska z córką, wreszcie bufet cukierniczy.

Tu obok panny Elly Russel, w roli kupecowej słodczy wystąpiła artystka Jadwiga Czakówna, a delegowany zaniósł do kasy z górą 200 rs., otrzymane za cukierki.

Program koncertowy w całości został wykonany i biorącym udział w popisach estradowych składano dzięki za bezinteresowny trud, zwłaszcza przy takim tłoku, zwrotnikowym gorącu i nieustannym gwarze.

Reasumując wszystko, należy zaznaczyć, że bazarowa „Gwiazdka” miała powodzenie, więc starcy i sieroty Towarzystwa otrzymają pożądany zasiłek.

== Na kolonie letnie.

Sprzedaż rabatowa na rzecz kolonij letnich z udziałem uproszonych dam odbywa się w dniu dzisiejszym:

W składzie cygar W. Muśnickiego (ul. Marszałkowska nr. 138) w asystencji pań: Marji z bar. Graeve Dobieckiej, Anny Wańkowiczowej, baronowej Zofji Hartinghowej z pannami Rakowiecką, Hinczówną i Teodorą Kuszłówną.

W dniu jutrzejszym sprzedaż podobna odbywać się będzie:

W magazynie dzieł sztuk pięknych Z. Muszkata (Krakowskie-Przedmieście nr. 39) wobec pań: Paszkiewiczowej, Gabrijeli Bujalskiej z pannami: Honoratą i Małgorzatą Komarówką, oraz Marją Jakubowską.

W centralnym składzie perfum i kosmetyków I. Kalinowskiego (Krakowskie-Przedmieście nr. 65) w asystencji pań: Karłowiczowej i Dicksteinowej.

W księgarni tanich wydawnictw Wacława Obuchowskiego (Szpitalna nr. 5).

W firmie „Ottoman” W. Muśnickiego i Spół. skład cygar i wyrobów tytoniowych (Marszałkowska nr. 149) w asystencji pań: bar. Hartingh, Aleksandrowej Zawadzkiej z panną Eugenją Hlebowiczówną oraz pani Stanisławowej Cwikłowej.

We środę, w firmie Riese i Piotrowski, fabryka parowa czekolady i cukrów (Senatorska nr. 8) w obecności pani Marji Szadurskiej z pannami hr. Marją i Zofją Krasińskimi, oraz pani Bronisławowej Gutowskiej z ks. Marją Puzyniną i Teodorą Kuszłówną.

== Na „Dynasach”.

W sprawozdaniu z posiedzenia kwartalnego ogólnego zebrania cyklistów zaznaczyliśmy projekt urządzenia w nowej siedzibie cyklistów sali, która by służyć mogła na koncerty Towarzystwu śpiewaczemu „Lutnia”.

Projekt ten zaczyna nabierać obecnie więcej prawdopodobieństwa.

Na sobotnim posiedzeniu komisji budowlanej Towarzystwa cyklistów obecni byli przedstawiciele „Lutni” pp. Buchner i Wołowski i zgodzono się w zasadzie na postawienie budynku wspólnymi środkami z uwzględnieniem oddzielnego lokalu dla „Lutni” na pierwszym piętrze.

Blizsze szczegóły będą opracowane na posiedzeniu sekcji budowlanej cyklistów, która się zbierze jutro

== Mróz.

Od wczoraj rozpoczął się ruch ślizgawkowy. Pełno dzielnych łyżwiarzy i nadobnych łyżwiarek używało zdrowego i przyjemnego sportu.

= Otwarcie ślizgawek.

W dniu wczorajszym nastąpiło otwarcie sezonu ślizgawkowego.

Czynne jednak były tylko dwie ślizgawki, mianowicie: cyklistów oraz u warszawskich łyżwiarek i łyżwiarzy w alejach Ujazdowskich.

Lubo termometr obniżył się do 8°, woda, nalana na tory sztuczne, nie zupełnie zamrzła i lód łamał się pod łyżwami.

W pierwszym dniu otwarcia ślizgawek amatorów było wielu, przeważnie damy dopisały w większej liczbie.

= Z Wisły.

Pomimo trwającego mrozu Wisła pod Warszawą dzisiaj jeszcze płynie, aczkolwiek bardzo wązkim korytem, trzymając się strony prazkiej.

Od brzegu warszawskiego do czwartego filaru Wisła już zamrzła.

Nie zdążono jeszcze uprzątnąć do zimowisk kilku berlinek, stojących przy brzegu fortu śliwickiego i przystani żeglugi parowej Górnickiego, znajdującej się naprzeciw ul. Bednarskiej.

W górze rzeki, Wisła w paru miejscach już stała.

= Także... wynalazek.

Jeden z prenumeratorów donosi nam o pewnym „wynalazcu”, który obchodzi tutejsze restauracje z „nowym środkiem do mycia naczyń kuchennych”.

Według korespondenta, nowy ten środek jest zwykłą sodą, tem się jednak od niej różni, iż, zamiast po cenie zwykłej, sprzedaje ją ów „wynalazca” po 20 kop. funt.

= Kradzieże.

Zamieszkałej przy ul. Lesznej pod № 53-imi Michałowie Kosmickiej skradziono futro, ubranie i 40 rs.; uszkodzona oblicza strata na 200 rs. — Z mieszkania Jakuba Zylicza przy ul. Elektoralnej pod № 30-ym skradziono różną biżuterję wartości 146 rs. — W domu pod № 30-ym przy ul. Marszałkowskiej okradziono sklep Bałbiny Szóstkiwiczowej; złodzieje zabrali towary galanteryjne.

= Okradzenie pociągu.

Z pociągu towarowego kolei nadwiślańskiej № 115, dążącego w stronę Warszawy, między Nowym Dworem a Nowogrodzkiem, niewiadomi złodzieje ukradli sześć worków cukru, każdy po sześć pudów wagi.

Cztery worki cukru znalezione rozrzucone po różnych zaułkach Nowego Dworu, dwa zaś zaginęły bez śladu.

= Konfiskata.

W myśl wydanego rozporządzenia, na targu Rybińskiego dokonano skrupulatnej rewizji ryb.

Okazało się, iż 1,700 funtów jest zepsutych. Oprócz zniszczenia ryb, handlujących pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

= Zamachy samobójcze.

Nocy wczorajszej kilku przechodniów usłyszało na rogu ul. Nowego Świata i alei Jerozolimskiej huk wystrzału.

Okazało się, iż na skwerze przed domem zarządu komunikacji jakiś człowiek, przyzwolnie ubrany, siedząca na ławce, strzelił do siebie z rewolweru.

Desperat nie trafił w serce i kula utkwiała w boku.

Rannego odwieziono do pobliskiego szpitala przy ul. Smolnej.

Przyprowadzony do zmysłów, nie chciał początkowo wyjawiać nazwiska, dopiero później sprawdziło się, iż to jest Władysław Górski, zamieszkały pod № 18-ym przy ul. Świętojańskiej.

Przyczyny rozpaczliwego zamachu dotychczas nie zbadano. W domu pod № 9-ym przy ul. Kaczej Cecylja Osińska, stale mieszkająca pod № 10-ym przy ul. Piekarskiej, w przystępie ataku objęta, otruła się fosforem.

Chorą odwieziono do szpitala ewangelickiego. Życiu Osińskiej grozi niebezpieczeństwo.

= Zamach zbrodniczy.

Wczorajszego wieczora w szynku pod № 65-ym przy ul. Czerniakowskiej rozegrał się krwawy dramat.

Znany złodziej pobytowy, Aleksander Banaszkiewicz, posadzając Eustachego Pławskiego o doniesienie władzy o jego sprawkach, rzucił się nań z nożem myśliwskim.

Pławski został tak ciężko zraniony, iż stracił przytomność.

Rannego odwieziono do mieszkania, a Banaszkiewicz, który na razie zbiegł, aresztowano.

= Nagły zgon.

Zamieszkała pod № 5-ym przy ul. Mirowskiej Wiktorja Rudłowa, powróciwszy wczoraj wieczorem do domu, nagle życie zakończyła.

Zwłoki zabezpieczono celem przeprowadzenia śledztwa sądowego.

= Pożary.

Wczorajszego wieczora w posesji Feinmessa pod № 20-ym przy ul. Dzickiej, w fabryce krawatów, mieszczącej się w oficynie na 2-ym piętrze, wynikł pożar.

Ogień dostrzeżono dopiero wówczas, gdy kłęby dymu zaczęły się wydobywać na zewnątrz.

Wezwana straż z Nalewek w ciągu godziny pożar stłumiła. Szkody są znaczne, wszystkie bowiem ruchomości uległy spaleniu, a nadto wyrabano podłogę, ścianę i rozebrano piec.

Bezpośrednio po tym pożarze, oddział nalewkowski podążył na ul. Wołyńską, gdzie pod № 19-ym wynikł ogień w oberze i składzie paszy.

Półowa budynku z zapasami słomy i siana spaliła się. Inne oddziały cofnięto z drogi.

W gmachu instytutu położniczego pod № 124-ym przy ul. Marszałkowskiej nastąpiła w piecu eksplozja.

Piec rozpadł się i piomienie ogarnęły ścianę.

Wezwano straż, lecz przed jej przybyciem domownicy ogień stłumili.

Wreszcie pod № 9-ym przy ul. Piekarskiej i pod № 9-ym przy ul. Hożej wszczęły się pożary na poddaszach.

W obu wypadkach mieszkańcy ogień stłumili.

Wybory w resursie.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Radom, d. 19-go b. m.

Dzisiaj pod prezydencją gubernatora Majlewskiego odbyło się ogólne zebranie roczne członków resursy miejskiej.

Sprawozdanie za r. z. 1890/91 wykazuje zmiany w składzie komitetu: z powodu śmierci ś. p. Józefa Pięcińskiego powołano na głównego gospodarza resursy p. Konstantego Lubońskiego, do pełnienia obowiązków sekretarza wybrano p. Bolesława Przyleckiego, na wakuujące zaś miejsce członka komitetu wszedł p. Jan Przychodzki, wskutek wyjazdu z Radomia członka zarządu, p. Wendrycha, powołano p. K. Trockiego.

Rachunki kontrolowane były przez komisję rewizyjną perjodycznie na posiedzeniach komitetu i okazały się zgodnymi z dowodami.

Zaprenumerowano gazet i pism perjodycznych w ilości 52-ch.

Do biblioteki, kompletowanej niezależnie od dodatków do pism perjodycznych z sumy wyznaczonej kupiono 158 tomów.

Obecnie księgozbiór posiada wogóle 3,135 tomów. Posiedzeń komitetu było 7. Podjęta na ogólnym zebraniu zeszłorocznym sprawa urządzenia bufetu, z upoważnienia tegoż zebrania rozpatrywana była na posiedzeniu w d. 23-im grudnia 1890 r., na którym orzeczono: dawnego bufetowego pozostawić do d. 1-go lipca r. b.; nadto z d. 1-ym stycznia r. b., jako z terminem ekspiracji kontraktu z poprzednim dzierżawcą, lokal bufetowy przeszedł do rozporządzenia resursy. Na mocy decyzji komitetu z d. 25-go marca r. b., bufet z d. 1-ym lipca r. b. oddany został do prowadzenia nowemu bufetowemu ze zwolnieniem go od opłaty czynszu i z pozostawieniem lokalu bufetowego do rozporządzenia resursy.

W roku sprawozdawczym ostatecznie wykonane zostały wewnątrz i zewnątrz przybudowane 2 pokoje przy lokalu resursowym. Przy ostatecznym obrachunku wypracowana została resztująca suma należności i 4% za nadzór techniczny w ilości rs. 358.

Liczba członków była następująca: stosownie do sprawozdania z roku zeszłego pozostało 261 osób; w ciągu roku przybyło 20, ubyło 53; zatem ubyło 33.

Obecnie na r. 1891/2-gi pozostaje 228 członków.

Umorzono składek od członków ubyłych, a także wskutek niemożności odzyskania, ogółem rs. 249. W rubryce załogowości figuruje od członków rs. 762.

Stan finansowy instytucji tak się przedstawia: remanent z r. 1890/1-go rs. 2520 kop. 85; dochód uczynił rs. 8293 kop. 86; wydatki wyniosły rs. 7732 kop. 90; pozostało na r. 1891/2-gi rs. 3081 kop. 81, z których rs. 2534 kop. 57 w kasie przemysłowców i rs. 546 kop. 24 w kasie resursowej.

Z przytoczonego stanu funduszy okazuje się, że pomimo zmniejszenia się dochodu: a) ze składek od członków, z powodu zmniejszenia rocznej składki z rs. 12 na rs. 9, przynajmniej w ilości rs. 800; b) z czynszu z bufetu, oddanego do prowadzenia bez opłaty, na rs. 300; c) dochodu z sali, który w porównaniu z r. z. mniejszym był o rs. 119; d) z procentów od kapitału, lokowanego w kasie przemysłowców radomskich rs. 75, czyli wogóle zmniejszenia się dochodów, pomijając mniejsze, w przybliżeniu o rs. 1294, remanent funduszy, wynoszący w r. 1890/1-ym rs. 2520 kop. 85, zwiększył się o rs. 560 kop. 96, stanowiąc na r. 1891/2-gi rs. 3081 kop. 81.

Porządek dzienny posiedzenia obejmował wybór komitetu i komisji rewizyjnej.

Po otworzeniu 115 kopert z zawartymi w nich kartkami wyborem i obliczeniu głosów, na członków zarządu instytucji większością głosów powołani zostali pp.: br. Rudolf Buxhewden (87 gł.), Aleksander Manósz (87 gł.), Konstanty Luboński (85 gł.), Bolesław Przylecki (73), Konstanty Kaszkadamow (64), Wacław Potopow (59), Ludwik Żerański (58), Alfred Meinhard (54), Konstanty Trocki (49), Włodzimierz Kulezycki (47), Józef Gutman (43), Jan Przychodzki (33).

Na zastępców pp.: Antoni Sobieszczański (30 gł.), Bronisław Piętkowski (30 gł.), Prosper Jarzyński (29), Aleksander Nadieźdin (24), Włodzimierz Ilnicki (23) i Leon Tarchow (21).

Do komisji rewizyjnej: pp. Adolf Kaczyński (48 gł.), Zygmunt Świdziński (48 gł.), Bazyli Spektor-ski (18 gł.).

Na zastępców: pp. Aleksander Szede (10 gł.), Władysław Paklowski (28 gł.).

W końcu zadecydowano nie urządzać w nadchodzącym karnawale zabaw tańczących, oprócz dwóch tylko bali: sylwestrowskiego i na Nowy rok starego stylu, bez wina szampańskiego (wbrew przyjętemu zwyczajowi), a zaoszczędzoną tym sposobem z wieczorów tanecznych przybliżenie sumę rs. 300, przeznaczyć na rzecz ludności, dotkniętej nieurodzajem w guberniach Cesarstwa.

R.

U wioślarzy.

Aczkolwiek, jak to już zaznaczyliśmy, wioślarze odstąpili od zwyczaju i zgromadzili się na ogólne zebranie w pierwszym oznaczonym terminie, niemniej pozostali wiernymi swoim tradycjom, gdyż obrady były bardzo żywe, ciągnęły się nader długo, a sprawa wyboru nowych władz Towarzystwa wyprowadziła aż pięć różnych list wyborczych.

Posiedzenie było bardzo liczne, a sala zapelniona po brzegi.

Gdy przewodniczący posiedzeniu, mecenas Kokeli, uformował biuro, zapraszając 25-iu asesorów i wniósł zatwierdzenie porządku dziennego, p. Weltzwebel zaproponował wcześniejsze załatwienie znajdujących się na ostatnim miejscu porządku dziennego wniosków komitetu i członków, aby dać możność dyskusji nad nimi wszystkim obecnym na posiedzeniu.

Przystąpiono tedy do odczytania protokołu z ostatniego ogólnego zebrania, oraz do sprawozdania komitetu z powierzonego mu zarządu i działalności Towarzystwa.

Sprawozdanie wywołało kilka interpelacji, tak co do części cyfrowej, jakoteż i opisowej i dość burzliwe rozprawy.

Przerwano je, aby wysłuchać p. Gullmana, który odczytał sprawozdanie komisji rewizyjnej, zatwierdzające rachunki komitetu i proponujące w konkluzji, zgodnie z oddzielnym wnioskiem 54 członków, powrócenie do dawnej normy składek w sumie rs. 12 rocznie, a zaniechanie ustanowionej na poprzednim ogólnym zebraniu podwyższonej składki rs. 16.

Jak to było do przewidzenia wniosek wywołał bardzo liczne i gorące rozprawy, broniony był wymownie przez pp. Słowikowskiego, Zaborskiego, Samborskiego i Zbrożka, podczas gdy kasjer Towarzystwa, p. Wiśniakowski, twierdził, przytaczając cyfry i nader przekonujące argumenty, iż wniosek nie ma racji bytu i powinien być odrzucony. Dyskusję w tym przedmiocie zamknął p. Fałęcki, proponując wybór komisji, któraby rozpatrzyła sprawę składek i gry w karty lokalu, oraz odroczenie się ogólnego zebrania, co jednak nie zostało przyjętem przez obecnych.

Przystąpiono więc do przegłosowania wniosku i tu nastąpił epizod wielce humorystyczny.

Na ostatnim ogólnym zebraniu p. Zaborski, przy głosowaniu nad podniesieniem składki, podniósł słusznie, iż potrzeba do przeprowadzenia tej sprawy dwóch trzecich liczby głosów obecnych na zebraniu. Zdawałoby się, iż wniosek wskutek tego upadnie, niemniej przeszedł on, a gdy p. Zaborski, chcąc ułatwić obalenie szesnastorublowej składki, twierdził onegdaj, iż w tym celu potrzeba prostej większości głosów, przypomniano mu jego ówczesną uwagę, i, pomimo nader przykładnego przyznania się do pomyłki, zażądano większości dwóch trzecich głosów, dzięki czemu wniosek upadł, miał bowiem tylko 116-tu zwolenników.

Preliminowany przez komitet budżet krytykował p. Lisner, obronił go jednak p. wiceprezes, a po załatwieniu kwestji kupna łodzi i zaleceniu przyszłemu komitetowi zwiększenia funduszu na lekcje pływania, budżet został przyjęty.

O kupnie łodzi decydować będzie komitet, złożony z komisji wyścigowej, delegacji sterniczej i komitetu.

P. Gardowski wnosi, ażeby też komisja zajęła się budowaniem krypy pod przystań, która wymaga nader dokładnego remontu.

Po półgodzinnej przerwie, w czasie której asesowie zbierali głosy, przystąpiono do obrad nad wprowadzeniem gry w karty do lokalu, która rok rocznie wywoływała przewlekłe i burzliwe obrady.

Tym razem sprawa poszła gładko, i pomimo protestu p. Chęcińskiego, wniosek został przyjęty z tem zastrzeżeniem, iż przyszły komitet ułoży regulamin gry.

Wniosek komitetu w przedmiocie zwolnienia od wpisowego grupy, składającej się co najmniej z 50 osób, gdyby towarzystwo takie powzięło zamiar równoczesnego postawienia kandydatury na członków, po długich dyskusjach został odrzucony.

Wniosek komitetu, żądający prawa apelacji od wyroków sądu honorowego, służącego w każdej sprawie i każdej stronie, upadł, a wniosek włożenia obowiązku na delegację wyborczą układania listy kandydatów do władz Towarzystwa, za wyłączeniem delegacji wyborczej, której listę układa komitet, został przyjęty.

Rezultat wyborów, ogłoszony późno w nocy, powołał na prezesa Józefa hr. Krasieńskiego (głosów 118) i Gustawa hr. Lubieńskiego (gł. 110);

na wiceprezesa p. Feliksa Kucharzewskiego (gł. 87), dra Tadeusza Trzcińskiego (gł. 63) i p. Kazimierza Mateckiego (gł. 59);

na kontrolera p. Stef. D. Zaborskiego (gł. 170) i Ad. Słowikowskiego (gł. 110).

Do komitetu pp.: St. Bauba (gl. 209), Enstachego Włodarkiewicza (gl. 167), S. Wiśniakowskiego (gl. 159), Zygmunta Kiltynowicza (gl. 126) i Gustawa Brokowskiego (gl. 102).

Na zastępców pp. Wł. Hryncewicza (gl. 94), Z. Grabowskiego (gl. 78), Kl. Weltzwebla (gl. 60), St. D. Zaborskiego (gl. 57), i Fr. Sobestjańskiego (gl. 50).

We środę, to jest pojutrze, wieczorem odbędzie się w kancelarii Towarzystwa zebranie członków dawnego i nowo-powołanego komitetu, oraz ukonstytuowanie się nowego zarządu. W. O.

Koncert studencki.

Tegoroczny koncert na rzecz niezamożnych studentów uniwersytetu warszawskiego, jak zwykle, zapelniał salę reductową.

Na czele programu stała uwertura Beethowena „Korjolan”, wykonana przez orkiestrę pod dyrekcją Münchheimera, poczem nastąpiły popisy solowe.

Rozpoczął je Barcewicz pieśniami cygańskimi Nacheza i nad program zagranym nokturnem Chopina oczarował słuchaczy.

Pieśni kilku kompozytorów znalazły dzielnego wykonawcę w panu Grąbczewskim.

Po Adagiu z kwintetu (G-minor) Mozarta i kwartecie „Lutni”, który odśpiewał „Lilje” Curtiego i pieśń Schuberta, zasiadł do fortepjanu Michałowski. Nazwisko to starczy za najgorętsze pochwały. Słuchacze napawali się dwiema częściami koncertu (E-moll) Chopina, do którego znakomity mistrz dodał jeszcze również Szopenowską Kolysankę.

Panna Machwicówna śpiewem i p. Fiszer znakomicie i z humorem wypowiedzianym monologiem „Pan Kałamarzewski”, wyczerpali bogaty i nader rozmaity program wczorajszego koncertu.

Z publiczności każdy znalazł w nim coś odpowiedniego swojemu gustowi i upodobaniu, a zadowolenie słuchaczy objawiało się ciągłymi oklaskami i donaganiem się powtórzeń, dającem nadto miarę nadzwyczajnej uprzejmości artystów.

Wszystkie biorące udział w koncercie artystki obdarzono bukietami lub wieńcami.

Rezultat materialny nie ustępuje w niczem powołaniu artystycznemu koncertu, który też nie postradał nic z ustalonej reputacji jednego z największych powodzeniem cieszących się koncertów sezonu zimowego. R. Z.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Dzisiaj, jutro, d. 28, 29 i 30-go grudnia, od godz. 5—7-ej po południu, w kancelarii szkoły rzemieślniczej imienia Michała Konarskiego (Nowe Miasto № 4-ty) odbywać się będzie zapis praktykantów handlowych do szkoły niedzielno-handlowej. Uczniowie, zapisani w dwóch pierwszych dniach, powinni się stawić do egzaminu d. 27-go b. m., zapisani zaś w trzech ostatnich dniach d. 3-go stycznia, w gmachu szkoły realnej Pankiewicza (Złota № 30), o godz. 9-ej zrana.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

Szanowny redaktorze!

Wyczytawszy w *Kurjerze*, jakoby p. Czajewicz rzekł się kandydatury na dyrektora do Towarzystwa kredytowego m. Warszawy, pośpieszam sz. pana i interesowanych objaśnić, że p. Czajewicz nie stawiał nigdy swej kandydatury, a zatem i cofać jej nie może, ogólnem jednak zaufaniem stowarzyszonych obdarzony, przez nich na kandydata postawiony został i przez tychże, o ile mi wiadomo, silnie jest i na zebraniu ogólnem silnie popierany będzie.

Jeżeli chodzą wersje o nieprzyjęciu przez p. Czajewicza mandatu, to chyba tylko z powodu, jak to jest wreszcie wiadomem, że władze Towarzystwa są temu wyborowi przeciwnie.

Stowarzyszony W. J. Tworowski.

ZE ŚWIATA.

× Olbrzymi proces. Z Krakowa donoszą nam: Od d. 14-go listopada aż do d. 16-go b. m. toczyła się przed tutejszym sądem przysięgłych rozprawa karna o nadużycia w urzędach celnych, popełnione, jak brzmiał akt oskarżenia, przez urzędników, oraz kupców handlujących towarami kolonialnymi. Oskarżonych było ogółem 18-u; świadków kilkudziesięciu przesłuchano. Istota czynu w tem miała polegać, iż handlujący kawą sprowadzali ją przez Trjést, tam składali kaucje na należności celne i przewozili towar swój przez komory austriackie. Na podstawie, iż towary przewiezione zostały tylko przez kraje Austrii, wycofywali oni następnie złożone w Trjeście kaucje, a legitymowali się w tym celu poświadczeniami urzędów celnych w Galicji, iż towar tranzytowo przez państwo został przewieziony. Sprawa była już sądzoną przez sąd obwodowy w Rzeszowie i wszyscy ob-

winieni zostali podówczas od odpowiedzialności uwolnieni. Prokuratorja państwa nie poprzestała na pierwszym wyroku i wniosła zażalenie nieważności do najwyższego trybunału w Wiedniu, który też polecił ponowne przeprowadzenie rozprawy, tym razem w Krakowie. Werdykt sędziów przysięgłych i tym razem stał się przychylnym dla ogółu oskarżonych i trybunał uwolnił wszystkich bez wyjątku. Tłumy publiczności z gorączkowym niepokojem oczekiwały wyroku. Przysięgli odpowiadali na 36 pytań głównych, 14 pobocznych, oraz mnóstwo ewentualnych. Same narady trwały blisko trzy dni. Olbrzymi proces miał także o tyle wyjątkowy epilog, iż uwolnieni na podstawie werdyktu wszyscy oskarżeni, natychmiast po ogłoszeniu im wyroku składali gorące podziękowania sędziom przysięgłym i trybunałowi. Z powodu śledztwa w tej sprawie kilkanaście rodzin urzędniczych pogrążono w nędzy, wszyscy bowiem podejrzani o przestępstwo od lat paru zawieszani byli w urzędowaniu.

× O sensacyjnej sprawie donoszą ze Lwowa. W zakładzie obłąkanych w Döbling pod Wiedniem zmarł przed kilkoma laty właściciel majątku milionowego w Galicji, Kazimierz M., kawaler, który zachowywał się ekscentrycznie, wzięty został pod kuratelę i odstawiony do Döblingu. Spadkobiercami zostali małoletni synowie hr. P. Ku przerażeniu właścicieli i dawnych swoich znajomych, zjawił się nagle przed kilku dniami p. M. w swym dawnym majątku. Opowiada on, że nieboszczykiem zrobił go za kubana pewien lekarz zakładu w Döblingu, któremu przyrzekł, iż za życia doktora nikt się o tem nie dowie. Doktor umarł niedawno temu, a p. M. odżył. Twierdzi on, że przed kilku laty w Döblingu jakiegoś innego nieboszczyka ucharakteryzowanego wsadzono do trumny, urządzono wspaniały pogrzeb, a obecni na pogrzebie krewni nie dowiedzieli się o oszustwie. Przez cały czas p. M. podróżował za granicą. Udawał nieboszczyka, chciał się bowiem przekonać, co się po rzekomej jego śmierci stanie z jego majątkiem. Cała ta historia wygląda na kaczkę dziennikarską, jakkolwiek powtarza ją nawet urzędowa *Gazeta lwowska*.

× Ostainia z Barberinich. D. 23-go b. m. rano, w kaplicy N. Panny Marii Dobrej Rady w pałacu Barberinich msgr. Casali Del Drago, tajny przyboczny podkomorza Jego świątobliwości (*cameriere segreto partecipante*), dawał ślub kuzynce swojej księżniczce Marii Barberini, wychodzącej za krewniaka swego margrabiego Aloizego Sacchetti, urodzonego, jak ona, z księżniczki Orsini, rodzonej siostry jej matki. Ponieważ imię Barberinich wygasa w pannie młodej, tak Ojciec św., jako i król włoski, pozwolili nowożeńcowi, margrabiemu Sacchetti, nazwać się księciem Barberini, i objąć wszystkie dobra, tytuły i przywileje papieżkiego tego domu, których same opłaty przyniosły rządowi włoskiemu w brzęczącej monecie 400,000 fr. Rodzina Barberinich pochodzi z Toskanji, z zamku Barberino w prowincji Val d'Elsa, wybudowanego przy dawnym konsularnym gościńcu przez Barberinich, którzy nazywali się przedtem Castellini. W roku 1211-ym Franciszek Barberini przeniósł się do Florencji, gdzie zamieszkał, i gdzie on i jego potomkowie piastowali najpierwsze urzędy rzeczywistej florenckiej. Antoni Barberini, prawnuk Franciszka, opuścił Florencję i osiadł w Rzymie z całą rodziną swoją. Z niego to i z jego małżonki Kamili Barbadori, florentynki, urodził się Maffio, który został Papieżem d. 6-go sierpnia 1623-go r. i przybrał imię Urbana VIII-go. Od panowania to jego zaczyna się wielkość, bogactwa i potęga domu Barberinich, który miał już wówczas trzech kardynałów. Do tego to Papieża posłany był Jerzy Ossoliński, który odbył do Rzymu sławny wjazd, uwieczniony pędzlem i rylcem Tempesty. Tadeusz, syn Karola, brata Papieża Urbana VIII-go, nabył za panowania stryja księstwo Palestriny, starożytnej Prenesty Horacego. Księstwo to zamienione zostało na majorat przez tego Papieża, z warunkiem, iż w razie wygaśnięcia linii męskiej, ten, który majorat obejmował, miał przybierać nazwisko i tytuł księcia Barberini'ego. Ostatnim z Barberinich był w przeszłym wieku kardynał Franciszek, który umarł w r. 1738-ym, zapisawszy cały majątek Urbanowi Colonna di Sciarra księciu na Bassanello, synowi Juljusza Cezara Colonna i Kornelji Barberini, synowicy swojej. Urban przybrał wówczas nazwisko i wszystkie tytuły i przywileje Barberinich. Ostatnim jego potomkiem był Henryk Barberini, książę na Palestrinie, głupowaty prawie do kretynizmu, który umarł w r. 1889-ym, zostawiając z żyjącej dotąd księżniczki Orsini, jedynaczkę Marię, a ta teraz właśnie wyszła za margrabiego Sacchetti'ego, nazywającego się od dziś dnia księciem Barberinim. Książę Henryk nadwyrężył był znaczenie majątek swego domu z aktorkami i balietniczkami, dla których krocie wydawał. Pamiętnem się stało jego posłuchanie u Leona XIII-go, kiedy błagał Papieża, aby zapłacił długi jego, do których wobec własnej żony, księżny Teresy z Orsinich Barberini, przysiąc się nie może... Młoda księżniczka Marija, która przyszła na świat po 18-tu latach bezdzietnego związku rodziców, wcale się nie wdała w ojca, i jest owszem pełna rozumu, nauki i wdzięku. Rodzina Sacchetti pochodzi także z Toskanji. Najpierwszym z nich był Jędrzej, który umarł 1040-go roku; został on biskupem pod normandzkim królem Obojga Sycylii, Rogerem. Avellino Sacchetti zaś

był wielkim hetmanem sił koronnych tego króla. Między lennościami i zamkami rodziny Sacchettiich znajduje się Castel Romano, któremu zawdzięczają margrabiowski swój tytuł, jest to bowiem margrabstwo. Od dawnych czasów familja ta używa starodawnego tytułu i urzędu „wielkiego furjera” (*foriere maggiore*) apostołskich pałaców, który jest najwyższym administracyjnym urzędem papieżkiego dworu po godności marszałka nadwornego. Ojciec margrabiego Urbana, a dziadek Aloizego, który się stał odtąd Barberinim, miał od Piusa IX-go w r. 1848-ym polecenie oznajmienia wyjazdu Papieża rządowi tymczasowemu.

— Dziś, w dziewiątym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 157-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego, znaczniejsze wygrane, padły, jak następuje: nr. 5086 rs. 2000 u kolekt. Paleczuk i Gliński w Warszawie; nr. 5900 rs. 1000 u kolekt. Zienkiewicz w Warszawie; nr. 20,161 rs. 1000 u kolekt. Wilczek i Koziorowskiej w Warszawie; nr. 20,308 rs. 1000 u kolekcje Czerwonego Krzyża w Warszawie. Po rs. 400 wygrały nra: 568, 3697, 6647, 6733, 9073, 9989, 10,364, 12,430, 12,767, 21,934, 23,443. Jutro kończy się ciągnięcie wygranych, a następnie odbywać się będzie sprawdzanie pozostałych w kole numerów.

NEKROLOGJA.

We wtorek, to jest dnia 22-go grudnia r. b., jako w rocznicę śmierci

ś. p. **Wacława Szymanowskiego,**

Redaktora „Kurjera Warszawskiego”, odbędzie się w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-ej zrana, nabożeństwo żałobne, na które pozostała wdowa i dzieci zapraszają krewnych i żyjących. 3—1806—

+ ś. p. Aleksandra z Pieczkowskich **Baczyżmalska,**

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, w dniu dzisiejszym zasnęła w Bogu, przeżywszy lat 4. Nabożeństwa żałobne za spokój duszy zmarłej, odbędzie się w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, dnia 22-go grudnia, we wtorek, o godz. 9-ej i pół rano i we środę o godzinie 10-ej i pół rano, po skończeniu którego nastąpi wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski, o czem w głębokim smutku pozostały mąż i dzieci zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych. —1812—

+ ś. p. Walenty Dzieciołowski,

b. urzędnik b. komisji spraw wewnętrznych i b. obywatel ziemski, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 19-go b. m., przeżywszy lat 68. Pogrzebeni w smutku: synowie, córki i zięciowie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające we wtorek, o godz. 10-ej rano w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, oraz na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godz. 2-ej i pół po poł. na cmentarz powązkowski. Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą. —1813—

+ We wtorek, dnia 22-go grudnia, jako w rocznicę śmierci

ś. p. **Mariana Koskowskiego,**

obywatela ziemskiego, odbędzie się nabożeństwo żałobne, o godzinie 10-ej rano, w kościele św. Aleksandra, na które pozostała żona zaprasza krewnych i przyjaciół. 3—4375—

+ Dnia 22-go grudnia, to jest we wtorek, o godzinie 11-ej przed poł. w kościele św. Krzyża, odbędzie się nabożeństwo żałobne za dusze zmarłych

opiekunek Towarzystwa pań św. Wincentego a Paulo, na które to nabożeństwo Tow. zaprasza panie opiekunki oraz familję zmarłych. 2—4399—

+ We wtorek, to jest dnia 22 grudnia, jako w pierwszą rocznicę śmierci

ś. p. **Anny Schayer,**

odbędzie się w kościele św. Antoniego (po reformackim), o godzinie 10-ej rano nabożeństwo żałobne, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych i żyjących. —4442—

+ We środę, to jest dnia 23-go b. m., jako w dzień imienia

ś. p. **Wiktora ze Słupieckich Augustowskiej,** odpawione będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-ej zrana, na które w smutku pozostała córka z wnukiem zaprasza rodzinę i żyjących. —4432—

+ Za spokój duszy

ś. p. **Artura Niedźwiedzkiego,**

we wtorek dnia 22 grudnia r. b., o godzinie 10-ej rano, w kościele św. Krzyża przed wielkim ołtarzem, odbędzie się wotywa, na którą matka zaprasza tych, którzy zachowali go pamięci. —4443—

+ Za duszę s. p.

WILHELM KUNKE.

byłego urzędnika drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, w d. 23-go grudnia, to jest we środę, o godzinie 3-ej rano, odbędzie się w kościele Opieki św. Józefa (pp. wizytok) nabożeństwo żałobne, na które pozostała żona i dzieci zapraszają. 4436

+ W dniu 23-im grudnia r. b., to jest we wtorek, o godzinie 8-ej zrana, w kościele powązkowskim odprawiona zostanie msza święta za duszę s. p. familji Gawareckich, a to z legatu przez niegdy Andrzeja uczynionego; o czym rektor kościoła powązkowskiego interesowanych zawiadamia. —1681

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Rzym 21-go grudnia. (Tel. Agencji północ.) — Dzisiaj przybył tu z Florencji Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Paweł Aleksandrowicz.

Petersburg 20-go grudnia. (Tel. Ag. półn.) — Najwyżej rozkazano przystąpić w gubernjach dotkniętych nieurodzajem do robót publicznych i do wydania opinii o projektowanych robotach, ustanowić specjalną radę pod prezydencją prezesa departamentu ekonomji Abazy, złożoną z ministrów spraw wewnętrznych i skarbu, oraz kontrolera państwa. Generał Annienkow został mianowany zawiadującym robotami. Na przeżywienie i zasiwy wyznaczono w ciągu października i listopada rs. 23,917,765, a z asygnowaniami poprzednio rs. 31,851,500, z których w dwudziestu gubernjach wydano na zasiwy ozime rs. 11,957,034. Na zakup zboża i zasiwy jare przeznaczono rs. 43,812,231. Na żywienie nabyto 25,470,139 pudów. Rozdawanie wsparć odbywa się zbożem, a w gubernji tobołskiej w pieniądzu. W d. 28-ym listopada nastąpił Najwyższy rozkaz o wydaniu dziesięciu milionów na roboty.

ZMIANA SYTUACJI.

Wiedeń 20-go grudnia. (Tel. pr. K. War.) — Wskutek zbliżenia się rządu do lewicy niemiecko-liberalnej klub hr. Hohenwarta rozwiązuje się, a umiarkowalsze jego żywioły przylaczają się do większości parlamentarnej. Posłowie południowo-słowiańscy zbliżają się do młodoczechów.

Budapeszt 20-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Dzienniki tutejsze pochwalają jednomyślnie zbliżenie się hr. Taafego do lewicy niemiecko-liberalnej, widząc w tem wzmożenie parlamentaryzmu. Sądzą one, że era jałowych eksperymentów ustępuje miejsca okresowi zdrowej myśli państwowej.

„GROSS-WIEN.”

Wiedeń 21-go grudnia. (Tel. pryw. K. War.) — Dzisiaj o północy wobec tłumów ludności upadły rogatki starego Wiednia.

POJEDYNEK.

Budapeszt 21-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Pomiędzy ministrem honwedów, Fejorwarim, i przewodzącą skrajnej lewicy Gabrielem Ugronem, odbył się wczoraj pojedynek na kule a potem na pałasze. Ugron ciężko ranny, Fejorwary lekko.

TRAKTATY HANDLOWE.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Podczas uroczystego poświęcenia gmachu stanów okręgu teltowskiego wygłosił cesarz mowę, w której podniósł zasługi Capriwio go około przyprowadzenia do skutku traktatów handlowych. Cesarz z podziwem wyrażał się o bystrości umysłowej tego „skromnego, prostego generała pruskiego”, który w ciągu dwóch lat obznajomil się z najzawilszem i przedmiotami fachowemi w sposób, dowodzący niepośledniego wzroku politycznego. Mowę swą zakończył cesarz toastem na cześć „hrabiego Capriwio go”. Zgromadzenie dowiedziało się tym sposobem po raz pierwszy z ust cesarza o nadaniu Capriwio gu tytułu hrabiowskiego.

WOTUM ZAUFANIA.

Rzym 21-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rozprawa celno-finansowa zakończyła się uchwaleniem przez izbę wotum zaufania dla Rudiniego 248 głosami przeciw 124.

Rzym 21-go grudnia. (Tel. Agencji północ.) — Po pięciodniowych rozprawach nad projektem podwyższenia cel od niektórych towarów, izba deputowanych przyjęła większością 248 głosów przeciw 124 zaakceptowaną przez rząd formułę przejścia do

porządku dziennego, w myśl której izba, wyrażając zaufanie do polityki finansowej gabinetu Rudiniego, postanowiła przystąpić do roztrząsania projektu oddzielnymi artykułami.

FORTYFIKACJA MOZY.

Bruksella 20-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Krążą pogłoski o podaniu się ministra wojny, generała Pontusa, do dymisji.

Bruksella 20-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Przeciw generałowi Brialmontowi ma być wytoczonem śledztwo dyscyplinarne z powodu listu, w którym tenże spycha odpowiedzialność za przekroczenie kredytu wyznaczonego na fortyfikację Mozy, na ministra wojny, jen. Pontusa.

WALKI W TONKINIE.

Paryż 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Silny oddział wojsk francuzkich w Tonkinie wziął d. 15-go b. m. szturmem okopy, w których oszańcował się słynny herszt korsarzów chińskich, Lunky; przez to przywrócony został porządek w owej najniepokojniejszej części Tonkinu.

ORĘDZIE PREZYDENTA.

Rio de Janeiro 20-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Orędzie prezydenta Peixoto do kongresu pochwała przewrót z d. 23-go listopada i wzywa kongres do obmyślenia środków, zapobiegających przesileniu finansowemu, i do reorganizacji banku.

JENCY MAHDIEGO.

Kair 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Uwolniony z niewoli sudańskiej ks. Ohrwalden zapewnia, że w Omdurman znajduje się jeszcze czterdziestu Europejczyków w niewoli, pomiędzy nimi kupiec Neufeld i Slatin bej. Pierwszy nosi więzy, Slatin bej zaś surowo jest strzeżony. W Sudanie pragną wszyscy wskrzeszenia rządów egipskich.

Wiedeń 21-go grudnia. (Tel. Agenc. półn.) — Stronnictwo staroczeskie wydało manifest z potępieniem mowy Grega.

Wiedeń 20-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Poseł hr. Stadnicki ma być mianowany szefem sekcji w ministerjum rolnictwa.

Budapeszt 21-go grudnia. (T. pr. K. W.) — Minister skarbu, Wekerle, zapadł na influencję.

Wiedeń 21-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Dr. Franciszek Smolka nie wróci już po świętach do Wiednia na stanowisko prezydenta parlamentu austriackiego, powołany bowiem zostanie zaraz po świętach do izby panów, ażeby opróżnić miejsce centraliszie Chlumieckiemu. Wskutek powołania Smolki do izby panów, opróżniony zostanie mandat do rady państwa z miasta Lwowa. Jako prezydent izby, pobierał Smolka 7,000 zlr. rocznej pensji.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Książę Bismark przybył wczoraj do Wandsbeck, miasteczka, które udzieliło mu obywatelstwo honorowe. Rzekł on: Wandsbeck jest dla mnie dzisiaj stolicą. Jakkolwiek wszakże ustąpiłem z widowni świata, nie zrzeknę się prawa krytyki.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Członkami komisji, mającej się zająć rozdziałem funduszy obrotowych na archidiecezję gnieźnieńską i poznańską, mianowani zostali pomiędzy innymi poseł ks. dr. Jażdżewski i radca ziemstwa kredytowego W. Ks. Poznańskiego p. Konstanty Szczaniecki (dawniej z Miedzychowa).

Paryż 20-go grudnia. (T. pr. Kur. War.) — Izba deputowanych wzięła ponownie pod obrady zwróconą z senatu ustawę o pracy kobiet i dzieci w fabrykach. Poprawki senatu ograniczające pracę kobiet odrzucono.

Madryt 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Kortezy zwołane na d. 11-ty stycznia.

Lizbona 20-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Z powodu wielkich trudności nasuwających się rekonstrukcji gabinetu, generał d'Abreu Suza oświadczył gotowość zatrzymania jeszcze na czas pewien teki prezydjalnej.

Londyn 20-go grudnia. (Tel. pr. K. War.) — Według doniesień z Pernambuko, przyszło tam do walki pomiędzy ludnością i wojskiem. Około 60 osób zginęło. Porządek przywrócony.

Londyn 20-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Zanzibar ogłoszony został, zaczawszy od d. 1-go lutego 1892-go r., portem otwartym, z wyjątkiem dla amunicji i alkoholu.

Belgrad 20-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Przesilenie gabinetowe odroczone do zebrania się skucepiny, które w d. 6-ym stycznia nastąpi.

Belgrad 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Bawi tutaj wydany z Bułgarii korespondent sofjski Havasa, Chadourne.

Sofja 20-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Książę Aleksander przyjął wyznaczoną mu przez zgromadzenie narodowe pensję.

Berlin 21-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Ruble w gotówce 200 50 (onegdaj 200.85)

Ruble na dostawę 199 75 (onegdaj 200.75)

GIEŁDA.

Warszawa d. 21-go grudnia.

Poranne dzisiejsze szacowania berlińskie zapowiadały 201.50 i 201.75, co odpowiada kursom 49.62½ i 49.57 bez kosztów, otrzymane zaś nadto depesze zaznaczały mocne usposobienie giełdy tamtejszej. Nasze zebranie rozpoczęło obroty kursem 49.80 (równia 200.80 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy i przy dość chętnych podażach waluty obniżyło tę cenę do 49.70 (t. j. 201.20 m. za 10 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop., a przy uwzględnieniu onegdajszego końcowego kursu 45 kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu marca r. p. po 50.12½, w końcu stycznia r. p. po 50, 49.95, 49.90, 49.87½, 49.85 i 49.75 i w końcu b. m. po 49.70, a z odbiorem codziennym według woli zbywającego do końca b. m. p. 49.65.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 49.80, 49.77½, 49.75, 49.72½ i 49.70, przy kursach zasadniczych po 49.75 i 49.72½. Londyn krótki bez ruchu. Za Paryż krótki osiągnano, według ceduty, 40.17 i 40.15. Wiedeń krótki sprzedawano po 85.85, 85.71 i 85.70.

Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy krótkie na Londyn 10.04.

W papierach obroty średnie, przy tendencji słabej. Żądano za listy likwidacyjne po 97.70 i 97.25, względnie do wielkości odinków. Wschodnie pożyczki w zaoferowaniu po 102 II-ej i III-ej em., a otrzymano za kilka tys. II-ej emisji 101.85. Zabrano kilka pożyczek premjowych I em. z roku 1864-go po 240 i 240.50, oraz kilka listów premjowych szlacheckich pełnoopłaconych po 201. Pożyczkę wewnętrzną 4% 1887-go I-ej em. cenione po 95.50, zabrano kilka tys. po 95.30.

Za kilka tysięcy 6% listów zast. wileńskich osiągnięto po 101.65, prz. żądaniu 102.

Ulokowano kilka akcyj warsz. Tow. ubezpieczeń od ognia po 227, oraz kilka akcyj Towarz. fabryk cukru Czersk po 203.

Notowano dziś w żądaniu: kupony celne po rs. 1.62¼ marki w gotówce po 50 kop., guldeny po 86 kop. i franki po 40¼ kop.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabe.

Nieurzędowe kursy żądane: za Berlin krótki 49.90, za Londyn krótki 10.05, za Paryż krótki 40.25 i za Wiedeń krótki 85.90.

Okowita. Wiadro 100% rs. 11.73 netto. Wiadro 78% rs. 9.33 — 2%. Dowozy umiarkowane. Usposobienie mocne. Ceny warsz. Tow. ocz. i sprzedaży spirytusu 11.70.

Cukiernia**F. Popielawskiego**

Podwal 3, drugi dom od rogu Senatorskiej
Na święta poleca **pierniki** własnego wyrobu cukiernicze; kupującym za rubla dodaje się za 20 kop. Wielki wybór **cukrów**, ozdobnych pierników do ubierania choinek od 40 kop. za funt. **Strucla** masłane i plałki waniliowe od 25 k. za funt, wszelkie przekładane od 30 do 40 k. za funt. **Baby** parzone znanej dobroci od 30 kop. za funt. Torty i torciki dziecinne od 30 kop. 10 rs. Uprzejmie proszę o wczesne zamówienia. 4439

MAGAZYN FRANCUSKI Ul. Hr. BERGA 8.
poleca w największym wyborze od najtańszych
WSZELKIE ZABAWKI
Gry cierpliwości Casse Tête, Gry towarzyskie i gimnastyczne, Przybory do kotyljona. Bonbonierki à surprises, Ozdoby na Choinki itd. 4305

Cyrk przy ulicy Ordynackiej Cyrk Ernesto Ciniselli.

Dziś, występ pana **Władysława Pyłłasińskiego** warszawskiego **atlety i zapasnika** w swoich produkcjach z ciężarami, nagrodzonego medalem złotym w **Paryżu** w cyrku d'Hiver w r. 1889 za zwycięstwo nad sławnym atletą **Karolem Abs.** Oprócz tego występ całego towarzystwa i nowozaangażowanych artystów.
Początek o godz. 8-ej wiecz. 1807r

Nagrody Rs. 25.

4449

W dniu 20 b. m. zgubioną została pożyczka preniowa z 1864 r. serji 5213 nr 08. Znalazca zechce zwrócić takową na ulicę Chłodną nr 25, m. 2. Uprząza się pp. bankierów o zwrócenie uwagi na takową.

CUKIERNIA J. SZTENGEL

Marszałkowska róg Zielonego Placu, poleca znane z swej dobroci struclę masłaną i z makiem, masą maraskinową, ponezową, pistacjową, orzechową oraz wielki wybór **Czekoladek, Ciasteczek, Werników** i rozmaitych ciasteczek do maku jakoto wafli, koszyczków, rurek, tutek i baumkuchenków.

Do pierników dodaje się rabat. 4434

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Do Marji.—Najserdeczniej pozdrawiam. 4441 B.

— Do Koziółka.—Co oznacza „szanowna K”? 4440 Gwiazdeczka.

— 1888 r.!—Mylisz się. Przysłane mi korespondencje nie odemnie pochodzą. Porozumienie osobisto wszystko wyjaśni. Czekam we wtorek o 8-ej wieczór. 4447

WACHLARZE

wielki wybór, od kop. 50 do rs. 50, **ceny hurtowe** skład **J. Lukrec—Marszałkowska 132** I piętro. 4450

HANDEL

Sowińskiego & Szulca

przy ulicy **Blugiej** róg **Przejazd** poleca wszelkie

Wina, Delikatesy i Towary Kolonialne w najlepszych gatunkach. 1811r

— Do dzisiejszego numeru dołączono dla wszystkich prenumeratorów Prospekt „Echa muzycznego, teatralnego i artystycznego”.

KSIEGARNIA E. KOLIŃSKIEGO

w Warszawie, ulica Marszałkowska Nr 122—poleca:

NOWOŚCI NA GWIAZDKĘ

Dla dzieci:

Jak sobie pościelesz

tak się wy-
spisz. Opowiadanie dla szkolnej młodzieży, myślicy nad wyborem stanu, przez **H. B. Tarczyńskiego**; z 8 rycinami Br. Podbielskiego; karton. k. 40, w pap. kop. 45, ozd. opr. kop. 60.

Trojlistek,

6 komedijek dla dzieci łatwych do grania bez przyborów, napisał **Tomasz A.**, kart. k. 60, wyd. tansze k. 50.

Książeczka rymowana

dla dzieci i piosennik dla młodocianego wieku, przez dawnego korespondenta „Przyjaciela Dzieci”, karton. k. 30, w płótno k. 45, ozd. opr. k. 60, za przesyłkę k. 15.

Zigadki,

zagadnienia arytmetyczne i żartobliwe zapytania k. 30, z przes. k. 40.

Dla ludu:

Wygane bez litości,

z prawego zdarzenia napisała **Antoszką**, z 4 obrazkami, kop. 20.

Dwie żony

albo pokrzywdzony jedynak. Ze zdarzeń prawdziwych napisała **Antoszką**, k. 7 1/2.

Rady dla matek

o pielęgnowaniu niemowląt, zastosowane do warunków życia ludu, k. 7 1/2.

Unas, a w Brazylii.

Powieść prawdziwa, przez **H. B. Tarczyńskiego**, z rycinami, wyd. II-gie, k. 15.

Jak żyją w Czechach,

z ma-
2-ma obrazkami, nap. **Antoszką**, k. 10.

Książka popularno-naukowa dla wszystkich.

Co i jak jeść należy.

N a pod-
sta-
wach naukowych, przystępnie opisał Dr. **S. S.** (Treść: I. Z czego składają się pokarmy—niezbędne wiadomości z chemji, bardzo przystępnie wyłożone. II. Opisanie narządów trawienia i jak się ono odbywa. III. Opisanie wartości pożywej różnych pokarmów—co jeść należy a czego jeść nie trzeba). Z dołączeniem rysunku narządów trawienia i 2-ch kolorowanych tablic pokarmów roślinnych i zwierzęcych. Cena kop. 50, w opr. kop. 60, za przesyłkę k. 15.

Strzecha Rodzinna,

Kalen-
darz na rok prze-
stępny 1892. Rocznik słodmy, ozdobiony pięknymi ilustracjami **Jul. Maszyńskiego**, Dorogo i wieloma rysunkami do artykułów popularno-naukowych. Zawiera powiastki, poezje i wiadomości pożyteczne oraz katalog nowych książek wydanych w ogóle w 1890 i 1891 latach. Cena k. 15, z przesyłką kop. 20.

Sto wskazówek praktycznych

dla domu i gospodarstwa, z dołączeniem tabeli wywabiania plam, ułożyła **M. Niemińska**, k. 20.

Syfilis,

jego istota i środki zapobiegawcze. Przystępnie dla ogółu opisał Dr. **S. S.** Cena k. 10, z przes. k. 15.

FILOZOFJA

HISTORJI NARODU POLSKIEGO

przez **Juljusza Niemiryca**.

Cz. I. Dzieje ludzkości do utworzenia się państwa Polskiego. Cz. II. Dzieje Narodu Polskiego.—Drukowane w Krakowie, wydanie piękne w 6-ce dużej; cz. I. str. 716, cz. II. str. 829

Jest to dzieło ogromnej doniosłości i nauki, doprowadzone wszechstronnie do r. 1839.—Zadaniem jego: zbadać cel bytu narodu Polskiego, miejsce jakie zajął wśród innych, postannictwo jakie spełnił i powody jego upadku.

Cena dotychczasowa za dwa duże tomy rs. 10, zniżą się na czas krótki na rs. 4, w ozdobnej oprawie rs. 6.

Na przesyłkę poczt. dołączać należy do bliższych miejsc rs. 1, do dalszych rs. 1.50.

Skład główny w księgarni **Edwarda Kolińskiego** w Warszawie, ulica Marszałkowska Nr 122.

Flora Tatr, Pienin i Beskidu Zachodniego,

przez **D-ra Feliksa Berdan**,

b. profesora botaniki w Instytucie gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Nowej Aleksandrii (Pulawach).—8-ka, str. 888.—Cena rs. 3, z przesyłką rs. 3.50.

Skład główny w księgarni **Edwarda Kolińskiego** w Warszawie, Marszałkowska Nr 122.

Księgarnia powyższa posiada wielki wybór Książek Gwiazdkowych wszystkich wydawców, przyjmuje prenumeratę na gazety i czasopisma oraz załatwia wszelkie zlecenia w zakres księgarstwa wchodzące. 1813R

Winotłocznia R. Morozowicza

Miodowa 6.—Filja: Plac Ś-go Aleksandra 18.

Przez pięć lat istnienia rozwinawszy należycie produkcję na odpowiednią skalę, stosując pod względem technicznym najnowsze ulepszenia i posiadając w zapasie przeszło 200,000 butelek wina, jestem oświeconie w możności dostarczenia odbiorcom moim produktu należycie wstałego długotrwałego, wyśmienitego smaku.—Prócz tych zalet, wina moje wyróżniają się bezwzględna czystością jako przyrządzane bez dodatku spirytusu, farb, gliceryny, sztucznych zapachów i t. p. powszechnie używanych przymieszek.—Pragnący zwiedzić moje piwnice wraz z olbrzymimi zapasami, mają wolny wstęp każdodziennie. W sklepach moich wydaje się wino na lampki, grzane z korzeniami, polewkę i t. p. 2093r

R. MOROZOWICZ.

Miodowa 6.—Plac Ś-go Aleksandra 18.

WYPRZEDAŻ WIN

o 25% niżej cennika.

Z powodu śmierci ś. p. J. Purwina, właściciela Składu Win przy ulicy Miodowej Nr 18, odbywa się w dalszym ciągu **Wyprzedaż Win** Węgierskich, Francuzkich, Reńskich, oraz starych maślaczy, Tokaju i deserowych oraz Hispańskich, Włoskich, o 25 procent niżej cennika. 1878r

Porter oryginalny angielski 1/4 90 k., 1/4 45 k. i 1/4 25 kop.

NOWY ŚWIAT — TREBACKA

7. 15.
(Hotel Angielski)

Rabat na pierniki 15%

poleca

swoje znane z dobroci wyroby

Tegoroczne nowości:

**KAPRYSKI,
ECIPSKIE,
MANDARYNKI**

UWAGA: Z powodu, iż kilka fabryk, łudząco w podobiznie podrabia wzór naszych etykiet, prosimy naszych łaskawych klientów o zwrócenie uwagi na powyżej umieszczoną markę fabryczną, która się znajduje na każdej paczce naszych wyrobów.

Wyszło z druku dziełko p. t.

GRAFOLOGIA.

Nauka poznawania charakteru człowieka z jego pisma.

Opracowana według dzieł najznakomitszych grafiologów

przez **Joannę Bolejowską**.

Cena 1 rs. 20 kop., z przesyłką 1 rs. 40 kop.

Skład główny w księgarni 2082r

Gebethnera i Wolffa.

Książki na Gwiazdkę.

Prenumerata na pisma

krajowe i zagraniczne,

w KSIĘGARNI I SKŁADZIE NUT

G. Centnerszvera,

Marszałkowska 147. 1821

OPONY

nieprzemakalne wyrabia i poleca

F. BIERNATH,

Senatorska 32 2070R

Prenumeratorowie „Kurjera Warszawskiego” nabywać mogą po niższej cenie za nadesłaniem należności do Administracji „Kurjera Warszawskiego”, Plac Teatralny Nr. 9:

Balzac Honorjusz. Wybór powieści, tomów 9; zamiast rs. 8 k. 20 w Warszawie, tylko rs. 5, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 9 kop. 60, tylko rs. 6 kop. 40.

Balucki Michał. Komplet powieści, składający się z 11-tu tomów, p. t. „Byłe wyżej” rs. 1 kop. 20; „Ostatnia stawka” k. 75; „Sabina” rs. 1 k. 20; „O kawał ziemi” rs. 1 k. 20; „Zydówka” rs. 1 k. 20; „Za winy nie popełnione” rs. 1 k. 20; „Błyszczące nędze” rs. 1 k. 20; „Biały murzyn” rs. 1 k. 20; „Paskie dziady” rs. 1 k. 20; „Nonelle: Album kandydatek do stanu małżeńskiego.—Góral na dolinach rs. 1. Komedje: „Dom o twarty”, „Na łonie natury”, „Komedje z oświaty” rs. 1 k. 20, razem zamiast rs. 12 k. 55, w Warszawie tylko za rs. 10, a z przesyłką pocztową rs. 11 kop. 65.

Bret-Harte. Nowelle, w przekładzie Willi Zyndram-Kosińskiego, zamiast rs. 1 kop. 20 w Warszawie tylko kop. 50, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 40 tylko rs. 1.

Bronikowski. Hipolit Boratyński, romans historyczny, zamiast rs. 1 k. 50 w Warszawie tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

Eyron. Don Juan, zamiast 2 tylko rs. 1 kop. 50, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 kop. 25 tylko rs. 1 kop. 75.

— Dwaj Foskrowie i Marino Faliero, zamiast rs. 1 tylko kop. 75, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 15 tylko kop. 90.

Calderon. Dramata, zamiast rs. 2 tylko rs. 1 kop. 50, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 k. 20 tylko rs. 1 kop. 70.

Dickens. Dawid Copperfield, Romans, zamiast rs. 2 k. 35 tylko rs. 1 kop. 55, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 k. 65 tylko rs. 1 kop. 85.

Dyakowski. Djarjusz wiedeński okazji z ilustracjami Kossaka, zamiast rs. 1 k. 50 tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 k. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

Dzieje literatury powszechnej z ilustracjami, tom pierwszy (str. 870). Literatura starożytna opracowana przez J. A. Święckiego, T. Krasnosieleskiego, J. Radlińskiego, K. Kaszewskiego, i F. Łagowskiego, zamiast rs. 3 tylko rs. 2 kop. 25, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 3 k. 28 tylko rs. 2 kop. 50.

— Tom drugi (str. 1177 w dwóch częściach z ilustracjami). Dzieje literatury średniowiecznej opracowane przez J. Radlińskiego, E. Grabowskiego, J. A. Święckiego i B. Grabowskiego zamiast rs. 4 w Warszawie tylko rs. 3, z przesyłką pocztową zamiast rs. 4 k. 50 tylko rs. 3 kop. 50.

— Tom trzeci (w dwóch częściach). Okres pierwszy: Czasy humanizmu i reformacji. Część pierwsza: I. Literatura włoska XV i XVI wieku, opr. p. Edwarda Porębowicza.—II. Literatura hiszpańska wieku złotego, Literatura portugalska, Literatura francuska XVI wieku, opr. p. Juliana Adolfa Święckiego. Część druga: V. Literatura angielska, opr. p. Feliksa Jezierskiego. VI. Literatura niemiecka w w. XVI i XVII, opr. p. D-ra Alberta Zippera.—VII. Literatura słowiańska w wieku XVI i XVII, opr. p. Bronisława Grabowskiego, zamiast rs. 4 k. 5, w Warszawie tylko rs. 3 kop. 4, a z przesyłką pocztową, zamiast rs. 4 k. 55, tylko rs. 3 kop. 54.

Gomulicki Wiktor. Przy słońcu i przy gwieździe. Szkice z Warszawy z ilustracjami Witkiewicza, Zeydla i Zamarra zamiast rs. 1 kop. 50 w Warszawie tylko rs. 1,

a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 k. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

Górnicki Łukasz. Dzieła wszystkie tomów 3 zamiast rs. 3 w Warszawie tylko rs. 1 kop. 90, z przesyłką pocztową zamiast rs. 3 k. 45 tylko rs. 2 kop. 35.

Kirsztot-Prawnicki J. „Towarzystwo kredytowe Ziemi” w Krolestwie Polskim i Kredyt Rolny”, zamiast rs. 3 k. 50 w Warszawie tylko rs. 2, a z przesyłką pocztową rs. 2 kop. 20.

Korzeniowski Józef. Komplet powieści, składający się z 7-tu tomów, p. t. „Kolokacja” k. 75, „Spekulant” k. 75, „Wędrowni Oryginał” kop. 75, „Nowe Wędrowni Oryginał” w dwóch tomach rs. 1 kop. 20, „Emeryt” rs. 1 k. 20; „Garbaty” rs. 1; zamiast rs. 5 k. 95 w Warszawie tylko za rs. 3 kop. 60, a z przesyłką na prowincję i do Cesarstwa zamiast rs. 6 k. 85 tylko za rs. 4 kop. 10.

Kraszewski J. I. Wybór Pism. Oddział I. Powieści Sienkiewicza, poprzedzone wstępem krytycznym Kaz. Kaszewskiego: Ułana, Budzik, Ostap Bondarczuk, Jajyna, Ładowa Pieczara, Jermola (str. 606) zamiast rs. 1 k. 50 w Warszawie tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 k. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

— Oddział II. Powieści szlacheckie, poprzedzone wstępem krytycznym Piotra Chmielowskiego: Ostatni z Sienkiewiczów i Dwa światy (str. 532) zamiast rs. 1 kop. 50 w Warszawie tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 k. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

— Oddział III. Powieści społeczne: Boża czeladka i Szalona ze wstępem krytycznym Piotra Chmielowskiego, zamiast rs. 1 kop. 50 w Warszawie tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

— Oddział IV. Powieści z dziejów rzymskich, poprzedzone wstępem krytycznym Tadeusza Korzona: Caprea i Roma — Rzym z Nerona, zamiast rs. 1 k. 50 w Warszawie tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 k. 65 tylko rs. 1 kop. 15.

— Oddział V. Powieści z czasów Sasi, poprzedzone wstępem krytycznym Piotra Chmielowskiego: Hrabina Cosel, — Brühl, — Z siedmioletniej wojny (str. 543) zamiast rs. 2 w Warszawie tylko rs. 1 k. 33, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 kop. 30 tylko rs. 1 kop. 65.

— Grzechy Hetmańskie z ilustracjami Kossaka zamiast rs. 2 kop. 50 w Warszawie tylko rs. 2, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 kop. 95 tylko rs. 2 kop. 45.

— Kuniasz, z ilustracjami Andriollego, zamiast rs. 2 w Warszawie tylko rs. 1 kop. 50, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 kop. 40 tylko rs. 1 kop. 90.

Krakowski N. Wykład buchalterji podwójnej w 4-eh częściach, zamiast rs. 2 k. 95 w Warszawie tylko rs. 2 kop. 25, z przesyłką pocztową zamiast rs. 3 kop. 55 tylko rs. 2 kop. 85.

Kremer Józef. Złote wydanie dzieł w 12-tu dużych tomach, wielu ilustracjami zdobnych, zamiast rs. 12 w Warszawie tylko rs. 7, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 14 tylko rs. 9.

Leopardi. Wybór pism wierszem i prozą w Warszawie zamiast rs. 1 tylko kop. 75, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 15 tylko kop. 90.

Naruszewicz A. S. Wybór poezji, tom I; zamiast rs. 1 tylko kop. 75, z przesyłką pocztową kop. 90.

Orzeszkowa Eliza. Zbiór wydanie dzieł, w Warszawie zamiast po rublu po 65 kop., a na prowincji

z przesyłką pocztową zamiast po rs. 1 kop. 15 po 85 kop. za tom. Dotychczas w tanim zbiorowym wydaniu dzieł Elizy Orzeszkowej wyszło tomów 47, które nabywać można dowolnie, bądź po jednemu tomie, bądź po kilku tomów razem, lub też serjami po 12 tomów za rs. 7 kop. 80 w Warszawie, a rs. 9 kop. 60 z przesyłką pocztową na prowincję. Nabywający od razu 24 tomy lub więcej jeszcze większe mają ustępstwo, bo placą tylko rs. 10 w Warszawie, a z przesyłką pocztową rs. 18 kop. 61, za 36 tomów zaś rs. 21 kop. 60 w Warszawie, a z przesyłką pocztową rs. 27; za 48 tomów rs. 28 k. 80 w Warszawie, a 36 rs. z przesyłką na prowincję. **Tanie zbiorowe wydanie dzieł Orzeszkowej** zawiera następujące prace tej znakomitej autorki: „Ostatnia miłość” t. 1.—„Z życia realisty” t. 1.—„W klatce” t. 1.—„Na prowincji” t. 2.—„Pamiętnik Wacławy” t. 4.—„Pan Graba” t. 3.—„Cnotliwi” t. 1.—„Wesoła teoria i smutna praktyka” t. 1.—„Na dnie sumienia” t. 4.—„Marta” t. 1.—„Eli Makower” t. 3.—„Rodzina Brochwiczów” t. 2.—„Pompalińscy” t. 2.—„Marja” t. 1.—„Meir Ezofowicz” t. 2.—„Sylwek Cmentarnik” t. 1.—„Zygmunt Ławicz i jego koledzy” t. 1.—„Niziny” z ilustracjami E. M. Andriollego, t. 1.—„Dziurawie” z ilustracjami E. M. Andriollego, t. 1.—Nowelle „Z pożozi”, „Za doliną róż”, „Echo”, „Sen Abarysa”, „Pokocioło się i dam nogę” t. 1.—„Stare obrazy: Turia”, „Hasło”, „Asylum”, „Legenda”, „Niesmiertelny”, „Myszy morskie”, „Kassandra”, „Perła szczęścia”, „Z greckich podań” t. 1.—O kobiecie: „O kobiecie polskiej”, „O kobiecie indyjskiej”, „Listy o kobietach” t. 1.—„Kilka słów o kobietach” t. 1.—„Patrycja i kosmopolityzm”, „studjum społeczne”, t. 1.—„Cham” t. 1.—„Nad Niemnem”, t. 3.—Nowelle i obrazy z różnych sfer, tomów 5, które mieszczą: Tom I: „Początek powieści”, „Rozstanie drogi”, „Syn stolara”, „Obrazek z lat głodowych”, „Szara dola”.—Tom II: „Stacyon”, „Dziwak”, „Pani Luiza”.—Tom III: „Sielanka nie różowa”, „Daj kwiatek”, „Zefirek”, „Złota nitka”.—Tom IV: „Julianka”, „Czternasta część”, „Silny Samson”.—Tom V: „Milord”, „Widma”, „Bańka mydlana”.

Sofokles. Tragedje, w Warszawie zamiast rs. 1 kop. 0 tylko rs. 1 kop. 20, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 2 tylko rs. 1 kop. 40.

Szymanowski Wacław. Poezje i dramata w 5-tu o-mach, zamiast rs. 6 w Warszawie tylko rs. 1, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 6 kop. 60 tylko rs. 3 kop. 60.

Terencjusz. Komedje, w Warszawie zamiast kop. 60 tylko kop. 40, a z przesyłką pocztową zamiast kop. 15 tylko kop. 55.

Taine. Francja przed rewolucją, w Warszawie zamiast rs. 1 kop. 25 tylko kop. 95, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 45 tylko rs. 1 kop. 15.

Werner. Kwiat szczęścia, powieść, w Warszawie zamiast kop. 85 tylko kop. 60, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 tylko kop. 75.

Wołowski Michał. Jasne i ciemne obrazy, w Warszawie zamiast rs. 1 tylko kop. 75, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 15 tylko kop. 90.

Zalewski Kazimierz. Nasi zięciowie, w Warszawie zamiast rs. 1 tylko kop. 65, a z przesyłką pocztową zamiast rs. 1 kop. 15 tylko kop. 80.

Wydawnictwo Maurycego Orgelbranda w Warszawie.

Wielkich zalet książki pod ogólnem mianem:

LECZENIE DOMOWE.

- XVI. Choroby serca, 50 kop.
- XVII. Choroby oczu, 70 kop.
- XVIII. Ginnastyka pokojowa, 60 kop.
- XIX. Poradnik dla cierpiących na małą krwistość, 50 kop.
- XX. Poradnik dla cierpiących na otyłość, 50 kop.
- XXI. Poradnik dla chudych, 50 kop.
- XXII. Doniosłość chorób w małżeństwie z uwzględ-

- dnieniem dziedziczności.
  - XXIII. Jak zachować dziecko zdrowem. Poradnik dla młodych matek, 60 kop.
  - XXIV. Choroby sekretne, 60 kop.
- Spis poprzednich 15-tu zeszytów na żądanie wysyła się franco.**
- UWAGA.** Na przesyłkę wyżej wymienionych książek, każdej oddzielnie, dołączać należy po 10 kop. 1958r

Nakładem księgarni i składu nut G. Centnerszvera, Marszałkowska 147, wyszło świeżo z druku:

Hennequin E. ZARYS KRYTYKI NAUKOWEJ,

przełożył Fr. A. RAWITA.

Cena kop. 90, pocztą rs. 1.

Do nabycia we wszystkich księgarniach:

1820

Po znacznie niższych cenach.

WYPRZEDAŻ

gier i zabaw dla młodzieży,

do nauki i rozrywki,

w Księgarni i Składzie Nut Maurycego Orgelbranda, na-
przeciw posągu Kopernika.

2098r

Na podarek gwiazdkowy

poleca się, wydane nakładem „Wędrownicy” nadzwyczaj ciekawe opowiadanie żeglarskich przygód, p. t.

„Zwycięzcy Oceanu”

W. Umińskiego.

Nabywać można w Administracji „Wędrownicy” i we wszystkich księgarniach.—Cena rs. 1 kop. 20.

NA GWIAZDKE!

Na nadchodzące Święta, jako odpowiedni prezent Kanarki z gór Harcu, bardzo ładnie śpiewające w dzień i przy świetle, Papugi szare i zielone gadające, Makadu Kardynaty, Inseparables i amerykańskie malutkie Ptaki, oraz złote i srebrne Rybki, Akwarja i przybory do tegoż i Muszle salomonowe, poleca. — Nowo-Senatorska Nr. 7.

KSIEGARNIA, Skład Nut i Fortepianów Gebethnera i Wolffa,

poleca świeżo wydane dziełko dla młodzieży

Doktor MUCHOLAPSKI.

Fantastyczne przygody w świecie owadów

przez

Erazma Majewskiego.

Wydanie 2-gie ozdobione licznymi rysunkami

Juljana Maszyńskiego.

Cena 1 rs. 50 kop. w opr. karton. 1 rs. 75 kop., w opr. płóci. 2 rs. 2098r

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Księgarnia Polska (Br. Rymowicz), w Petersburgu, Kazanka 26, róg Gochowej, poleca następujące własne wydawnictwa i dzieła na składzie głównym posiadane:

Gawalewicz. Poezje w ozd. opr. rs. 2 k. 0.

Kraushar Al. Drobiazgi historyczne 2 o-my po rs. 1.80.

Lewes. Zagadnienia ducha i życia rs. 2.

Lombroso. Genjusz i obłąkanie rs. 2.60.

Mahrburg. Genjusz i obłąkanie, uwagi nad dziełem Lombroso 20 kop.

— Psychologia współczesna i stanowisko jej w syst. wiedzy 40 kop.

Mickiewicz Ad. Głazyna, Konrad Wallerod, 2 poematy z 12 ilustracjami J. Kossaka, w bogatej oprawie rs. 5.

— Pan Tadeusz z 24 ilustr. Andriollego, w bog. oprawie rs. 7.

— Ballady i romanse z ilustracjami rs. 4.

Ochorowicz. Odczyty o magnetyzmie i hipnotyzmie rs. 1.

Ostoja. Szkice i Obrazy, rs. 1.

Piast. Album pamiątkowe Adama Mickiewicza, w ozd. oprawie in 4-o rs. 6.

Prus Bolesław. Omyłka, powieść k. 75

Prusy i Polacy (kwestja na czasie) k. 10.

Ribot. Dziedziczność psychologiczna rs. 1.30.

Spasowicz Wł. Najnowsze prądy w naucz. prawa karnego 40 kop.

— pod prasą:

Spasowicz Wł. Pisma zbiorowe w jez. polskim 6 tomów za całość rs. 9, cna pojedyncz. tomu rs. 2.

Wypisujący z bliźszych gubernji wprośdo księgarni Br. Rymowicz powyższych dzieł za rs. 10, kosztów przesyłki nie ponoszą. Księgarnia zaopatrzona w wielki wybór nowości, wysłała takową odwrotną pocztą za zliczeniem, pośredniczy w prenumeracie pism i załatwia wszelkie zlecenia w zakresie księgarstwa wchodzącego, szybko i akuracie. 307R

Złoty Medal 1885 r.

ogniotrwałe

KASSY Roberta Bohtego,

Nowy-Swiat Nr. 24

SPECJALNA FABRYKA

nagrodzona medalami na wystawach Europejskich i Amerykańskich. — Wyrób piękny i szorsty. — Ceny niskie, znaczny wybór.

Cenniki z rysunkami wysyła się bez opłaty.

1897R

FRANCUZKIE KNOTKI DO LAMPEK.

Skład M. Maszkow

Krakowskie-Przedmieście Nr 23,
róg Trebackiej,
poleca:

HERBATE świeża i wyborowa od rs. 1 kop. 20 do rs. 4 za funt, szczególnie gatunki w cenie rs. 1 kop. 80, rs. 2, rs. 2 k. 20, i rs. 2 k. 60, odznaczające się wyjątkowym smakiem i aromatem. — **SANOWARY** najnowszych fasonów tombakowe i mosiężne z cenniejszych tuskich fabryk. — **Miscezki, Czajniki, Maszynki do kawy, Noże stołowe, Szczoty, Miednice** i t. p. Wybór znaczny. Ceny bardzo umiarkowane. 1832

FRANCUZKIE KNOTKI DO LAMPEK.

HURTOWNIE I DETALICZNIE

HURTOWNIE I DETALICZNIE

Wielka wyprzedaż Gwiazdkowa:

Szlafroków, Matinek, Bluzek, Kostjumów flanelowych i barchanowych, **Halek** ciepłych wełnianych, rypsowych, morowych od rs. 1.80. **Pelerynki** włóczkowe, **Kaptury, Szale** sznelowe, **jedwabne Chustki** od rs. 1 i t. d. Długie Szale jedwabne, **Kolderki** sławuckie dziecięce, atlasowe, duże Koldry na wacie od rs. 6 kop. 50. **Kapy** na łóżka. — **Duży wybór trykotowych wyrobów: Koszulki** męskie wełniane od rs. 1.25, trykotowe od kop. 80 i t. d. **Skarpetki** wełniane para od kop. 40. **Pończochy** od najtańszych do najlepszych i dziecięce pończoszki, nadto: duży wybór bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej; ceny najprzystępniejsze gdyż w prywatnym mieszkaniu, **Senatorska 26**, wprost kościoła, Skład w podwórzu na parterze

2104 R

Teofil Fuks.

ZUPEŁNA Wyprzedaż
ŁYŻEW,

W SKŁADZIE

Adama Kempńskiego, Senatorska 22. 2116r

PIEKARNIA NOWA

Aleksandra Łapińskiego,

przy ulicy Nowy-Swiat Nr 68,

wprost Świętokrzyskiej,

Jak lat poprzednich, tak i na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia, Piekarnia Nowa przygotowuje różne pieczywa i Ciasta cukiernicze, jak: **Struclę** postną, maślaną i przekładaną różnymi masami owocowymi oraz **Pierniki**. — Staraniem właściciela będzie, aby powyższymi wyrobami zaopatrzyć nie tylko sklepy główne przy piekarni, ale i wszystkie filje w mieście egzystujące; aby jednak nikt nie doznał zawodu, ostrzega się, iżby w filjach nie robić zamówień, a tylko to co będzie w sklepie nabywać.

Gdyby jednak ktoś pragnął posiadać szczególnego kształtu, smaku i wielkości pieczywo cukiernicze, to takowe tylko w sklepie głównym zamówić raczy.

A. Łapiński.

Przy niniejszem, dla zapobieżenia fałszywym i memu interesowi szkodliwym pogłoskom, oświadczam, że Piekarnia Nowa od jej założenia była i jest li tylko moją własnością i pod mym osobistym zostaje kierunkiem.

1817

A. Łapiński.

Istniejąca od roku 1856

Parowa Fabryka Musztardy

A. SCHWEITZER,

Królewska 23, znanej dobroci wyrób swój, sprzedaje na garnce, kwatery i słoiki i takowy poleca. 2009R

Skład Maszyn do szycia
„SINGERA”

Z FABRYKI

Towarzystwa Akcyjnego dawniej Seidel & Nauman
otrzymał i poleca„VIBRATING SHUTTLE” maszynę
(z długim bujającym członkiem).Najlepszą ze wszystkich do dziś istniejących maszyn,
szyjąca lekko i cicho.Do nabycia tylko w moim sklepie
przy ulicy Senatorskiej № 22.

2076r

K. KOPERSKI.

SKŁAD PAPIERU i GALANTERJI
KAROLA RADZIŃSKIEGO,

Krakowskie-Przedmieście 5,

wprost Uniwersytetu,

2046r

poleca najświeższe towary galanteryjne w najnowszych modelach, świeżo z zagranicy otrzymane, jak to: wyroby skórzane, kałamarze i całą galanterję w zakres materiałów piśmiennych wchodzącą, poleca także swym klientom księgi handlowe.

DYREKCJA

Drogi Żelaznej Warsz.-Wied.,

zawiadamia, że na mocy § 84 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych, w dniu 10 (22) Grudnia r. b., o godzinie 10 rano, na stacji towarowej w Warszawie, będą sprzedawane przez publiczną licytację następujące towary: cytryny, wagi pud. 2 funt. 23, przybyły w d. 3-im Grudnia r. b., za frachtem „Piotrków—Warszawa” № 99 4; towar kolonialny, wagi pud. 3 funt. 5, przybyły w d. 9 Listopada r. b., za frachtem „Częst.—Warszawa” № 20116; olej skalny, wagi pud 14 funt. 80, przybyły w d. 25 Listopada r. b., za frachtem „Łódź—Warszawa” № 9815; kartofle, wagi pud. 7 funt. 10, przybyły w d. 25 Listopada r. b., za frachtem „Zawiercie—Warszawa” № 9063. 2118r

OGŁOSZENIE.

Weksel, wystawiony przez Abrama i Dwojgę Esterę Essig w Lipcu 1891 r., na rs. 100, z terminem rocznym, na moje zlecenie został mi skradziony i oświadczam niniejszem, że weksel ten żadnej wartości nie ma. 2117r

H. L. Fiszman.

Pułk Litewski Lejb-Gwardji,

mieszający się w Koszarach Ujazdowskich, wzywa niniejszem pp. przedsiębiorców, życzących podjąć się oczyszczania miejsc usłupowych oraz dołów do zlewu i śmieci w tymże Koszarach znajdujących się, ażeby przybyć raczyli w dniu 11 (23) b. m. Grudnia, dla zawarcia kontraktu na rok 1892. 2121r

Syndyk tymczasowy masy upadłości
Moritza v. Maurycego
Johanisberga,

zawiadamia, że 18 (30) Grudnia r. b. i dni następnych, o godz. 12 z południa, sprzedawane będą przez publiczną licytację za gotówkę, w mieszkaniu upadłego, przy ul. Długiej № 61, przedmioty do masy należące, jako to: dwie kasy ogniotrwałe, meble, bielizna, garderoba, zegary, przybory dla zegarmistrzów i t. p.

Warszawa, d. 7 (19) Grudnia 1891 r.

Feliks Kramsztyk,

1835

Adwokat Przysięgły.

**Sprzedaje się tanio.
tylko przez kilka dni,
z powodu wyjazdu.**

duża patera brązowa w ogniu złocona, przybory brązowe do biura męskiego, obrazy weneckie z mozaiki szklanej, stare olejne obrazy, książki w różnych językach i różnej treści, stolik machoniowy z blatem marmurowym, stolik machoniowy do kart, 2 portjery i lam-brekiery z rypsu niebieskiego w pasy aksamitne. — Wiadomość u lokaja Jana, ul. Mazowiecka № 6, m. 1, od 9—2 po poł. 1794

W Pułku Austrjackim

w Cytadeli, we Środę dnia 11 (23) Grudnia r. b., o godzinie 10 rano, odbędzie się

LICYTACJA

na dostawę produktów i
słoniny,

dla niższych stopni na rok 1892.

1894

WODA KOLONSKA
KWIATOWANAGRODZONA NA WYSTAWIE PARYSKIEJ
ZŁOTYM MEDALEMWYROBU
GUSTAWA STUERMER
W WARSZAWIE.

Dostać można we wszystkich większych składach perfumeryjnych, galanterijnych i aptecznych oraz zakładach tryzjerskich w Warszawie i na prowincji 2115r

!!! GWIAZDKA !!!

WIELKI WYBÓR UBIORÓW DZIECI-
NYCH i LALEK.

CENY NIZKIE.

Marszałkowska № 143. 181

W. JOZEFOWICZ

TRUMNY metalowe,
WIENCE

od 25 do 120 cm. średnicy, od 75 kop. do rs. 130. Gerlandy i Kwiaty. Szarfy z napisem. — Handlującym rabat. — Fabryka Lamp, Latarni Wyrobów Metalowych,

Nowy-Swiat 70, 1889

F. TRELLE.

Wielki wybór Płócien i Bielizny stołowej

Z JAROSŁAWSKICH I KOSTROMSKICH FABRYK,

poleca **MAGAZYN** pod firmą

RUSSKA MANUFAKTURA

Krakowskie-Przedmieście № 7,

dom Hr. L. Krasieńskiego.

1864R

Towary Wysortowane po cenach znacznie zniżonych,

w Składzie Dywanów GUSTAWA ARNOLDA i S-ki,

a mianowicie: Portjery, Firanki, Obicia meblowe, Kretony meblowe, Chodniki, Kołdry, Chustki, Pledy, Szewioty na garnitury damskie i męskie.

WYBÓR WIELKI.—CENY BARDZO NIZKIE.

GUSTAW ARNOLD i S-ka, Kotzebue № 2.

2097 R

Nowo-założona i-sza ulepszona Fabryka Torebek i WYROBÓW papierowych

Jermulowicz i Bergman w Sosnowicach.

Wyrabia przeważnie rzeczy lepsze, z papieru pergaminowego, fantazyjnego i t. p., dla użytku pp. Cukierników, Fabryk Czekolady i Kakao, Handli Kolonialnych i Herbaty, Składow Aptecznych, Fabrykantów, Kapeluszy i t. p., i t. p.

Papiery kolorowe dla Handli Win, Restauracyj, Sklepów Galanteryjnych i t. p.

Nasz wyrób elegancki i druk efektowny, od razu wpadają w oko i przyczyniają się niezmiernie do zareklamowania danej firmy.

Próby i cenniki wysyłamy na żądanie.

Z poważaniem **JERMULOWICZ I BERGMAN.**

2028

SKŁAD WIN FELIKSA POTRZEBSKIEGO,

egzystujący od 1835 roku na rogu ulic Chmielnej i Nowego-Swiatu.

poleca **Wina czyste naturalne oryginalne francuskie, hiszpańskie, a szczególnie węgierskie**, poczynając od wystających zieleniaków aż do bardzo starych i rzadkich gatunków, tak **wytrawnych**, jak **tokajów**, a posiadając wielkie zapasy, sprzedaje po dawnych cenach na butelki, garnce, gąsiory i beczki. Poleca się również dla chorych rekonwalescentów oryginalne i **stare Cognaci**, zalecane przez panów Lekarzy. Również jak dawniej w pokojach gościnnych wypić zawsze można kieliszek zdrowego wina. Panom handlującym odstępuje się rabat.

1927R

FILJA FABRYKI oraz Magazyn bielizny męskiej i damskiej

„LEONA” 123 Marszałkowska 123 (wprost Kliniki).

Mam honor zawiadomić, że na obecny sezon zaopatrzylem filję mojej fabryki w znaczny dobór bielizny damskiej i męskiej oraz kołnierzy, mankietów podług najnowszych modeli.—Również wyroby trykotowe, kaftany, kałesony wełniane, bawełniane, fl de cosse i jedwabne; pończochy, skarpetki w różnych gatunkach najświeższych kolorów; spinki, krawaty i szelki krajowe i zagraniczne; chustki białe płócienne i jedwabne.—Wielki zapas płócien Jarosławskich, Angielskich i Belgijskich.—Kołdry jedwabne, aksamitowe i wełniane.—Obstalunki na **całe wyprawy** wykonywają się w najkrótszym czasie, po nader umiarkowanych cenach.—Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Wyróżniająca się w dobroci

WODA KOŁOŃSKA ABÉ.

Jest do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych magazynach perfumeryjnych i galanteryjnych. Dostać można u pp.: Lipinka, Wierzbowa róg Niecałej; Kalinowskiego, Krakowskie-Przedmieście; Romana Ejchler, Mazowiecka; Eugenjusza, Wierzbowa 1e piętro; Jeziorańskiego, Nowy-Swiat; Dobrzańskiego, Krakowskie-Przedmieście.—**Na prowincji** u pp.: Sosnowskiego, w Lublinie; Pawłowskiego, w Kaliszu; Janickiej, w Łodzi; Moczyłowskiego, w Radomiu; Zienkowskiego, w Nowem-Mieście; Juliana, w Piotrkowie.—**Skład Główny:** Aleja Jerozolimska № 64, wprost Kruczej w Warszawie.

1751

NA GWIAZDKĘ

5,000 SZTUK

wyrobów Majolikowych, Porcelanowych i z Terra Cotty, sprzedaje się po cenach własnego kosztu.

Wiele nowości po cenach niskich.

L. & C. Hardtmuth,

WIERZBOWA 6, wejście z dziedzińca na lewo. 2036R

R. KRUPCEKI i L. PORADZEWSKI,

SKŁAD PAPIERU

MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH i GALANTERJI

w Warszawie, Wierzbowa Nr 1,

wprost Hotelu Angielskiego,

poleca:

wielki wybór pięknych, praktycznych i najtańszych przedmiotów na podarki Gwiazdkowe dla dorosłych i dzieci.

Wyprzedaż Albumów do Fotografii po cenach niżej kosztu. 2007 R

„IRENA”

„NA GWIAZDKĘ”

poleca najrozmaitsze wełny od 35 kop. łokieć, fanele, barchany, pokrycia na salopy. **Ceny na nadchodzące Święta znacznie zniżone.** — Dla wygody Publiczności sklep w Niedziele otwarty.

„IRENA” Marszałkowska № 109 (między Chmielną i Złotą).

1793

Złote

Na Gwiazdkę.

Najtaniej Zegarki Genewskie z pierwszorzędných fabryk już obciążone i uregulowane. Sprzedaż i naprawa z dwuletnim poręczeniem. Wielki wybór biżuterji złotej, srebrnej i brylantowej najnowszych fasónów. Szkatułki samogrające w wielkim wyborze i przyjmują takowe do naprawy. Zakład otwarty w **Niedziele i Święta** od godz. 1-ej do 6-ej po południu.

Obstalunki wysyłam za zaliczką pocztową. Cenniki na żądanie

2039R

Poleca Zegarmistrz **M. POZZI**. 81. Nowy-Swiat № 81 (róg Chmielnej).

Srebrne

gratis.

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia

poleca się z wszelkimi wyrobami

CUKIERNIA

oraz

Specjalna Fabryka Cukrów i Lodów,

B. SEMADENI & Comp.,

dawniej J. Janowskiego.

Wszelkie zamówienia wykonywają się z całą starannością i punktualnością.

Wielki wybór **Bonbonierek Paryzkich.**

TEATR—WARSZAWA. 1799

Telefonu Nr 182.

Telefonu Nr 182.

Skład Wyrobów Gumowych i Środków Opatrunkowych

KUKSZ & LUEDTKE,

Bielajska Nr 5.

Mają zaszczyt polecić na nadchodzącą **GWIAZDKĘ**: Zabawki gumowe, Piłki, Ceraty i Serwety na stoły, Chodniki i Dywany ceratowe, Grzebienie kauczukowe z roczną gwarancją, Dywaniki angorowe, Fartuszki damskie i dziecięce, Zapalnice elektryczne, Wyżymaczki amerykańskie Empire. — **KALOSZE** Petersburskie po cenach niższych cennika fabrycznego. 1818

Ceny stałe lecz przystępne.—Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

HERBATA

FIRMY DOMU HANDLOWEGO

WOGAU i K^o w Moskwie,

z Banderą Rządową,

nadeszła i sprzedaje się hurtowo i detalicznie

W SKŁADZIE JÓZEFA KLEINADEL,

ulica **Królewska Nr 39**, wprost Giełdy,

Telefonu Nr 280.

2041R

Skład Papieru, Materiałów piśmiennych, rysunkowych i Towarów galanteryjnych

WŁADYSŁAWA BEDNAWSKIEGO,

przy ulicy Miodowej Nr 497b, w domu W. Bayno.

Otrzymał już wszystkie towary z zakupów osobiście zagranicą, robionych, a stosownych na podarunki, na nadchodzącą

GWIAZDKĘ,

a między temi jako nowość obecnie znowu wchodząca, bardzo piękne wyroby z aluminium. Bardzo gustowne wyroby z brązu i euvre poli, t.j. Kandelabry, Świeczniki, Lichtarze, Baritoiry, Termometry i Barometry oraz wszelkie przedmioty do ozdoby biurek i gabinetów,

Piękny wybór wyrobów z pluszu i skóry,

a mianowicie: Necesserów, Bivoirów, Kasetek do rękawiczek i chustek, Portmonetki, Pugi-laresy, Porte Cigarre i Porte-Cigarettes skórzane.

Wielki wybór Albumów i Ramek do fotografii,

Wachlarzy, Lornetek teatralnych, Pertum francuzkich i angielskich.—Najgustowniejsze Pa-piery listowe oraz Cartes-Correspondance.

Wszelkie przybory szkolne dla uczącej się młodzieży. 1797

!! NA CZASIE !!

Fabryczny Skład zagranicznej Majoliki,

ulica **GRANICZNA Nr 10**, w podwórzu

zawiadamia, że z powodu zupełnego zwinienia składu, wyprzedaje po cenach

niższych własnego kosztu,

wielki wybór majolikowych wazonów, żardinier, portfelerów, umywalnianych garniturów etc.—Sprzedaż odbywa się codziennie od 10 zrana do 4 po południu.

1718

L. SILBERLAST, 10, Graniczna 10.

Na Gwiazdkę Skład haftów ręcznych

H. SCHIWUJ,

Nowy-Swiat 53, naprzeciw Apteki pana Lilpopa,

Poleca **WW. Paniom**: Haft ręczny na kanwie, suknie, atlasie, pluszu i oprawy do tychże rzeźbione i inkrustowane. Krosienka, Tamborki, przytem towary Nicia-rskie, Włóczki, Jedwabie. 1749

Ceny niskie.

Prenumerata

pism krajowych i zagranicznych

na rok 1892,

w Księgarni i Składzie nut

E. WENDE i S-ka,

Krakowskie-Przedmieście Nr 9.

KATALOGI BEZPŁATNIE!

50% niżej kosztu.

WYPRZEDAŻ:

Szkl, Porcelany i Zabawek, z powodu zwinienia sklepu z dniem 8-ym Stycznia 1892 r. Nowy-Swiat Nr 41, S. Weretm.

NA GWIAZDKĘ!

Lokomotywki, Lokomobilki i t. p., działające za pomocą pary, poleca M. Grodzicki mechanik, Nowy-Swiat Nr 52, 1-sze piętro od frontu. 1819

Na Gwiazdkę!

Staniki trykotowe

eleganckie, dobrego kroju i tanie.

K. Mantey,

Sto-krzyżka 8,

1-sze piętro.

1825

Przeniesiony Kantor

F. ŁAPIŃSKIEGO,

z ulicy Jerozolimskiej Nr 63, na ulicę Marszałkowską Nr 101 (róg Jerozolimskiej, dom L. Marconiego).

Najdawniejszy, 27 lat egzystujący handel **Węgłem i Drzewem.**

Kantor otwarty od godziny 8-jej rano do godziny 7-jej wieczór. 1496r

Skład ulica Towarowa Nr 2, otwarty od godziny 6-jej rano do godziny 7-jej wieczór.

Telefony.

F. ŁAPIŃSKI.

Warszawska Sala Licytacyjna.

Królewska 16, pbok Giełdy,

podaje do wiadomości, że **Licytacje** przed Świątami odbywać się będą: w Poniedziałek 21-go, Wtorek 22-go i Środę 23-go b. m.

Do licytacji między innymi przeznaczono wiele przedmiotów nadających się na prezenta gwiazdkowe.

Sprzedaż z wolnej ręki codziennie od 9-jej rano do 8-jej wieczorem. 2099r

Zabawki Od tanich do bardzo ozdobnych, po możliwie taniej cenie

oraz Łyżwy, poleca

ALFRED ORTHWEIN,

ulica **Czysta Nr 8.**

2086R

Fabryka Powozów i Bryczek

K. SZULC.

egzystująca przy ulicy **Leszno Nr 52,**

przeniesioną została na ulicę **Erywańska Nr 7,** posiada gotowe

Powozy podług najświeższych fasonów elegancko wykonane, jak również Wolanty i Bryczki wszelkiego rodzaju. 1776

KEFIR

z mleka świeżego i przegotowanego, wyrabia stale Apteka

E. GESSNERA,

Aleja Jerozolimska 27, róg Kruczej, w Warszawie. Dostać można w b. wielu Aptekach warszawskich. 1634

W majątku Depnityczno-ruskie, poczt Chetm Lubelski, jest do sprzedania

Pięć koni wałachów

czteroletnich, rosłych, zdalnych pod wierzę i do zaprzęgu.

TEATR W OGRODZIE SASKIM.

Telegram magiczny

od znanego w Europie prestidigitatora nadwornego i magnetyzera

Professora BEKKERA.

Powróciwszy w tych dniach z Egiptu, Turcji i Grecji, przez Odesę do Warszawy, Professor Bekker ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność Warszawską, że w czasie swą nadchodzących, dawać będzie

z udziałem swego personelu damskiego
w Teatrze w Ogrodzie Saskim
 szereg wspaniałych, czarodziejskich, fantastycznych przedstawień,
 z zupełnie nowymi, nieznanymi tu jeszcze doświadczeniami.

Szczegóły ogłoszone będą w oddzielnych afiszach i gazetach.
 Powodzenie przedstawień Professora Bekkera znane w całej Europie.

2119R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 30 Grudnia (11 Stycznia) 1891/2 r. b., o godzinie 12-ej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje, na dostawę w r. 1892 furazów dla karmienia bydła rogatego na targowisku bydłecem na Pradze, od ceny za wiązkę siana ważącą 10 funtów 15 kopiejek.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej.

2083r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 17 (9) Grudnia r. b., o godzinie 11-ej zrana, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in plus** przez opieczetowane deklaracje, na risiko teraźniejszego dzierżawcy, nie spełniającego warunków kontraktu na dzierżawę, licząc od 20 Grudnia (1 Stycznia) 1891—92 r., do 19 Czerwca (1 Lipca) 1893 r., sklepu z pokojem, oznaczonego na planie Nr V, a także piwnicy w domu komisyjarskim Nr 4067, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w Warszawie na warunkach teraźniejszego kontraktu, od rs. 679 kop. 68 rocznie.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej.

2079r

KALOSZE GUMOWE
 ROSSYJSKO-AMERYKAŃSKIEGO
 TOWARZYSTWA WYROBÓW GUMOWYCH
 w Petersburgu,
 reprezentowanych przez firmę
Ch. Lurie i Sz. Gurjan,
 Rymska Nr 12, dom Br. Lesser.

UWAGA. Prosimy o zwrócenie uwagi na 2 HERBY PAŃSTWA oraz TRÓJKĄT z napisem „St. PETERSBURG,” gdyż kalosze z podobnymi znakami lecz bez herbu państwa i trójkątu, pochodzą z innych fabryk nie zaś z fabryki Petersburskiej.

Książki kołędowe

w wielkim wyborze, poleca 2050r

Księgarnia E. WENDE i S-ka
 (Krakowskie-Przedmieście Nr 9).

„HOLANDJA”

przez

Stanisława Belzę,

z fotografią kolorowaną według rysunku Kostrzewskiego.—Cena bez oprawy rs. 1 k. 80, w oprawie ozdobnej rs. 2.

Tęgoż autora

„Odgłosy Szkocji”

z 9-ma drzeworytami.

Cena bez oprawy rs. 1 kop. 50, w oprawie ozdobnej rs. 1 kop. 70.

„Za Apeninami”.

Wydanie 2-gie ozdobne.—Cena rs. 1.

„Wizyta u Strossmayera.”

Cena k. 60.

1747

Skład główny u Gebethnera i Wolffa.

BERLIN,

GUSTAW LOHSE, 45 Jägerstrasse 46

DOSTAWCA DWORU,

poleca jako najnowszy wyrób:

Perfumerie Bouquet Russe

Perfumy do chustek od nosa, Mydło toaletowe, Woda toaletowa, Sachet.

we wspaniałym opakowaniu i w najwyższej doskonałości.

Nabywać można w Warszawie: u pp.: Aleksander i Marcelli, Aleksander Lipink, Ludwik w Hotelu Europejskim i Władysław Bednawski.

2103R

OGŁOSZENIE.

KOMORA CELNA W MŁAWIE,

podaje niniejszem do wiadomości, iż począwszy od dnia 10 (22) bieżącego miesiąca Grudnia, od godziny 10-ej zrana, odbywać się będzie w tejże Komorze sprzedaż przez licytację różnych towarów skonfiskowanych, jakimi są:

Materje i wyroby jedwabne, oszacowane	rs. 97 kop. 80.
Materje i wyroby półjedwabne	rs. 105 kop. 42.
Cygara	rs. 288 kop. 14.
Herbata	rs. 12 kop. 80.
Wódka	rs. — kop. 35.

Razem na sumę rs. 499 kop. 35.

Życzący nabywać powyższe wymienione towary, raczą się zgłosić do Komory Mławskiej w terminie oznaczonym.

2190r

Cukiernia J. VINCENTI,

róg Berga i Mazowieckiej

poleca Szan. Publiczności na nadchodzące **Święta Bożego Narodzenia wszelkie wyroby Cukiernicze**, obstalunki wykonywa szybko i starannie.

1783

Wino wytrawne od kop. 30 i wyżej, słodkie i czerwone od 35 kop.
 Konjak: rs. 1.60, rs. 2, rs. 2.50, rs. 3.
 Skrzyneczki próbne (z 12 but. wina wytrawego, pomiędzy temi 1 but. Szampańskiego lub Konjaku), wysyłają do wszystkich h. Dr. Żel. Król, Polsk. i gubernji Zachod. franc. rs. 8, a do Cesarstwa rs. 9,—za zaliczeniem.

1007R

Wyprzedaż

Materiałów czysto-wełnianych i półwełnianych, jako to: szewiotów, crep, jedwabiu i t. p., po cenach fabrycznych, od kop. 30—80 arszynów, w kantorze fabrycznym, Czarna-kowska Nr 72.

Ceny stałe.

Handlującym odstępuje się rabat.

47590

Złoto i Srebro Kupuję.

zamieniam i płacę najlepiej.—Wykupuję lombardów większych i dopłacam różnicę. Najtaniej sprzedaję biżuterję nową i używaną. Obrączki, obstalunki i reparacje. **Nowy Świat 61**, gdzie fotografia, i piętro. **Henryk Juwiler jubiler.**

499R

Najmodniejsze na obecny sezon!! Perfumy z Bzu białego

(Lilas blanc).

Perfumy z Bzu perskiego

(Lilas de Perse).

Perfumy Iris blanc

(Kosaciec biały).

Nieporównanie delikatnego i trwałego
zapachu,

polecają we wszelkich cenach

NA GWIAZDKĘ

Magazyny Warszawskiego

Laborat. Chemicznego:

- 1) róg Miodowej i Senatorskiej.
- 2) Krakowskie-Przedmieście № 1.
- 3) róg Granicznej i Królewskiej.
- 4) Nalewki 31.

2072R

WĘLNA DRZEWNIA

do opakowań Cukrów, Pierników, Owo-

ców, Szkła i t. p. oraz

SKRZYNKI POCZTOWE.

Opakowanie załatwia się na poczekaniu.

T. Z. NOWAKOWSKI,

Bielńska 3. 2020R

Młyn parowy

walcowy, konstrukcji amerykańskiej, położony w dobrym miejscu przy kole, przynoszący obecnie dzierżawę rs. 5,500, jest tani i na dogodnych warunkach do sprzedania.—Bliższych szczegółów udzieli Biuro Techniczne Roberta Neumann, Twarda № 5. 1784

ZA KOP. 60.

NA GWIAZDKĘ,

uznana za najpraktyczniejszą
**Książka do rachunków
dla kobiet,**

nakładem J. Błaszczewskiego, w której dostatecznie jest wpisywać liczby w gotowe rubryki, ażeby mieć obraz wydatków domowych na każdy dzień, miesiąc i rok.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.—Skład główny, T. Popławski, obok Uniwersytetu. 1743

Dobra Okazja!

Wyprzedaż Ubrań uczniowskich
o 20% niżej cen zwyczajnych.

W Bazarze szkolnym**Wł. Holewińskiego,**

Krakowskie-Przedmieście № 18, wprost

S-go Krzyża.

Tamże Kołody w ozdobnych pudełkach
tekturowych od rs. 1, w szkatułkach drewnianych od rs. 1.50. 2002R

DO SKŁADU 3r

Stanisława Baumann

przy ulicy Elektoralnej № 7,

naprzeciw Banku,

nadszły ciągle wielkie transporty

Cementu Portland

z fabryk niemieckich i krajowych:

Cegły i Gliny ogniotrwałej,**Węgla kowalskich angielskich,****Tektury smołowcowej,****Stali Resorowej Angielskiej.****Ant. Stępkowski,****Handel Win i Delikatesów,**

Wierzbowa 9, 2060r

poleca na Święta:

Pasztety Strasburskie,

Fruits Glacés Marsylijskie i Krymskie,

Pierniki toruńskie,

Sliwki wiesbadeńskie,

Bakalje,

Daktyle marokańskie,

Figi Erbeyl's,

Jabłka tyrolskie,

Wina wszelkich gatunków,

Koniaki i Likierzy pierwszorzędnych firm.

Inspektor szkoły niedzielno-handlowej ma honor zawiadomić pp. kupców, należących do zgromadzenia kupców m. Warszawy, iż zapis praktykantów handlowych do wyżej wymienionej szkoły, zaopatrzonej w świadectwa Urzędu Starszych zgromadzenia kupców o wniesieniu ich na listę praktykantów handlowych, metryki urodzenia i świadectwa szczepionnej ospy, odbywać się będzie w kancelarii Szkoły rzemieślniczej imienia Michała Konarskiego (Nowe-Miasto nr. 4) dnia 9/21, 10/22, 16/28, 17/29 i 18/30 Grudnia r. b., od godziny 5-ej do 7-ej po południu.

Uczniowie, zapisani w pierwszych dwóch dniach powinni stawić się do egzaminu d. 15/27, a zapisani w trzech ostatnich dniach—d. 22 Grudnia (3-go Stycznia) w gmachu Szkoły realnej p. Pankiewicza (Złota Nr. 30) punktualnie o godzinie 9-ej rano. 2114r

Najwłaściwszy podarek

NA GWIAZDKĘ

dla młodzieży handlowej!

„Encyklopedia Handlowa”

dzieło, obejmujące całokształt wiadomości o handlu i ekonomice.

Cena rs. 4 kop. 50, w ozdobnej oprawie rs. 5 kop. 25. Dla prenumeratorów „Gazety Handlowej” i „Gazety Losowań” rs. 3 kop. 75, w ozdobnej oprawie rs. 4 kop. 50.

Do nabycia w Administracji „Gazety Handlowej” (Mazowiecka 8), „Gazety Losowań” (Krakowskie-Przedmieście 51) i we wszystkich księgarniach. 2033r

Nauka i wychowanie.

Angielski guwernantki, bony, francuzi guwernerzy, szukają posad. Jasna 2, Dąbrowka. 37795

Adres: Pierwszorzędne kaucjonowane biuro Anaczeielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 3613r

Adres biura rekomendacji nauczycieli, nauczycielek i bon, Anny Dameran, Krakowskie-Przedmieście № 38, wprost Saskiego placu. 37702

Buchhalterji wyczuca praktycznie nauczyciel szkoły handlowej Sulimierski, autor Podręcznika Handlowego. Hortensja 7. 37436

Gimnazistka poszukuje lekcji, korepetycji. Żelazna 31, m. 2. 36782

Od Nowego Roku nowe kursa metody Froeblovskiej dla dorosłych. Szkoła Froeblovska Heleny Kaplińskiej, Krucha 13. 37815

Przegląd Pedagogiczny czasopismo dla rodziców i nauczycieli. Zamieszcza artykuły o psychologii, hygienie, wychowaniu fizycznym, umysłowym i moralnym, metodach nauczania, postępach pedagogiki. W Przeglądzie wychowawczym kurs nauk w którym podany jest plan, podręczniki i szczegółowe wskazówki do wykładu następujących przedmiotów: Religii, nauki o rzeczach, języka polskiego i francuskiego, arytmetyki, nauk przyrodniczych, geografii, historii, rysunku i kaligrafii, oraz „Ogródek Dziecięcy” zawierający materiały i wskazówki do gier, śpiewów, pogadanek i zabaw ręcznych dla dzieci i młodzieży. Prenumerata „Przeglądu” kwartalnie rs. 1 kop. 50, z przesyłką rs. 1 kop. 75. Adres: Warszawa, Widok 14. Numer okazowy bezpłatnie franco. 37197

Stancja dla uczniów szkół prywatnych. Zielna 13-5. 37715

Stancja dla uczniów szkół rządowych lub prywatnych, za przystępną cenę. Ul. Nowolipie № 22, m. 8. 3670r

Śpiewu, muzyki udzielam, patent konserwatorjum, świadectwo Lamperiego. Aleje Jeżozolimskie 43, m. 7. 36998

Wdowiec z pensją, dożywności i właściciel majątku ziemskiego chce się ożenić w stosownym wieku z panną lub wdową, z zabezpieczeniem funduszu na 1-ym numerze hipoteki. Oferty poste-restante Julian P. 37446

Doniesienia osobiste.

Kawaler, szlachcic, brunet, lat 32 na ukończeniu, z 10,000 rs. gotówki, wykształceniem, pragnie pojąć za żonę pannę, jasną blondynkę, z czerniem lub zafarbowanym, zadartym nosem, stanniem i praktycznie wychowaną, a przede wszystkim będącą uosobieniem dobroci i łagodnego charakteru oraz posiadającą kilka, do 5,000 rs. posagu. Tym zasowy adres pod hasłem „Naprzód” Warszawa poste-restante.—

O przesłaniu listu proszę zawiadomić w Kurjerze Warsz. 37137

Kawaler, katolik, lat 32, brunet, przystojny, mający posadę rządową, dającą 1,200 przebieło rubli, pragnie poznać w celu matrymonijnym pannę przystojną, dobrze wychowaną, łagodnego charakteru, blondynkę, średniego wzrostu, mającą kilka tysięcy rubli. Oferty upraszam nadsyłać: m. Białystok dla „10 P.” i w Kurjerze zawiadomić. 37316

Kawaler lat 22, katolik, mający własny interes handlowy, pragnąłby poznać w celu matrymonijnym pannę młodą, przystojną, z dobrej rodziny, z nie wielkim posagiem. Oferty proszę wysyłać poste-restante dla „Handlowca.” 37682

List dla Żmudzianki 2056 wysłany poste-restante Warszawa. 3623r

Urjel Acosta ma list na pocztę od dowcipnej Judyty. 37845

Wdowiec, katolik, lat 34, z kilkoletnią córka, oficyalista fabryki, z uposażeniem 1,500 rs. rocznie, z braku stosunków, za pośrednictwem niniejszego poszukuje żony, panny lub wdowy bezdzietnej, lat około 25, nie brzydkiej, dobrze wychowanej, gospodarniej i pracowitej, jednym słowem obdarzonej przymiotami duszy i ciała, z pewnym posagiem lub procentem od tegoż. Proponuję zupełnie serio. Dyskreję zapewniam słowem. Listy na żądanie zwrócę. Wyczerpujące oferty proszę wysyłać poste-restante Soczewka, gubernia Warszawska dla „Wielisława.” O wysłaniu zawiadomić w Kurjerze. 37562

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Buchalterka wykwalifikowana poszukuje od Nowego Roku odpowiedniej posady przy księgarni lub kasie. Bliższa wiadomość u nauczyciela buchalterji Gustawa Chwata, Niecała 4. 37796

Lokaj z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca na wsi lub w Warszawie do większego domu. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski A. K. 37846

Małżeństwo poszukuje za usługę mieszka, kucha, kuchni. Wiadomość: ul. Pańska № 23 w sklepiku. 37723

Osoba w średnim wieku, znająca się na gospodarstwie, kuchni i praniu, życzy sobie przyjąć obowiązki gospodyni do pojedynczej osoby za małe wynagrodzenie. Wiadomość: Wspólna domu № 67, m. 8. 37805

Panienska młoda, z prowincji, znająca język ruski, początki niemieckiego, obznajmiona z handlem, poszukuje miejsca w sklepie, może być z poleceniem wiarygodnych osób. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. pod adresem „Uczciwa praca.” 37828

Omocznik geometry poszukuje zajęcia. Wiadomość: Żyrardów, Frekman, st. Ruda Guzowska. 37220

1) Zaoferowana.

Budowniczy liczący, najmniejszą liczbę lat wieku, z odpowiednim dyplomem do prowadzenia interesu budowlanego, niech złoży ofertę z warunkami w biurze Kurjera Warszawskiego pod lit. S. 37824

Lokaj, który służył dłuższy czas u doktora! potrzebny od stycznia. Królewska 6, mieszkania 3. 37689

Od Nowego Roku potrzebny subiekt z kancją rs. 200—300 do składu win, ulica Długa 46. 3599r

Potrzebne są panny do zwijania kwiatów, podręczne i uczennice. Wiadomość: Elektoralna 5, m. 15. 37699

Potrzebna młoda piastunka do zabawiania i obsługi trzyletniego chłopca, na przychodnią, od 1 do 8-ej. Świętojerska 19, drugie piętro. 37441

Kupno i sprzedaż.

Adres: Trębacka 3! Kupuję, sprzedaję używaną garderobę damską, męską, dzieciną. 37975

Adres. Sprzedaję najpraktyczniejszy podarek, jak arystony, manopany, poczytówki, rozmaite zabawki muzyczne bardzo tanio. Skład instrumentów muzycznych, Nowy-Swiat 61, pierwsze piętro, drugi dom od Świętokrzyskiej. 37728

A. Kawior Astrachański, gruboziarnisty, mało solony i bez soli, zupełnie świeży, poleca J. Łazowski, Senatorska 35, pałac ordyn. Zamojskich. Sprzedaż hurtowa i drobniogowa w kantorze. 3573r

A) Wyprzedaż towarów wysortowanych codziennie, niedziele przedświąteczne do Gwiazdki. Znany Warszawianin tani magazyn lamp, szkła, fajansu, porcelany, majoliki, F. Kozłowski, Rymarska 7, róg Leszna, wyprzedaż od kop. 5 szklanki, kieliszki, spodki, solniczki, profinki, mleczniki, kubki, talerze, salaterki—bardzo tanio wazy, półmiski, sosjerki, masielniczki, filiżanki, doniczki, wazoniki, żardnierki, serwisy stołowe, umywalniane, toaletowe, likierowe, do kawy i herbaty. Talerze kamienne nie tłukące się. Lampy biurowe, salonne, ściennie, błyskawiczne, świeczniki, żyrandole, kandelabry. Podarki na gwiazdkę. 3595r

A) Chustki na gwiazdkę wełniane od 90 kop. Siostry Bador, Erywańska 9. 36912

A) Na Gwiazdkę jersey'e od 2 rs., ubranka dziecięce po niższych cenach. Siostry Bador, Erywańska 9. 36912

Antypokre cybuchy z bursztynami, rzadkiej piękności, prawdziwe tureckie, po trzy łokcie długości, jakoteż zegarki, medaljoniki, pióra etc. ze stemplami kawczukowymi. Tabliczki i napisy metalowe na drzwi, nabyć można u J. Szelesteina, Elektoralna № 1. 3779r

Bazar Wiejski. Bracka 2, poleca wyborowe Bakalje, pierniki, towary kolonialne. 37706

Buljon i masło litewskie. Żórawia 24, mieszkania 2. 37681

Bardzo tanio meble, kanapa, 2 fotole ciężkie, materja kryte, może być i cały garnitur, obrazy olejne, obrazy dekoracyjne, lampy, lustra, wazony, kilka sztuk porcelany saskiej.—Bracka № 10, mieszkania 15, od godziny 12 do 6-ej wieczór. 37509

Bobrowy kołnierz do sprzedania za 175 rs. w magazynie Laskowskiego w hotelu Brilowski. 37828

Bizuterję złotą i srebrną sprzedaję najtaniej Henryk Juwiler, Nowy-Swiat 61, mieszkania 15. 3616r

Do sprzedania biurko-szafka inkrustowane, zegar brązowy z kandelabrami. Nowy-Swiat, zegarmistrz Fozzi. 37427

Do sprzedania urządzenie sklepowe. Wiadomość: Aleksandra 20, m. 15. 37426

Dery po cenach fabrycznych, Australskie mydło Restancyjne, Guano 14%, fosfor-gips, olej, poleca Mierosławski, Elektoralna 5. 3593r

Dwie szafy machonitowe oszklone, połączone drzwiami (do lustra) i takież kontuar półowalny z marmurowym blatem, pięknej roboty, tanio do sprzedania zaraz. Ul. Elektoralna № 20, w magazynie mód. 37754

Dla szanownych pań! Za bezcen zupełna wyprzedaż okryć damskich. Świętokrzyska 8, m. 6, pierwsze piętro. 37748

Do sprzedania dwie koldry pikowe, jedna szydełkowa, jedna wełniana ręcznej roboty, szuba na wacie na średni wzrost za rs. 4, łóżecko jesionowe za rs. 5. Szkolna 6—9. 37840

Do sprzedania sanki, faeton i bryczka.—Ulica Świętokrzyska 35, wiadomość u stróża. 37825

Fortepian czarny, krótki, o 7-10 oktavach, w dobrym stanie, fabryki Hofera, sprzedaję za przystępną cenę. Karmielicka 15, od 10—2 i od 3—9-ej, stróż wskaże. 37661

Fortepian za rs. 100 do sprzedania. Chłodna 56, m. 40. 37780

Fisharmonja do sprzedania, grająca 7 sztuk za pomocą korb, za 120 rs. Wiadomość: ul. Żórawia № 25, m. 22. 37767

Futro damskie, rotunda na opasach, wełną kryte, do sprzedania tanio. Marjensztadt 20, miesz. 7. 37724

Fabryka powozów M. Sejdemana, Leszno 52, sprzedaję faetony, wolanciki, szarabany i sanki. 37832

Garnitur mebli orzechowy, włosiem wyściełany, jest do sprzedania. Leszno № 63, mieszkania № 16 (od godziny 10-ej zrana do 4-ej). 37031

Kasy ogniotrwałe, najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 3566r

Kupuję fortepiany, pianina, piące dobrze.—Krakowskie-Przedmieście 17, Aleksander Granke. 37079

Kasy ogniotrwałe najlepszej konstrukcji, cenę najprzystępniejszą. Marszałkowska 125, Sikorski. 33274

Kandelabry, zegar regulator, stół bilardowy, krzesła, komoda, szafy. Jasna 2. 37837

Kto ma do sprzedania psa białego pincera, niech się zgłosi lub przysłać miejską pocztą swój adres na ulicę Górna 17, mieszk. 13, do W. Grotta. 37820

Kupuje wyborowe wędliny litewskie oraz kabanosy, paszety z prażmowa i miód Pana Zagłoby, w Bazarze Wiejskim, Bracka 2. 37705

Meble tania! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stół, krzesła, biurko, otomana, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, między Złotą a Sienią, mieszkania 15, parter, w drugiej bramie. 37774

Monachijskie piwo sprzedaje browar p. Mrowy Karola Machlajda, Chłodna 45. 35851

Marszałkowska 110, dystrybucja, sprzedaż wyrobów tabaczkowych wszystkie 10%, galanterijne 20% niżej cen. 36900

Maszyny pięknie szyjące od rs. 12 do 100 na rozpięty. Długa 20, mieszk. 34. 37703

Marchew jadalna carota sprzedaje się, funt kopiejka, pud 35 kop., pięć pudów rubel pięćdziesiąt kopiejek. Hortensja 2. 37678

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, łóżka, biurka, komody, kredensy i inne po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedm. 10, m. 6. 37750

Meble garnitur duży, urzędowej roboty, stół, wateklozet sprzedam. Mokotowska 60, u rzadcy. 37693

Miedziany rezerwar naftowy, mieszczący 125 garncy, do sprzedania, kop. 50 za funt. Mokotowska 59, sklep lamp. 37460

Maszynę Singera nową sprzedam. Mokotów 4—31. 37417

Meble po zwinieciu magazynu, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 11, m. 13. 37791

Meble, garnitur 45, otomana, sofa, szeslong, komoda, biurko. Elektoralna 20, mieszkania 13. 37831

Na raty lustra sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka Maurycego Silberberga, Rymarska 8. Proszę uważać na dokładny adres i na numer 8. 37474

Na Gwiazdkę. Dziewięć olejnych obrazów do sprzedania. Krucza 35—8. 37719

Na kolendę piękny prezent, papuga kakadu mała, dużo gadająca, oswojona, posłuszna, tańczy i gwizda, wartości rs. 100, do sprzedania za cenę stałą rs. 50. Wiadomość: Żelazna Brama 4, u stróża Michała. 37667

Najtaniej kupić można wanny, zycbady, prysznicze i klozety pokojowe. Sklep fabryczny, Złota 14, róg Marszałkowskiej. Tamże kucharki, powożki dzieciinne. 37228

Niżej kosztu koszule damskie wełowe, strojne, haftowane ręcznie i karczki oraz kapy batystowe na poduszki. Krucza 49, mieszkania 7. 36390

Na święta: bakalie od 25 kop., marmolada 25, figi 13, daktyle 25, śliwki 10, sardynki 25, miód 20, wszystkie towary świeże po cenach najniższych. Wina znane ze swej wysokiej dobroci od 35 kop. za butelkę. Do pierników „Złoty Ul” 15%. Drożdże codziennie świeże poleca Handel win, towarów kolonialnych, Marszałkowska 82, firma Wacław Wiland. 3612r

Na Gwiazdkę wyprzedaje zabawki i ozdoby choinkowe, fajerkówki, materiały piśmienne, naczynia kuchenne, abażury na lampy i galanterię po cenach nadzwyczaj niskich. Leszno 4, wprost Rymarskiej, Tarnowska. 37030

Na Gwiazdkę. Karczki szydelkowe haftowane. Ceny zniżone. Szpitalna 4. 37788

Na czasie! Waty wielobieżnej w najlepszym gatunku najtaniej w kantorze fabryki, ul. Świętokrzyska 8, m. 6. 37749

Otomany i szeslong używany sprzedam tanio. Bracka 12, m. 8. 37826

Pianina nowe sprzedaje za gotówkę i na raty, także wynajmuje. Pianino używane dobre jest do sprzedania zaraz u Jana Dütza, Elektoralna 6. 35189

Pianino prawie nowe do sprzedania. Elektoralna 8, m. 1. 37782

Polecam na święta wyborowy i niespiętychowany miód „Trojnik pana Zagłoby”, srebrnym medalem nagrodzony, sprzedaje Widok 13, mieszk. 2—Ignatowicz. 3493r

Przedka sposobność. Na Gwiazdkę. Piękny szal turecki za 150 rs., kosztował 500 dukatów. Jasna 10, m. 5. 37660

Senatorska 35, mieszkania 57. Do sprzedania meble, jako to: kredens, biurko, stoliki, lustra, harfa, melodykon, fortepian, sofa, komoda, toaleta, wanna, szaragi, lampy i t. p. przedmioty. 37423

Sanki petersburskie pojelyncze i drugie p. Srokonne, w dobrym stanie, za niską cenę. — Śliska 36, stróż wskaże. 37403

Sprzedam tanio futro damskie lisy, kołnier, smukłą i palto aksamitne na wacie. Ogrodowa 17, m. 5. 37463

Sanki do sprzedania małe, na jedną osobę, drugie większe. Piękna 16. 37625

Sanki petersburskie i saneczki amatorskie do powożenia samemu, francuskiego fasonu, tanio do sprzedania. Plac św. Aleksandra 9. 37652

Skórki sobolowe bardzo ładne na garnitury i obłożenia damskie. Chłodna 5, mieszkania 6. 37658

Sanki petersburskie wygodne tanio do sprzedania. Orla 9, u Geyera. 37839

Tapicer starannie zakłada firanki po 15 kop. Teraz ma meble gotowe. Ulica Marszałkowska 77. 37829

Uprząż krakowską na parę koni sprzedam. Mokotów 4—31. 37416

W zakładzie stolarsko-meblowym są stoły bilardowe bardzo ładne. Nowy-Swiat 21, mieszk. 5. 37508

Wyjeżdżając sprzedaje tanio meble z pięciu pokojów, prawie nowe. Wilcza 27, mieszkania 4. 37295

Zgrzebla mocne do czyszczenia koni, tużin po rs. 1 kop. 80. Adres: w składzie nasion, Senatorska 44. 3611r

Z powodu wyjazdu do sprzedania różne meble, brzozy, dywany. Mokotowska 25, mieszkania 12. 37671

Zyrandol, koronki białe, szal turecki, szkło, obrazy, fortepian do sprzedania. Aleje Jerolimskie 58, mieszk. 8, od 11—2 ej. 37459

Interesa handl. i mająt.

Człowiek wykształcony, mający kilka tysięcy gotówki, posz. kuje stosownego interesu lub wspólni z udziałem w pracy. Wiadomość: Wspólna 7, od 6 do 8-ej wieczorem. 37708

Do pierwszorzędnej przedsiębiorstwa w Warszawie, posiadającego własną nieruchomość, potrzebny jest wspólnik czynny z kapitałem wynoszącym 60 tysięcy rubli, które zostaną zagwarantowane hipotecznie i przyniosą około 12% czystego dochodu. Oferty składać należy w hurtowym składzie cygar pod firmą „Wandalin i S-ka”, Plac Teatralny, dom Neprosa. 37716

Do sprzedaży dobrze procentującego handlu kolonialnego żądany rozumny pośrednik. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod „Wyjazd”. 37532

Dla kobiety! Do sprzedania sklep galanterijny wraz z pracownią sukien i strojów na prowincję. Wiadomości udzieli W. na Korycińska, szkoła rzemiosł, Krakowskie-Przedmieście 17. 37700

Interes prowadzony przez 22 lat poszukuje inżynier lub wspólnika z kapitałem 0.000 rs. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod literami L. E. 37439

Jatka w dobrym miejscu targowem, z wyrobioną klientelą, egzystująca od lat dwudziestu, jest do sprzedania. Wiadomość: Ulica Wolska 15, zrana od godz. 9—12 ej. 37634

Kawiarnia elegancko urządzona, z piecem kucierniczym, do sprzedania. Cena przystępna. Wiadomość: Nowosenatorska 3, mieszkania 7. 37818

Kawiarnia do odstąpienia. Podwale 42. — Wiadomość: kiosk na Podwalu. 37654

Maglo do sprzedania z powodu słabości. — Pańska 23. 37781

Maglo do sprzedania. Daniłowiczowska 4, dom przechodni. 37636

Plac do sprzedania przy ulicy Hortensji. — Wiadomość u właściciela domu, Hortensja 2. 37674

Poszukuje dzierżawy folwarku lub administracji poręczającej do 12 włók, od 1-go kwietnia r. p. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. J. K. Z. 37535

Rubli 20.000 do 70.000 do wypożyczenia na pierwsze numera hipoteki domów w Warszawie na 6 1/2%. Wiadomość przy ulicy Przechodniej 8, m. 15, od 5 do 7 ej. 37402

Rubli 9.000 i 5.000 ulokuję po Towarzystwie Rmiejkiem. Szpitalna 5, w kawiarni, od 5 ej do 7 ej. 37834

Sklep z dystrybucją, materiałami piśmienne, smi, sprzedam tanio. Wiadomość w kawiarni, Bracka 2. 37812

Sklep do sprzedania spożywczo-dystrybucyjny. Ulica Nowe-Miasto 17. 37803

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania, istniejący od lat 30. Chmielna 46. 37701

Sklep mydlarski do sprzedania. Wiadomość od godz. 12 do 3 ej, Nowy-Swiat 40. 37628

Sklep dystrybucyjno-spożywczy zaraz do sprzedania. Ordynacka 11. 37784

Skład węgla jest do sprzedania, przytem mieszkanie, z powodu zmiany interesu. Ulica Bednarska 3. 37673

Skład węgla do sprzedania. Ulica Krochmalna 55, m. 3. 37823

Sklep mydlarski do sprzedania za przystępną cenę. Wiadomość: Wspólna 1, w kawiarni. 37555

Skład wędlin wraz z warsztatem, w punkcie handlowym, egzystujący od lat ilkunasto, jest do sprzedania. Wiadomość: Ulica Wolska 13, w sklepie. 37635

W dobrym miejscu sklep spożywczo-dystrybucyjny sprzedam. Marszałkowska 141, mieszk. 12. 37007

Zaraz do odstąpienia sklep spożywczo-dystrybucyjny, b. dobrze prosperujący. Bliższa wiadomość u L. Podczaskiego, Twarda 46, m. 4, od 3 do 5 ej po południu. 37488

Lokale.

Chmielna 5. Pokoje kawalerskie oraz z cygankami. Pokój, dwa z kuchnią. Suterenny obszerny, widny. Piwnice suche na skład. 37647

Chmielna 5. Chambres garnies kompletnie przerobione i lepsze otwarte dla użytku publiczności. Przy miesięcznej umowie znaczne ustępstwo. Zarząd na parterze, z bramy na lewo. 37646

Dwa pokoje z kuchnią od Nowego Roku. Tamka 16. 37653

Garbarnia lub inna fabryka, znajdzie bardzo dogodnie pomieszczenie za rogatkami. — może być na bardzo dogodnych warunkach sprzedane. Wiadomość: Podwale 19, kantor. 37435

Od 1-go stycznia pokój narożny o 3-ch oknach, słoneczny. Wejście frontowe. Nowy-Swiat 15, m. 9. 37833

Pokoje umeblowane. Zienna 35, stróż wskaże — tamże obiady prywatne. 37615

Pokój przy inteligentnej rodzinie z utrzymaniem, dla kształcącej się panienki — opieka rodzicielska. Hortensja 5, m. 22. 37747

Pokój frontowy, umebłowany z fortepianem, usług, suchy, ciepły. Śliska 14, mieszkania 2. 37722

Pokój do odnawienia, może być z życiem. Krucza 40, m. 13. 37593

Pokój z meblami, do wynajęcia. Chmielna 44, mieszkania 7. 37595

Potrzebny jest pokój obszerny, na 1-m piętrze, z przedpokojem, usług, opałem i możliwością korzystania z saloniku w pewnych godzinach. Oferty w kantorze Kurjera pod „Lokal”. 37383

Pomieszczenie z całodziennym utrzymaniem, dla inteligentnej kobiety lub dziewczynki. Wspólna 11, m. 1. 37583

Potrzebny pokój dla chorego, z opieką, zaraz. Krucza 31, w dystrybucji. 37836

Pokój od 1 stycznia do wynajęcia, może być z obiadami. Złota 25, m. 20. 37844

Spichrz drewniany do wynajęcia. Nowolipie 72. 37773

Ważna wiadomość dla cukierników lub restauratorów. Lokal w mieście Łodzi, w bliskości nowego rynku, przy którym znajduje się teatr letni, sala koncertowa, ogród spacerowy, w zimie ślizgawka, do wynajęcia z meblami, od 1 stycznia, za cenę przystępną. Wiadomość na miejscu u Fryderyka Sellina, Konstantynowska 320 nowy. 3622r

1 stycznia dwa pokoje ładnie umebłowane, dom skanalizowany. Chmielna 49. 37838

4, 3, 2 i 1 pokój z kuchnią z wszelkimi wygodami, świeżo odrestaurowane do wynajęcia od Nowego roku 1892. Niecała 5. 3601r

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka A. M. przyjmuje panie na słabość, czas dłuższy, bez legitymacji, umieszczenie dziecka. Pokoje oddzielne rs. 15. Elektoralna 20. 37842

A) Kto chce mieć z najlepszego marcepanu bez żadnych szkodliwych domieszek, rozmaite przybory na choinkę, bardzo gustowne i eleganckie tylko najtaniej dostanie u Jana Fruzińskiego, Marszałkowska 133, róg Świętokrzyskiej. 37819

A) Wyborowe Torciki Pralinowe (Noemi) sztuka 50 kop., niezbędne i bardzo praktyczne dla każdego domu na święta, przewyższające wszelkie dotąd wyrabiane, dostać można wyłącznie tylko u Jana Fruzińskiego, Marszałkowska 133, róg Świętokrzyskiej. 37819

A) Nieporównanej dobroci Bombała Russeł sztuka 5 i 10 kop., dostać można wyłącznie tylko u Jana Fruzińskiego, Marszałkowska 133, róg Świętokrzyskiej. 37819

A) Jan Fruziński uprzejmie uprasza Szanownych konsumentów o baczne zwracanie uwagi na dobroć wyrobów, oraz na adres: Marszałkowska 133, róg Świętokrzyskiej. (obok apteki W. Biertumpfla). 37819

A. Zabawki dla dzieci wielki gustowny wybor, w składzie obić i firanek Sommera, Senatorska 37, róg Zabiej, dom br. Zamoyskiego. 37822

Akuszerka, b. starsza instytutu położniczego, przyjmuje panie bez meldunku. Radzi w zakresie swej specjalności. Słabość, umieszczenie dziecka od 15 rubli. Złota 16, mieszkania 4, lub Zienna 9. Dla niezamożnych — stepstwo. 37482

Biedna matka umieściwszy syna w seminarjum duchownym w Włocławku nie ma na opłatę wpisu, prosi przeto ludzi dobrych o przyjęcie jej z pomocą. Ulica Nowy-Swiat 62. 3608r

Dr. Jabłkowski, Hoża 14. Piłna, perkale, białe, wełny, flanele, chustki wełniane, barczony. Wyroby pończosznice i dziewarskie. 36940

„Dentor” — przywraca czerniałym zębom pierwotną białosć, tysiączne dowody. Flakon rs. 1. Sprzedaż: sklepy apteczne. 3330r

Dowód 106587 tow. akc. pożyczkowego zaginął, zastrzeżenie zrobione. 37744

Elegancką koszykarską galanterię: żardinierę, kosze do papieru i t. p. poleca skład. Królewska, róg Krak.-Przedmieścia. 32153

Gwiazdka. Magazyn mebli Żaleńskiego i S-ki przygotował na nadchodzącą gwiazdkę zapas mebli na podarki. 3603r

Kapiele, Grzybowska 32, odnowione, wanny i prysznic od kop. 15, 30 i 50. Otwarte codziennie. 37712

Łasy w sub-kolektę przyjmuje na bardzo dobrych warunkach. Niecała 5, mieszkania 2. 3621r

„Mucha”. Najtańsze humorystyczne pismo polskie, wychodził będzie 1892 r. pod redakcją Władysława Buchnera (Nerubucha) przy współwydawnictwie Dudusia, Paul de Cosia, Francesco, Saltomortale, Krogulca, Szpilki, Heinego z piwniej, Kostrzewskiego, Mucharskiego, Illinicza, Oborskiego, Nawojewskiego. Każdy prenumeratorem, opłacający „Muche” bezpośrednio w redakcji z góry za rok cały, otrzyma gratis zbiór nowel Józefa Wasniewskiego „Zygzaki”. Redakcja „Muchy”, Elektoralna 8. 3567r

Magazyn obuwia męskiego poleca obuwie i szepczące do tyżew, oraz przyjmuje wszelkie oblatunki. Rymarska 7. — Piotr Najke. 37835

Planika zdrowa, z obfitym polarmem jest do umieszczenia, za rogatką Mokotowską 4 ty dom za rogiem, w bramie na lewo. 37817

Na Gwiazdkę. Najpraktyczniejsze podarki dla młodzieży, poleca pierwsza w kraju specjalna fabryka welocepedów i wózków dziecińczych E. Herzmanna, Marszałkowska 53, mianowicie: welocepedy dzieciinne trzy-kołowe, z kołami metalowymi lub gumowymi od rs. 5. — Tricycles dla dziewczynek lub chłopczyków, z kołami metalowymi lub gumowymi, częściowo niklowane od rs. 18. — Rowery dzieciinne z kołami gumowymi, częściowo niklowane z torbą, kluczem, olejniarką, oraz dzwoneczkiem od rs. 50. Największy wybór wózków dziecińczych kołobkowych od rs. 12. Wózki dla lalek od rs. 1,50. Marszałkowska 53. 3585r

Nowo-otworzona cukiernia włoska poleca Sz. Publicz. na święta babki wyborowe, struclę, pierniki różnych firm, cukierki, kawę dobrą, chleb wiejski, mleko najlepsze, śmietanka — ceny niskie. Chmielna 14. 37184

Obiady prywatne od 1—2. Złota 25, m. 16, pierwsze piętro. 37213

Osobę w Alejach Jerolimskich mieszkającą i ogłaszającą latem, że sprzedaje albumy architektoniczne, oraz inne osoby życzące odstąpić takich albumy, uprasza się o nadesłanie adresu: Chmielna 34, m. 4. 37841

Tapicerstwo. Zupełne dekorowanie mieszkań, przeprowadzki skutecznie najtaniej. Santorski. Obozna 7—26. 37696

Wachlarze przesłane, — wybór bardzo wielki, od kop. 50 do rs. 50 sztuka — poleca J. Lukrec, Marszałkowska 132. 37384

Wyplacam wygrane natychmiast po wyjściu z kola. Niecała 5, m. 2. 3610r

Wyżymaczki naprawia specjalnie fabryka wyrobów metalowych. Ulica Erywańska 7. 37174

W) Najtańsze! trwałe pończochy! skarpetki, rękawiczki, wybór wielki. Marszałkowska 129. 36749

W) Powtórnie zniżone ceny tylko na „Gwiazdkę”. Wybór wielki staników trykotowych. Marszałkowska 129, oficyna 36742

Zupełna wyprzedaż przed Gwiazdką koszul, kołnierzyków i krawatów męskich oraz wysortowanych szlafroków, fartuszków i t. p. L. C. Bronikowska. Erywańska 18, (plac Zielony). 36019

Zaginął pies, wyżeł kasztanowaty, pod szją latą białą, wabi się „Rol”. Odprowadzić proszę za nagrodą: Wspólna 7. 37707